

Framtidens kardiologer

25-26 januari, 2024

Stockholm

Föreläsningar

PAH – vadå? En föreläsning från grunden

Göran Rådegran och Anna Werther Evaldsson

Torsdag 25 januari 2024, 09.30-11.30

Stockholm 2024-01-25

- Pulmonell Hypertension & Oklar Andfåddhet -
Utredning & Behandling med fokus på
Ekokardiografi & Hemodynamik

ANNA WERTHER EVALDSSON OCH GÖRAN RÅDEGRAN

1

Göran Rådegran & Anna Werther Evaldsson

Head of the Hemodynamic Lab & PAH ward, Skåne University hospital, Lund, Sweden

Head & Secretary of the Swedish Association of Pulmonary Hypertension - SveFPH => SPAHR

Specialist BMA, PhD, board member in SHF echo group, VIC, Echocardiographic Lab, SUS, Lund

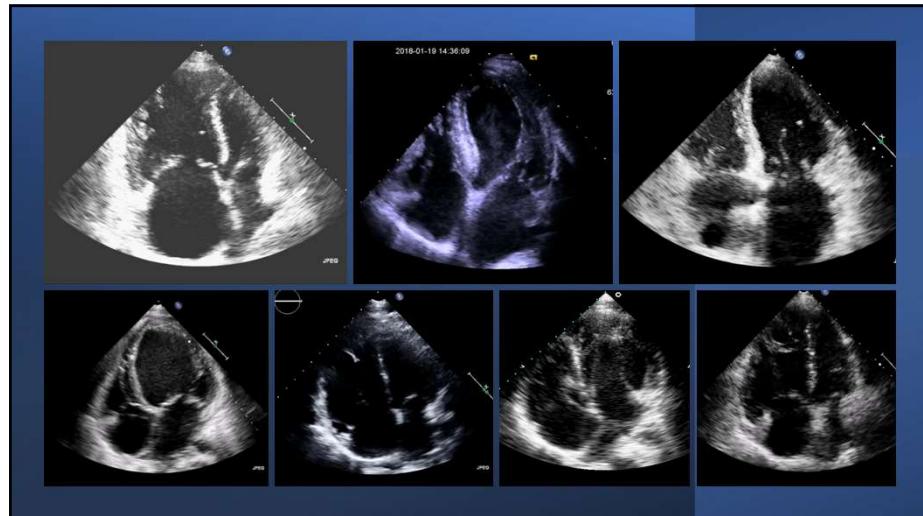
Disclosures:

- Clinical trials PI for: Acceleron, Actelion Pharmaceuticals, Bayer Health Care, GlaxoSmithKline, Janssen, Pfizer, United Therapeutics & Novartis.

- Advisory boards for: Acceleron, Actelion Pharmaceuticals, AOP Health / OrPHa Care, Bayer Health Care, Eli Lilly, GlaxoSmithKline, Janssen, MSD & Sanofi.

- Research grants &/or lecture fees from: Actelion Pharmaceuticals, AOP Health / OrPHa Care, Bayer Health Care, GlaxoSmithKline, Janssen, MSD & Nordic Infucare.
ESC Congress 2023 Amsterdam & Online

2

3

Vad har dessa
patienter
gemensamt?

- A: Klaffsjukdom
B: Snygga ekobilder
C: Medfött hjärtfel
D: Pulmonell hypertension

www.oak101.se

4

Disposition - Pulmonell Hypertension

Del 1 - 45 min

- Inledning - PH - globalt problem
- Oklar dyspne' - värdet av en strukturerad tidig utredning
- EKO & Hemodynamik vid differentiering av PH av olika genes - Patientfall 1-2
- Diskussion - Frågor

Paus - 30 min

Del 2 - 45 min

- EKO & Hemodynamik vid differentiering av PH av olika genes - Patientfall 3
- Behandling vid PAH - behandlingsalgoritmen
- Riskstratifiering vid PAH - Webb baserad - Patientfall 3
- Sammanfattnings - Diskussion - Frågor

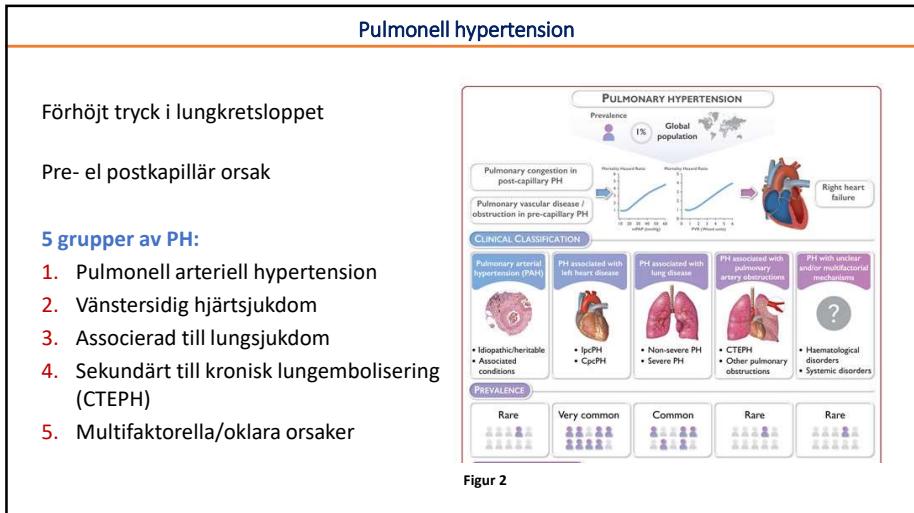
5

2022 ESC/ERS Guidelines for the diagnosis and treatment of pulmonary hypertension

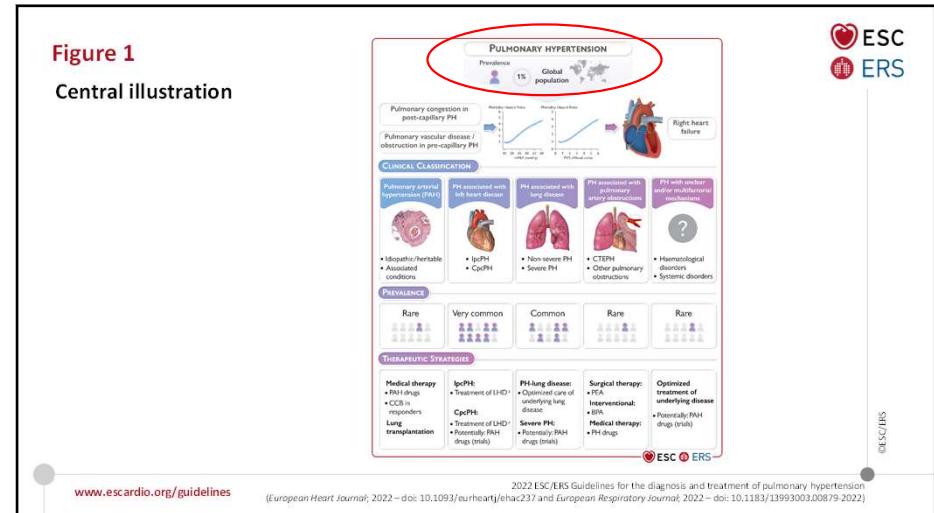
Official ESC Guidelines slide set

6

7

2

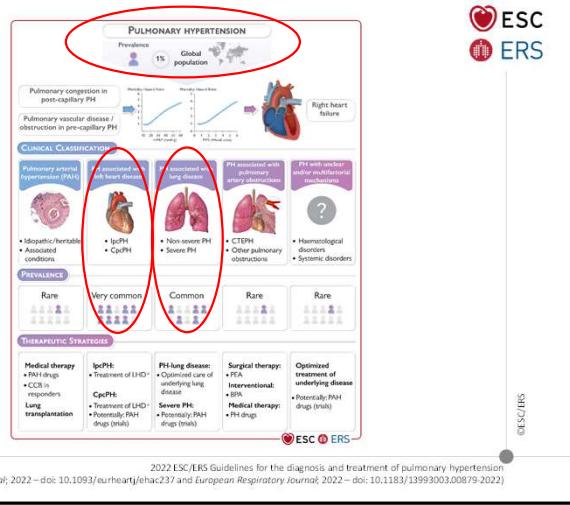
Figure 1

Central illustration

Group 2 & 3

- The dominating causes of PH
- ~85-90 % of all PH cases

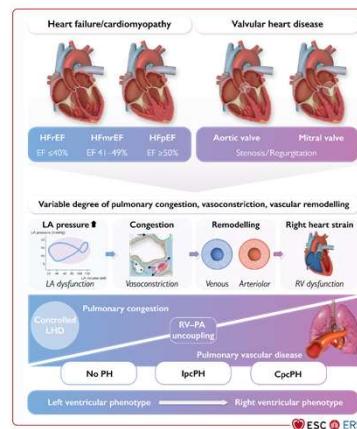
No available treatments for the PH component in Group 2-3.

9

Figure 11

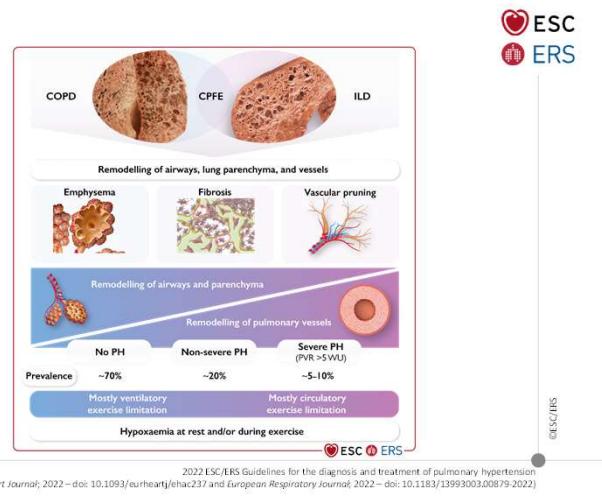
Pathophysiology of pulmonary hypertension associated with left heart disease (group 2)

10

Figure 12

Pathophysiology of pulmonary hypertension associated with lung disease (group 3)

11

Figure 1

Central illustration

www.escardio.org/guidelines
(European Heart Journal; 2022 – doi: 10.1093/eurheartj/ehac237 and European Respiratory Journal; 2022 – doi: 10.1183/13993003.00879-2022)

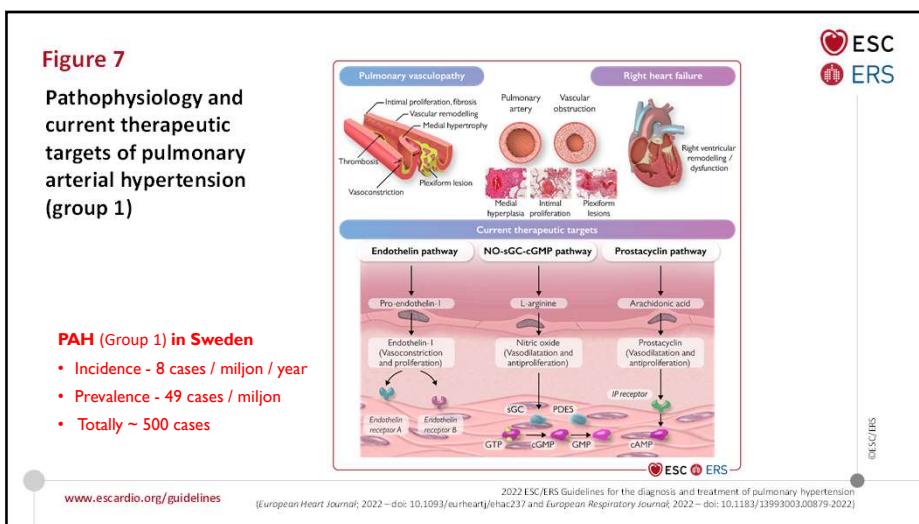
12

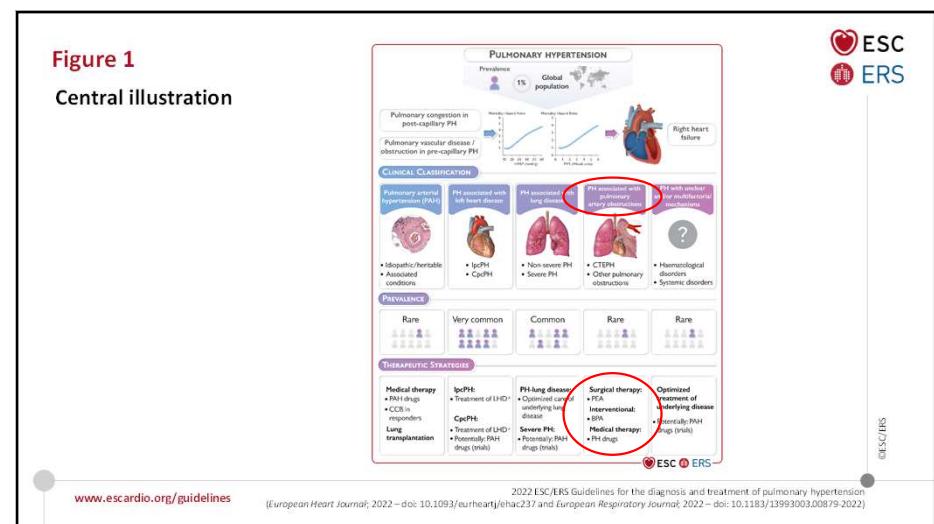
ESC
ERS

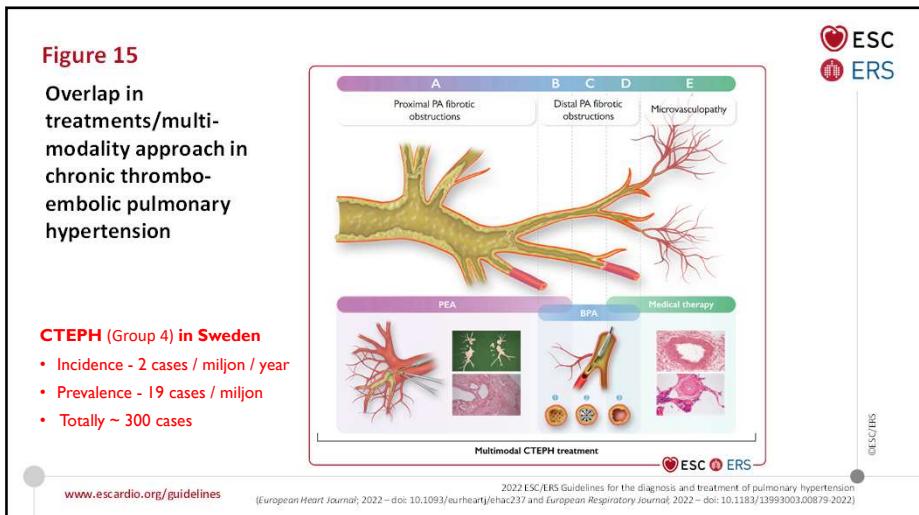
ESC
ERS

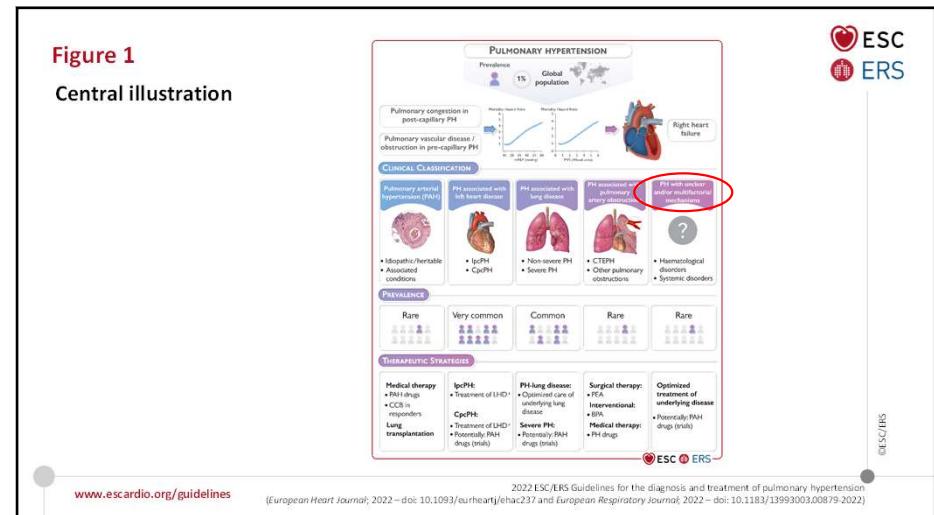
13

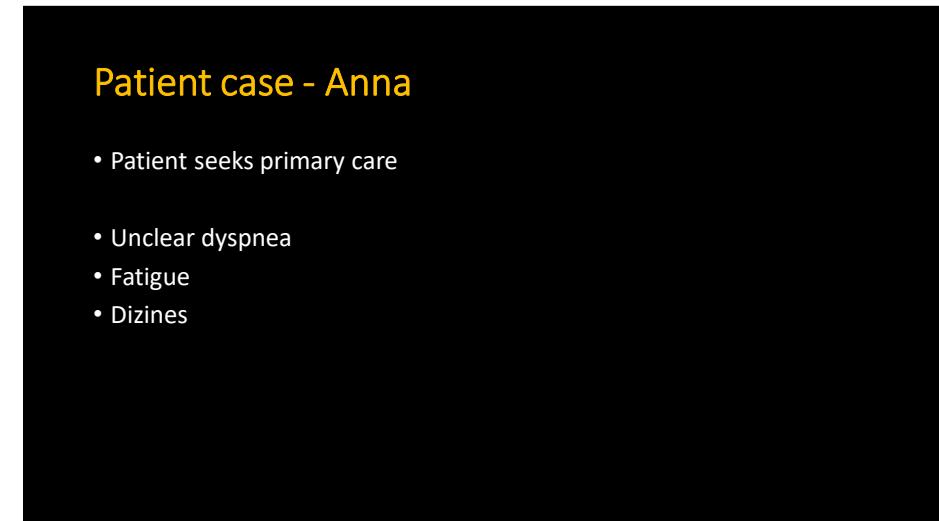
14

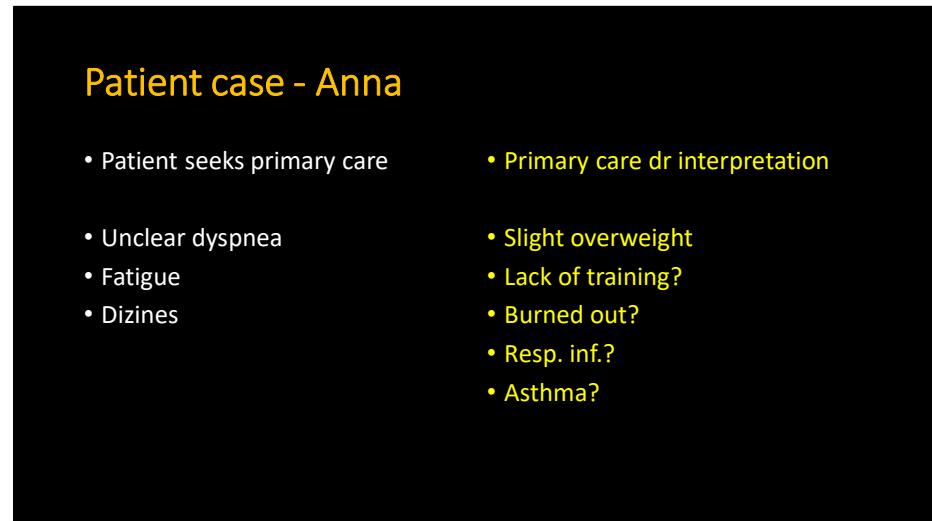
15

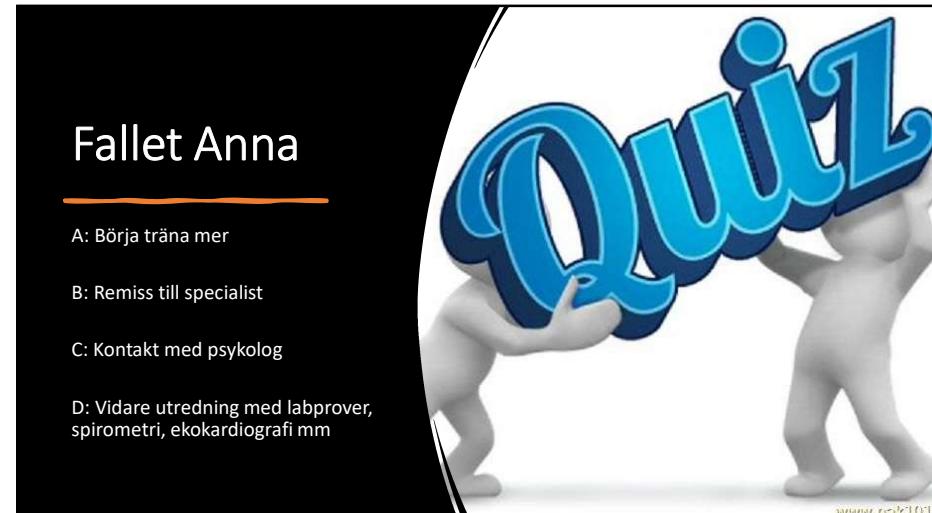
16

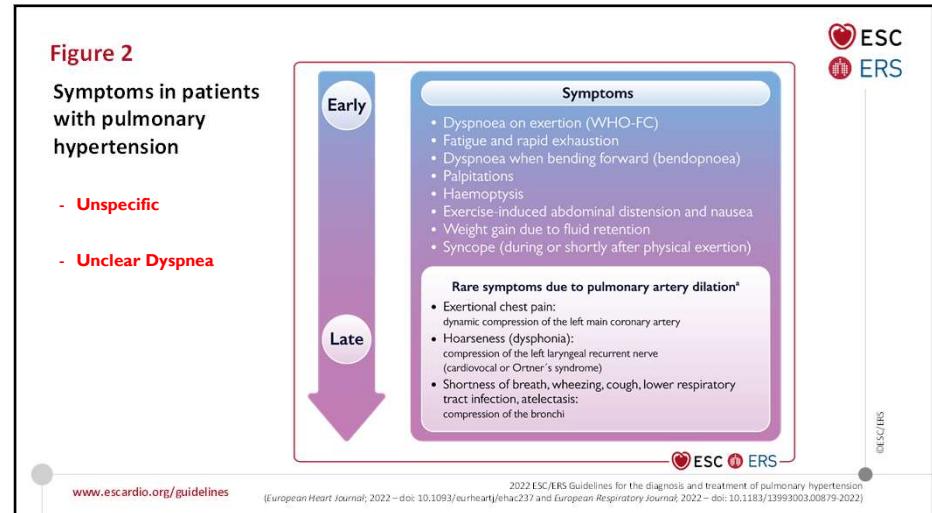
17

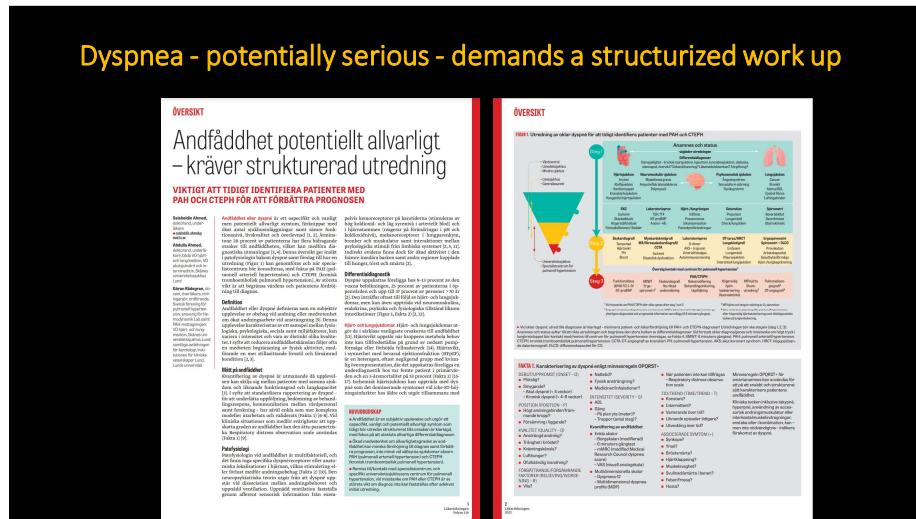
18

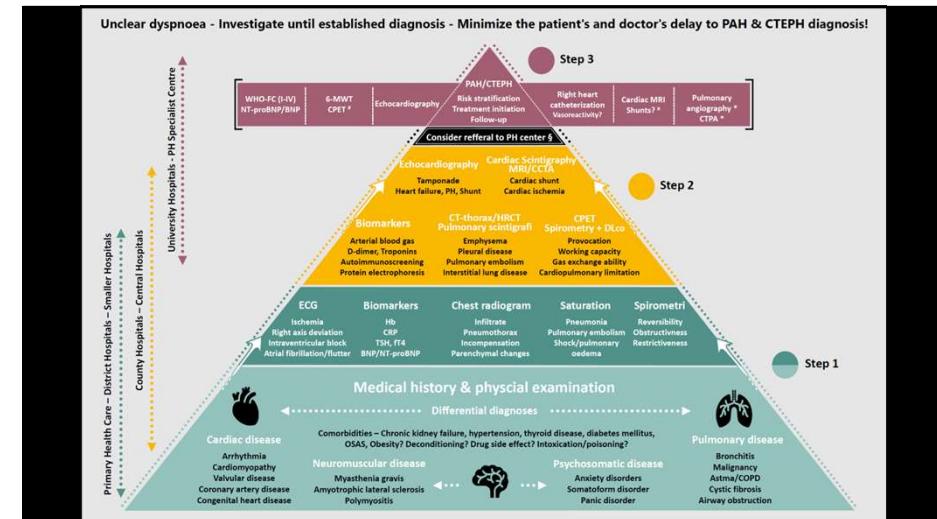
19

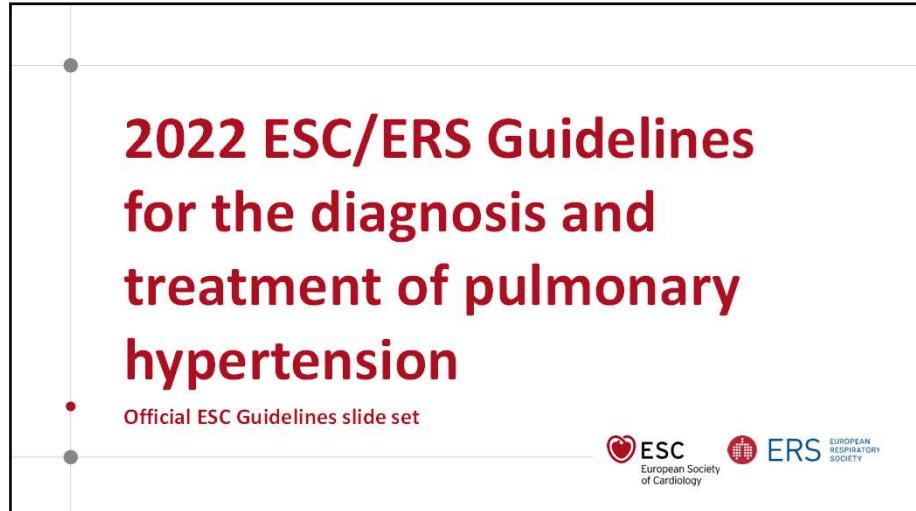
20

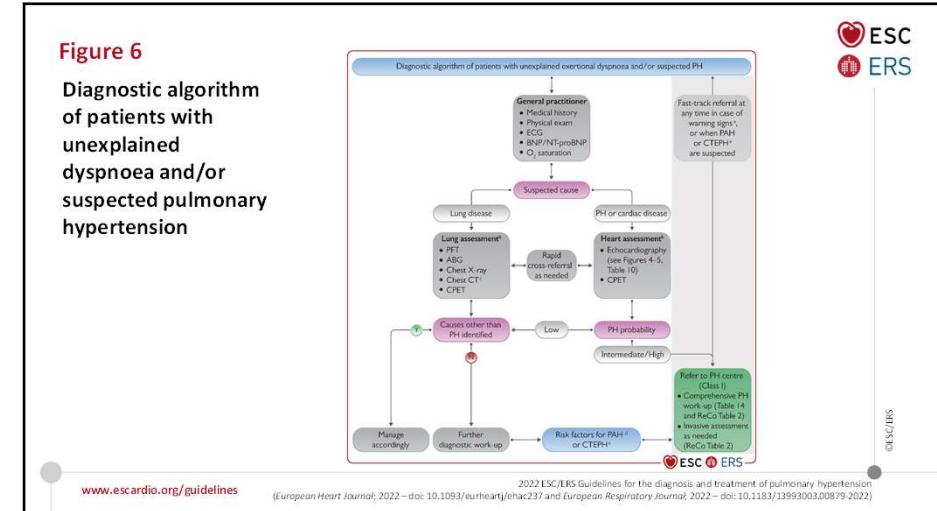
21

22

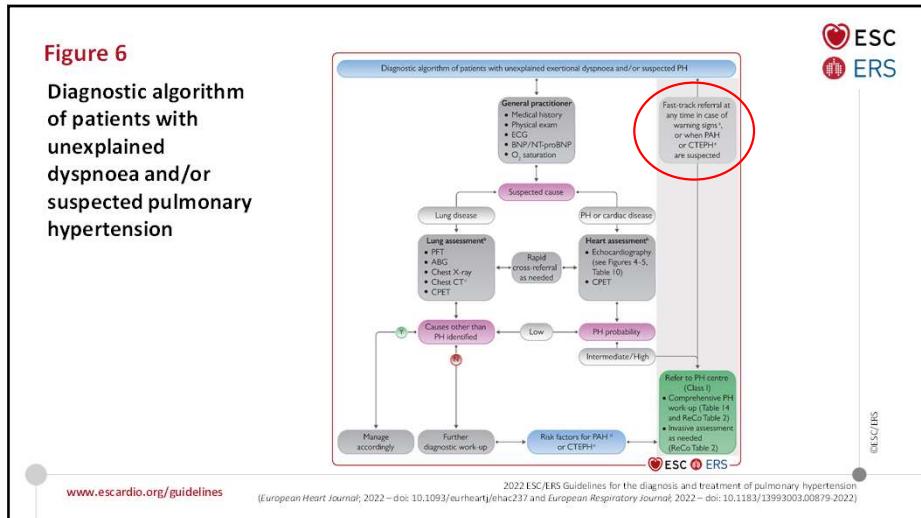
23

24

Figure 6

Diagnostic algorithm of patients with unexplained dyspnoea and/or suspected pulmonary hypertension

25

Ekokardiografi

- A: Utför själv
- B: Skickar remiss till ett Ekolab/Klin Fys
- C: Ingen erfarenhet alls

www.pak101.se

26

Recommendations for diagnostic strategy (1)

Recommendations

Echocardiography

Echocardiography is recommended as the first-line, non-invasive, diagnostic investigation in suspected PH

Class

Level

I

B

It is recommended to assign an echocardiographic probability of PH, based on an abnormal TRV and the presence of other echocardiographic signs suggestive of PH

I

B

It is recommended to maintain the current threshold for TRV ($>2.8 \text{ m/s}$) for echocardiographic probability of PH according to the updated haemodynamic definition

I

C

Based on the probability of PH by echocardiography, further testing should be considered in the clinical context (i.e. symptoms and risk factors or associated conditions for PAH/CTEPH)

IIa

B

In symptomatic patients with intermediate echocardiographic probability of PH, CPET may be considered to further determine the likelihood of PH

IIb

C

www.escardio.org/guidelines

2022 ESC/ERS Guidelines for the diagnosis and treatment of pulmonary hypertension (European Heart Journal; 2022 – doi: 10.1093/europheartj/ejac237 and European Respiratory Journal; 2022 – doi: 10.1183/13993003.00879-2022)

27

Ekokardiografi

- Hjärtats morfologi
- VK samt HK funktion
- Klaffvitier
- Non-invasiv hemodynamik
- Orsak till PH: LHD eller CHD
- Inte tillräckligt för att sätta diagnos – RHC behövs

28

7

**Differentiering från grupp 2 –
PH sekundärt till vänstersidig
hjärtsjukdom:**

- Vänsterkammarens systoliska och diastoliska funktion (E/A samt E/e)
- Vänsterförmakstorlek
- Klaffvitier
- Vänsterkammarhypertrofi

29

Differentiering från medfödda hjärtfel:

Färgdoppler

Misstanke om shunt - TEE

TEE = Transesofageal ekokardiografi

30

Hemodynamisk definition av pulmonell hypertension

Tabell 5

Definition	Haemodynamic characteristics
PH	mPAP >20 mmHg mPAP >20 mmHg PAWP ≤15 mmHg PVR >2 WU
Pre-capillary PH	mPAP >20 mmHg PAWP >15 mmHg PVR ≤2 WU
Isolated post-capillary PH	mPAP >20 mmHg PAWP >15 mmHg PVR >2 WU
Combined post- and pre-capillary PH	mPAP >20 mmHg PAWP >15 mmHg PVR >2 WU
Exercise PH	mPAP/CO slope between rest and exercise >3 mmHg/L/min

Diagram illustrating the hemodynamics of pulmonary hypertension (PH) types:

www.escardio.org/guidelines 2022 ESC/EPS Guidelines for the diagnosis and treatment of pulmonary hypertension (European Heart Journal; 2022 – doi: 10.1093/euroheartj/ehac237 and European Respiratory Journal; 2022 – doi: 10.1193/1399303/00079-2022)

31

Beräkning av sPAP ekokardiografiskt

Daniel Bernoulli (1700-1782)

BERNOULLIS FÖRENKLADE EKVATION

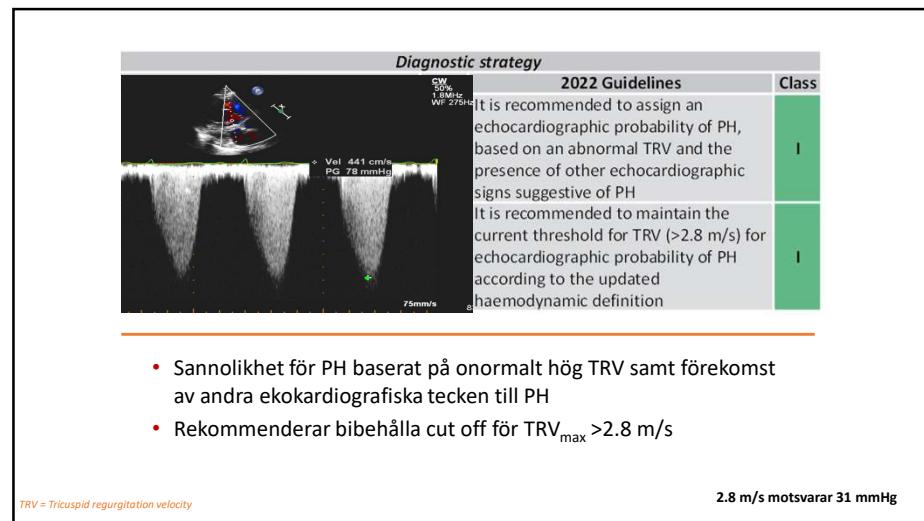
$sPAP = (4 \times TRV_{max}^2) + CVP$

Table 1. Echocardiographic estimation of mPAP, adapted from [14].

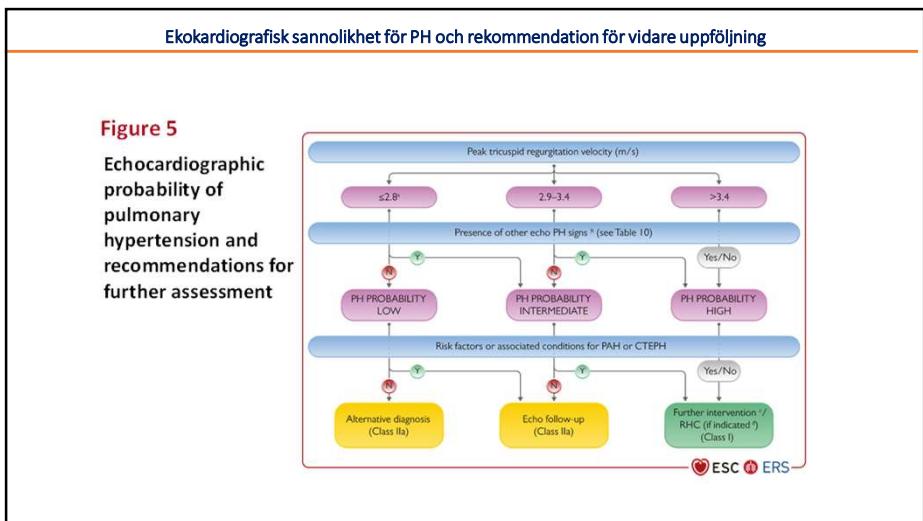
	IVC size	IVC collapse %	RA pressure (mPAP _{echo})
Low	<2.1 cm	>50%	3 mmHg
Intermediate	<2.1 cm	<50%	8 mmHg
	>2.1 cm		8 mmHg
High	>2.1 cm		15 mmHg

IVC = Inferior vena cava
TRV = Tricuspid regurgitation velocity
CVP = Central venous pressure

32

33

34

Ytterligare ekokardiografiska parametrar för detektion av PH

Table 10 Additional echocardiographic signs suggestive of pulmonary hypertension

A: The ventriles	B: Pulmonary artery	C: Inferior vena cava and RA
RV/LV basal diameter/area ratio >1.0	RVOT AT <105 ms and/or mid-systolic notching	IVC diameter >21 mm with decreased inspiratory collapse (<50% with a sniff or <20% with quiet inspiration) HK/VK >1.0 Avplaning av kammarseptum
Flattening of the interventricular septum (LVEI >1.1 in systole and/or diastole) TAPSE/dPAP ratio <0.55 mm/mmHg	Early diastolic pulmonary regurgitation velocity >2.2 m/s RA area (end-systole) >18 cm ² PA diameter >AR diameter PA diameter >25 mm	Eccentricity index >1.1 TAPSE/sPAP 0.55 mmHg

TAPSE = tricuspid annular plane systolic excursion
HK = höger kammar, VK = vänster kammar

© ESC/EBS 2022

35

Ytterligare ekokardiografiska parametrar för detektion av PH

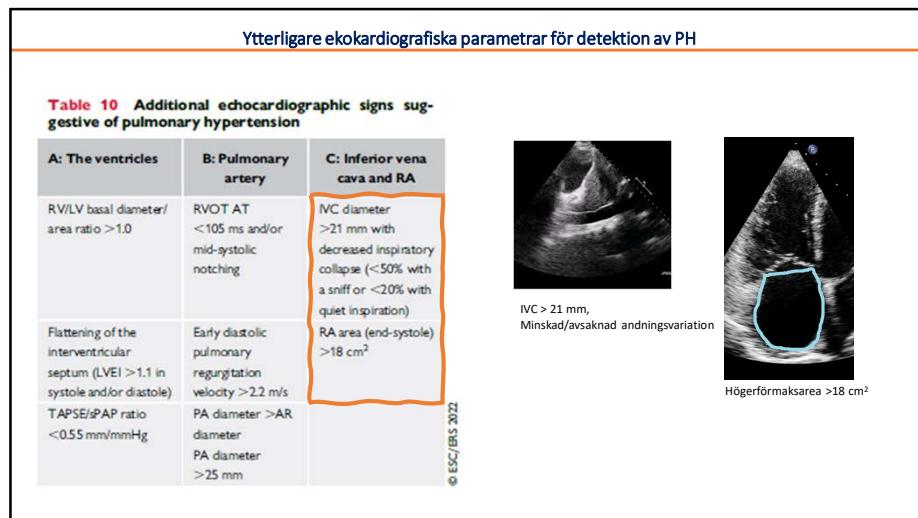
Table 10 Additional echocardiographic signs suggestive of pulmonary hypertension

A: The ventriles	B: Pulmonary artery	C: Inferior vena cava and RA
RV/LV basal diameter/area ratio >1.0	RVOT AT <105 ms and/or mid-systolic notching	IVC diameter >21 mm with decreased inspiratory collapse (<50% with a sniff or <20% with quiet inspiration) PAT <105 ms Midsystolisk notch
Flattening of the interventricular septum (LVEI >1.1 in systole and/or diastole) TAPSE/dPAP ratio <0.55 mm/mmHg	Early diastolic pulmonary regurgitation velocity >2.2 m/s RA area (end-systole) >18 cm ² PA diameter >AR diameter PA diameter >25 mm	EDPR vel >2.2 m/s PA diameter >25 mm

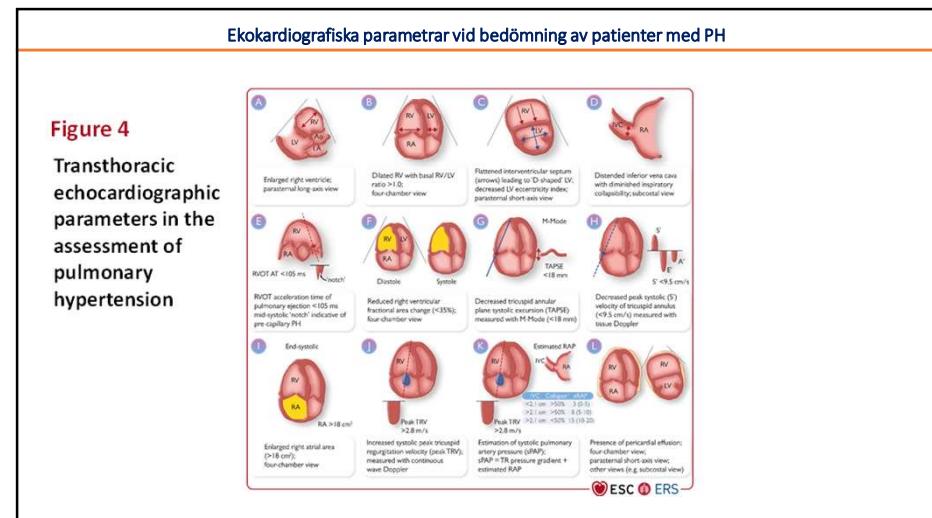
PAT = pulmonary acceleration time
EDPR = early diastolic pulmonary regurgitation velocity
VA = Pulmonary artery

© ESC/EBS 2022

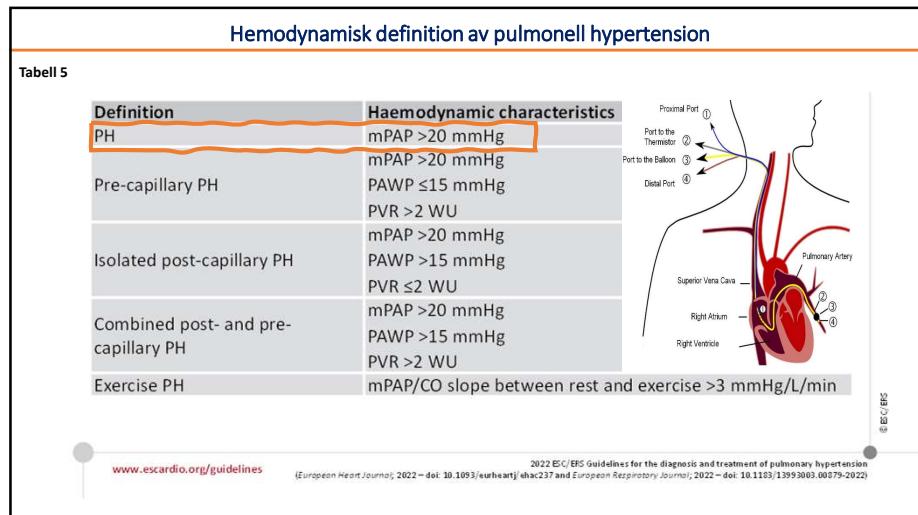
9

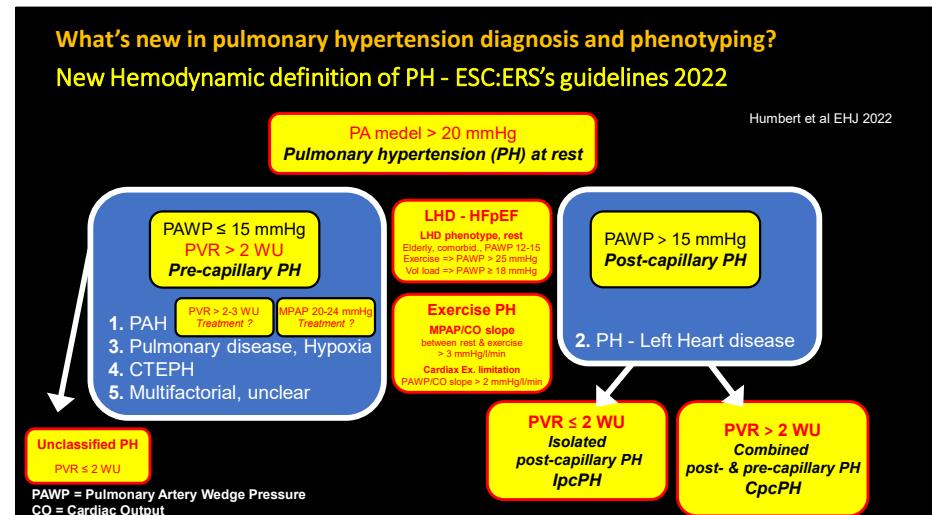
37

38

39

40

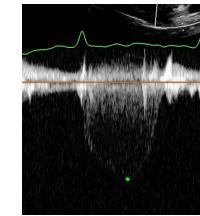
10

Fall 1

- Man, 81 år
- Övervikt
- Diabetes typ II
- Förmaksslimmer
- Ischemisk hjärtsjukdom samt tidigare infarkt
- OSAS (obstruktivt sömnapné syndrom)

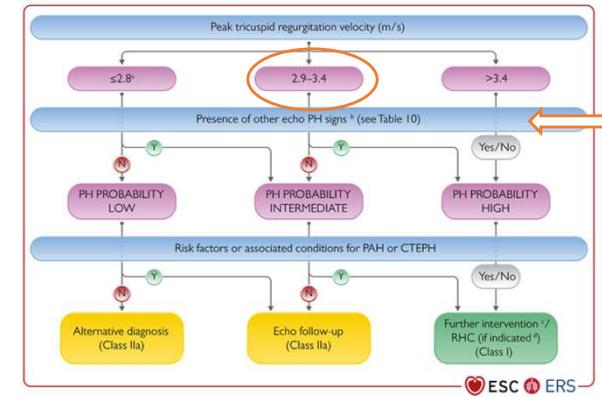
41

Fall 1

Maxhastighet 3.4 m/s

CAD/MI = Coronary artery disease/Myocardial infarction
OSAS = Obstructive sleep apnea syndrome

42

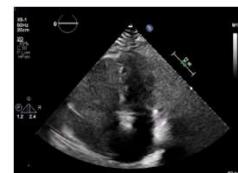
Fall 1 – Man 81 år, övervikt, DM typ 2, FF, CAD/MI, OSAS

HK dilatation

Normal septumrörlighet
Eccentricity index 0.9

HK/VK >1.0 ???

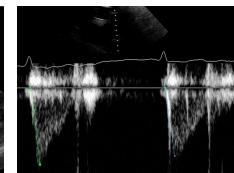
VK = vänster kammar
HK = höger kammar
CAD/MI = Coronary artery disease/Myocardial infarction
OSAS = Obstructive sleep apnea syndrome

43

Fall 1 – Man 81 år, övervikt, DM typ 2, FF, CAD/MI, OSAS

IVC diameter 26 mm
Resp variabilitet

PAT 80 ms
Ingen mid systolisk notch

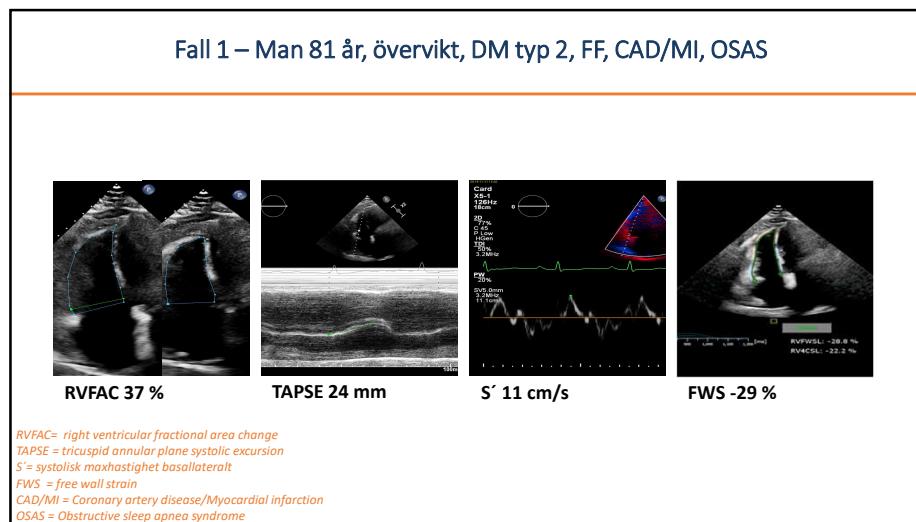

RA area 28 cm²

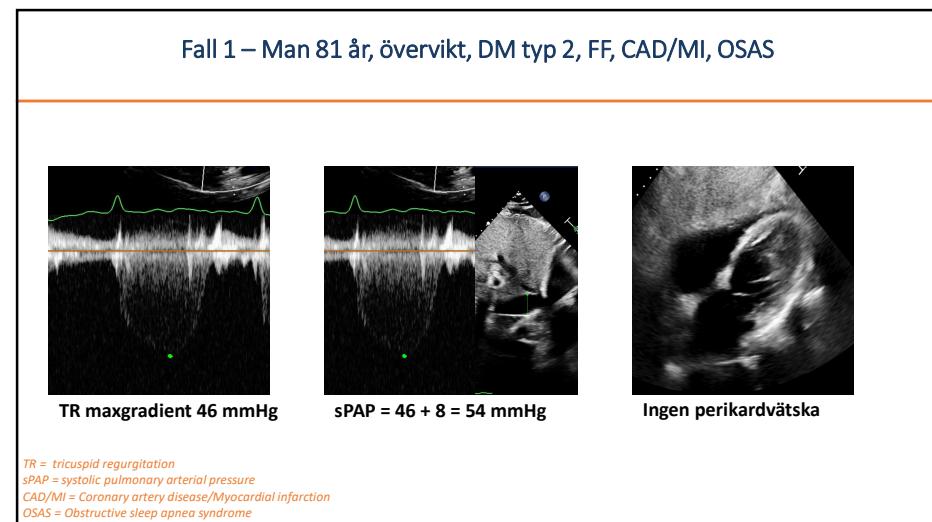
IVC = inferior vena cava
PAT = pulmonary acceleration time
RA = right atrium (höger färmak)
CAD/MI = Coronary artery disease/Myocardial infarction
OSAS = Obstructive sleep apnea syndrome

44

11

45

46

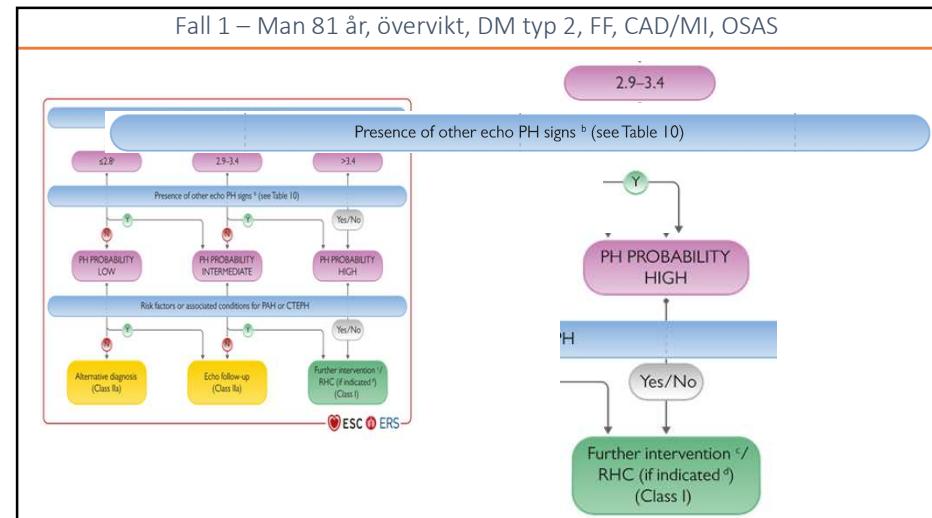
Fall 1 – Man 81 år, övervikt, DM typ 2, FF, CAD/MI, OSAS

Table 10 Additional echocardiographic signs suggestive of pulmonary hypertension

A: The ventriles	B: Pulmonary artery	C: Inferior vena cava and RA
RV/LV basal diameter/area ratio >1.0	RVOT AT <105 ms and/or mid-systolic notching	IVC diameter >21 mm with decreased inspiratory collapse (<50% with a sniff or <20% with quiet inspiration)
Flattening of the interventricular septum (LVEI >1.1 in systole and/or diastole)	Early diastolic pulmonary regurgitation velocity >2.2 m/s	RA area (end-systole) >18 cm ²
TAPSE/pAP ratio <0.55 mm/mmHg	PA diameter >AR diameter PA diameter >25 mm	0.41

CAD/MI = Coronary artery disease/Myocardial infarction
OSAS = Obstructive sleep apnea syndrome

47

48

12

Fall 1 – Man 81 år, övervikt, DM typ 2, FF, CAD/MI, OSAS

- RHC – Hemodynamik – PH? PAH eller HFpEF?

	MAP mmHg	MPAP mmHg	TPG mmHg	PAWP mmHg	MRAP mmHg	HR min-1	CO l/min	Cl l/min/m ²	SVI ml/m ²	a-vO ₂ ml/l	SaO ₂ %	SvO ₂ %	PVR WU	SVR WU
Vila	89	24	10	14	10	63	4,75	2,26	35,7	53,1	91,0	62,3	2,1	16,6
2022														

HFpEF = Heart failure with preserved ejection fraction
 mPAP = mean pulmonary arterial pressure
 PAWP = Pulmonary arterial wedge pressure
 PVR = Pulmonary vascular resistance
 CAD/MI = Coronary artery disease/Myocardial infarction
 OSAS = Obstructive sleep apnea syndrome

49

Fall 1 – Man 81 år, övervikt, DM typ 2, FF, CAD/MI, OSAS

Quiz

A: pre-kapillär PH

B: Post-kapillär PH

C: Kombinerad pre- och post-kapillär PH

www.pakjut.se

50

Fall 1 – Man 81 år, övervikt, DM typ 2, FF, CAD/MI, OSAS

- RHC – Hemodynamik – PH? PAH eller HFpEF?
- Beror på ESC/ERS guidelines 2015 vs. 2022 samt komorbiditetsbördan

	MAP mmHg	MPAP mmHg	TPG mmHg	PAWP mmHg	MRAP mmHg	HR min-1	CO l/min	Cl l/min/m ²	SVI ml/m ²	a-vO ₂ ml/l	SaO ₂ %	SvO ₂ %	PVR WU	SVR WU
Vila	89	24	10	14	10	63	4,75	2,26	35,7	53,1	91,0	62,3	2,1	16,6

2015
 mPAP \geq 25 mmHg
 PAWP \leq 15 mmHg
 PVR > 3 WU

2022
 mPAP >20 mmHg
 PAWP \leq 15 mmHg
 PVR >2 WU

Pre-capillary PH
 Isolated post-capillary PH

mPAP \geq 25 mmHg
 PAWP > 15 mmHg
 PVR \leq 3 WU

mPAP >20 mmHg
 PAWP >15 mmHg
 PVR \leq 2 WU

HFpEF = Heart failure with preserved ejection fraction
 mPAP = mean pulmonary arterial pressure
 PAWP = Pulmonary arterial wedge pressure
 PVR = Pulmonary vascular resistance
 CAD/MI = Coronary artery disease/Myocardial infarction
 OSAS = Obstructive sleep apnea syndrome

51

Fall 1 – Man 81 år, övervikt, DM typ 2, FF, CAD/MI, OSAS

- Hemodynamik – Benlyft

	MAP mmHg	MPAP mmHg	TPG mmHg	PAWP mmHg	MRAP mmHg	HR min-1	CO l/min	Cl l/min/m ²	SVI ml/m ²	a-vO ₂ ml/l	SaO ₂ %	SvO ₂ %	PVR WU	SVR WU
Vila	89	24	10	14	10	63	4,75	2,26	35,7	53,1	91,0	62,3	2,1	16,6
Benlyft 10 sek							20							
Benlyft 2 min							22							

HFpEF = Heart failure with preserved ejection fraction
 mPAP = mean pulmonary arterial pressure
 PAWP = Pulmonary arterial wedge pressure
 PVR = Pulmonary vascular resistance
 CAD/MI = Coronary artery disease/Myocardial infarction
 OSAS = Obstructive sleep apnea syndrome

52

13

Sammanfattning

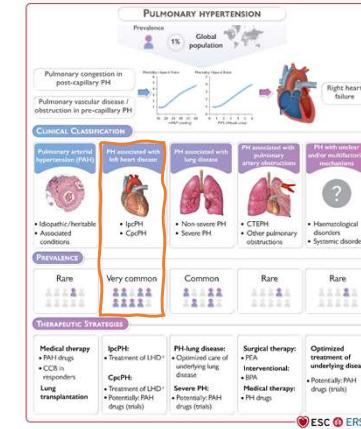
Fall 1

- Pulmonell hypertension
- PH grupp 2 - HFpEF – Benlyft
- Guidelines rekommenderar: Volyms- (500 ml iv, 5 min) eller arbetsbelastning vid PH och PAWP \sim 13-15 mmHg

53

Figure 1

Central illustration

DISCHES

2022 ESC/ERS Guidelines for the diagnosis and treatment of pulmonary hypertension
(European Heart Journal; 2022 – doi: 10.1093/euroheartj/euc237 and European Respiratory Journal; 2022 – doi: 10.1163/13993003.00879-2022)

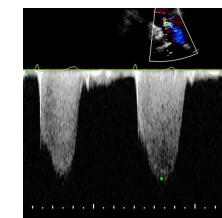
54

Fall 2

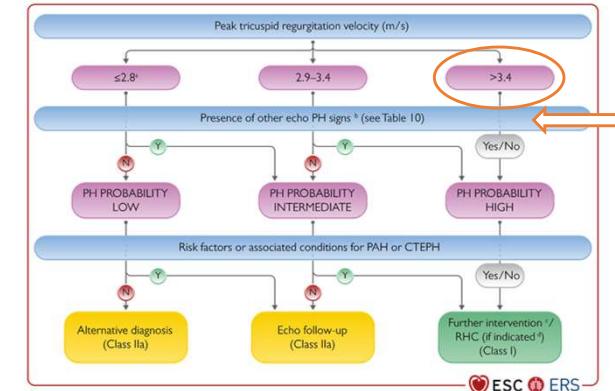
- Man 69 år
- Övervikt
- Hypertension
- Aortastenos
- LBBB
- Ischemisk hjärtsjukdom (CAD), STEMI, PCI

55

Fall 2

Maxhastighet 3.5 m/s

56

14

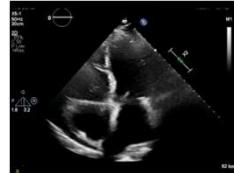
Fall 2 – Man 69 år, övervikt, hypertension, Aortastenos, LBBB, CAD/STEMI/PCI

HK dilatation

Normal septumrörighet
Eccentricity index 0.6

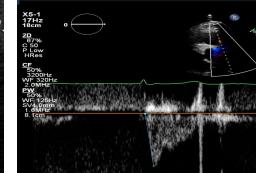
HK/VK >1.0

VK = vänster kammar
HK = höger kammar

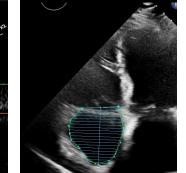
Fall 2 – Man 69 år, övervikt, hypertension, Aortastenos, LBBB, CAD/STEMI/PCI

IVC diameter 23 mm
Andningsvariabilitet

PAT 60 ms
Mid systolisk notch

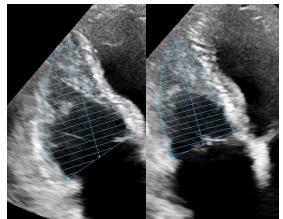
RA area 22 cm²

IVC = inferior vena cava
PAT = pulmonary acceleration time
RA = right atrium (höger förmak)

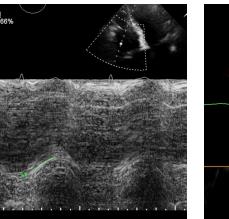
57

58

Fall 2 – Man 69 år, övervikt, hypertension, Aortastenos, LBBB, CAD/STEMI/PCI

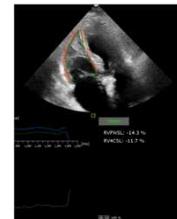
RVFAC 25 %

TAPSE 12 mm

S' 6.5 cm/s

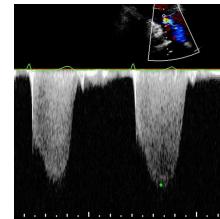

FWS -14 %

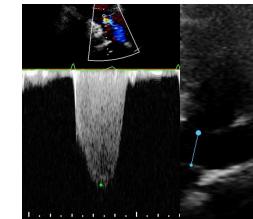
RVFAC= right ventricular fractional area change
TAPSE = tricuspid annular plane systolic excursion
S'= systolisk maxhastighet basolateral
FWS = free wall strain

59

Fall 2 – Man 69 år, övervikt, hypertension, Aortastenos, LBBB, CAD/STEMI/PCI

TR maxgradient 66 mmHg

PASP = 66 + 8 = 74 mmHg

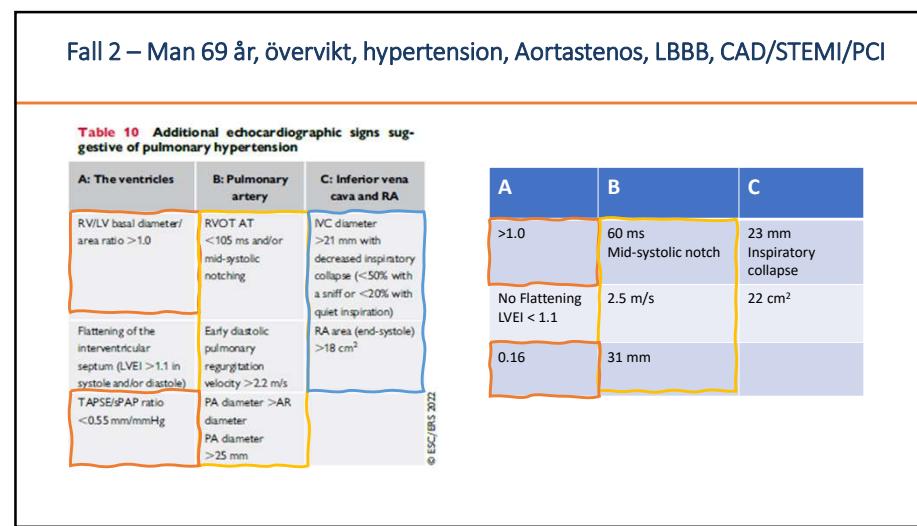

Perikardvätska

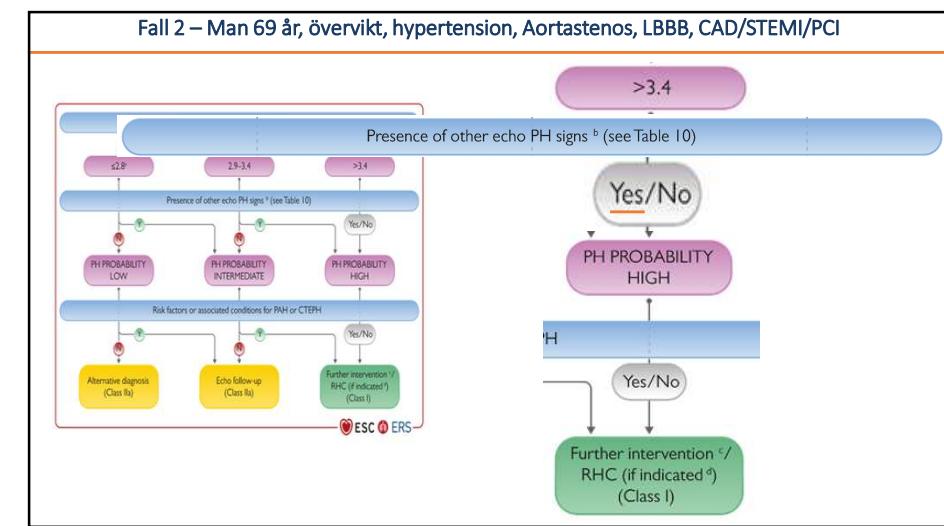
TR = tricuspid regurgitation
SPAP = systolic pulmonary arterial pressure
CAD/MI = Coronary artery disease/Myocardial infarction
OSAS = Obstructive sleep apnea syndrome

60

15

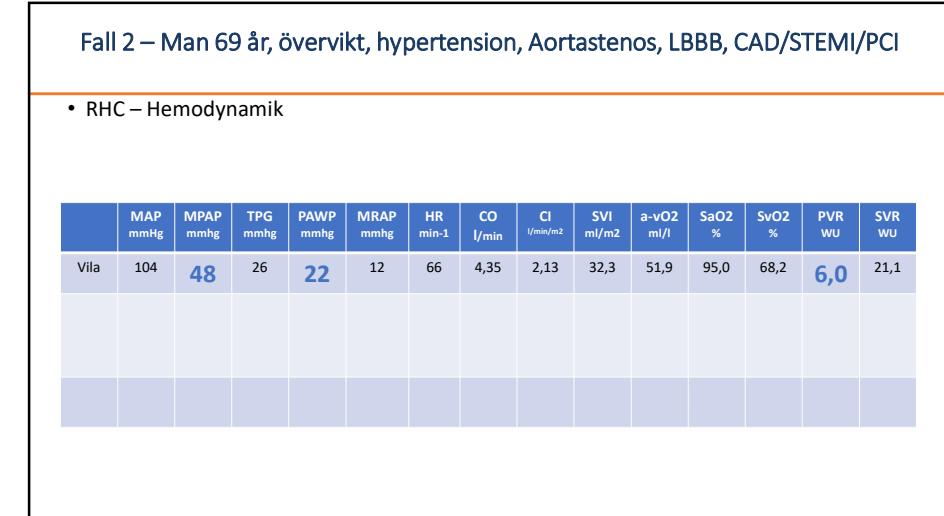
61

62

63

64

Fall 2 – Man 69 år,
övervikt, hypertension,
Aortastenos, LBBB,
CAD/STEMI/PCI

A: pre-kapillär PH

B: Post-kapillär PH

C: Kombinerad pre- och post-
kapillär PH

65

Sammanfattning

Fall 2

- Pulmonell hypertension
- PH grupp 2 – Kombinerad pre- och postkapillär PH

Fall 2 – Man 69 år, övervikt, hypertension, Aortastenos, LBBB, CAD/STEMI/PCI

- RHC – Hemodynamik - PH grupp 2 - HFrEF – kombinerad pre- och postkapillär PH
- Uppenbart redan i vila – annars volym- eller arbetsbelastning

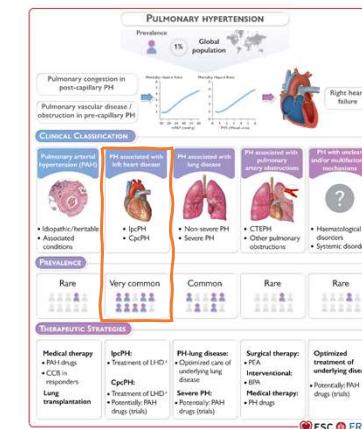
	MAP mmHg	MPAP mmHg	TPG mmHg	PAWP mmHg	MRAP mmhg	HR min ⁻¹	CO l/min	Cl l/min/m ²	SVI ml/m ²	a-vO ₂ ml/l	SaO ₂ %	SvO ₂ %	PVR WU	SVR WU
Vila	104	48	26	22	12	66	4,35	2,13	32,3	51,9	95,0	68,2	6,0	21,1

Combined post- and pre-
capillary PH

mPAP >20 mmHg
PAWP >15 mmHg
PVR >2 WU

66

Figure 1
Central illustration

ESC
ERS

www.escardio.org/guidelines
(European Heart Journal; 2022 – doi: 10.1093/eurheartj/ejac237 and European Respiratory Journal 2022 – doi: 10.1183/13993003.00879-2022)

67

68

17

Fall 3

- Kvinna 32 år gammal
- Upprepade synkoperingar
- Telefonkonsult från närliggande sjukhus

69

Fall 3

Peak tricuspid regurgitation velocity (m/s)

Max hastighet 4.0 m/s

Flowchart for PH probability based on tricuspid regurgitation velocity:

```

    graph TD
        A["≤2.8"] -- N --> B["PH PROBABILITY LOW"]
        A -- Y --> C["Presence of other echo PH signs (see Table 10)"]
        C -- N --> D["Risk factors or associated conditions for PAH or CTEPH"]
        D -- N --> E["Alternative diagnosis (Class IIa)"]
        D -- Y --> F["Echo follow-up (Class IIa)"]
        C -- Y --> G["Yes/No"]
        G -- Yes --> H["PH PROBABILITY HIGH"]
        G -- No --> I["Further intervention / RHC (if indicated*) (Class I)"]
    
```

ESC ERS

70

Fall 3 – Kvinna 32 år, upprepade synkoperingar

HK dilatation

D-formad VK
Eccentricity index >1.1

HK/VK >1.0

VK = vänster kammare
HK = höger kammare

71

Fall 3 – Kvinna 32 år, upprepade synkoperingar

IVC diameter 24 mm

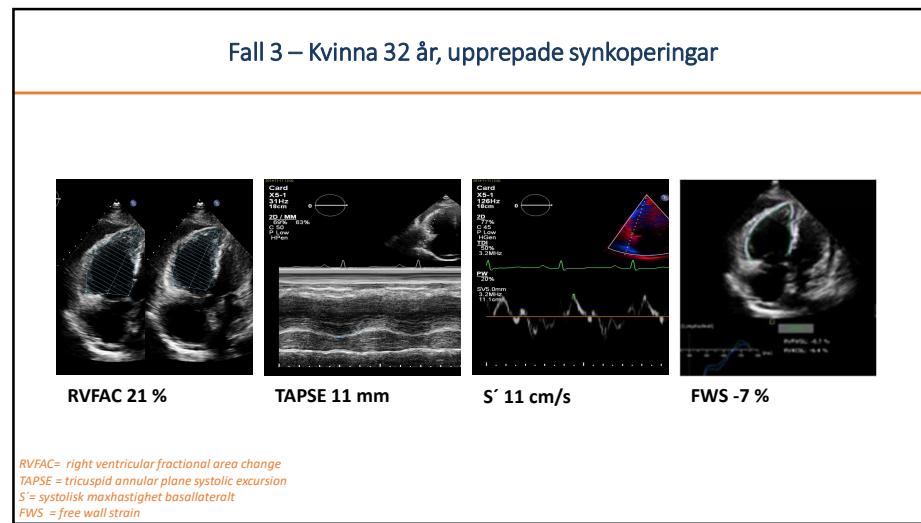
PAT 70 ms

RA area 27 cm²

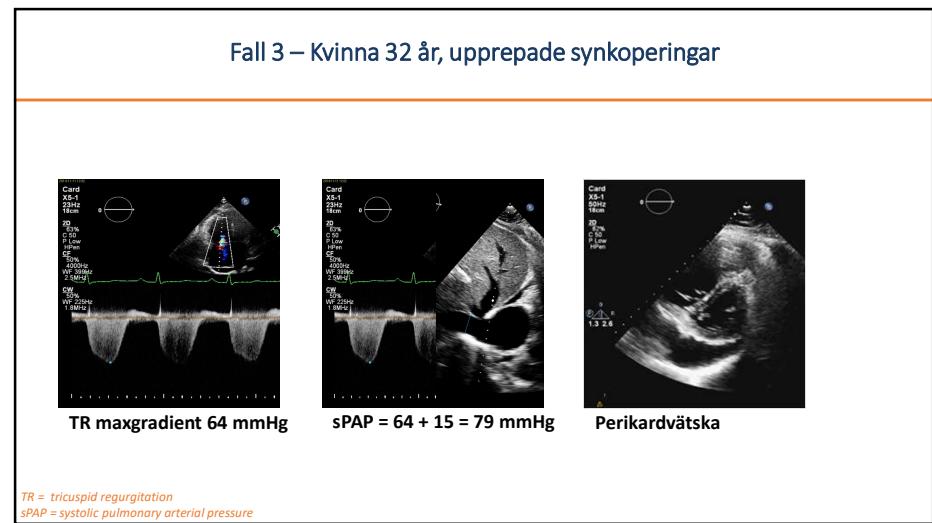
Ingen respirationsvariabilitet
mid-systolisk notch

IVC = inferior vena cava
PAT = pulmonary acceleration time
RA = right atrium (höger förmak)

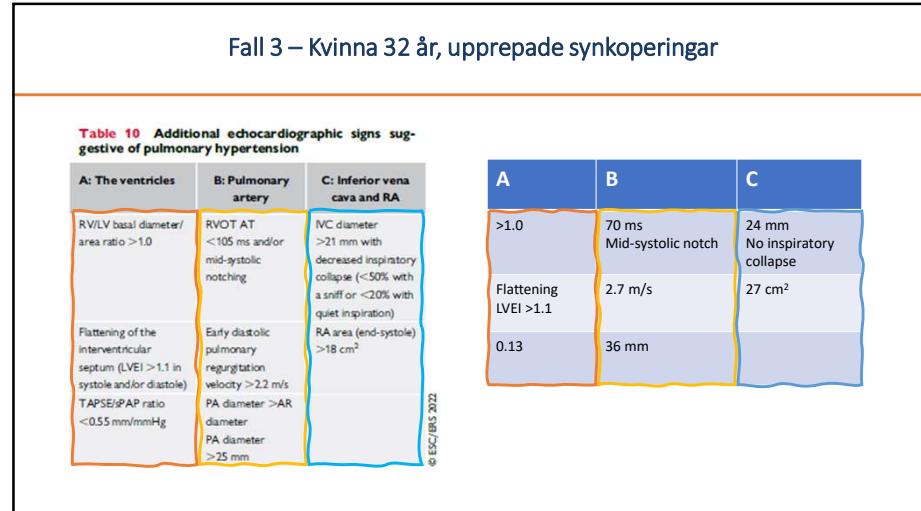
72

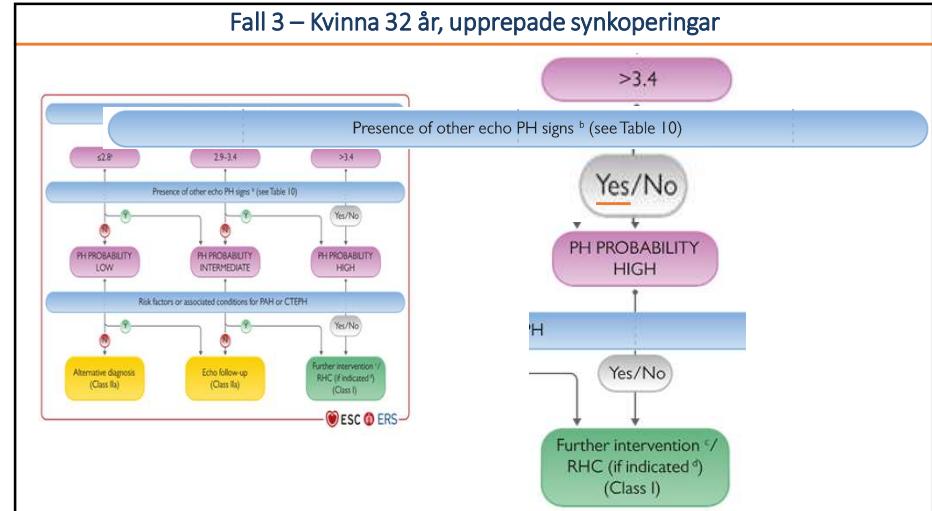
73

74

75

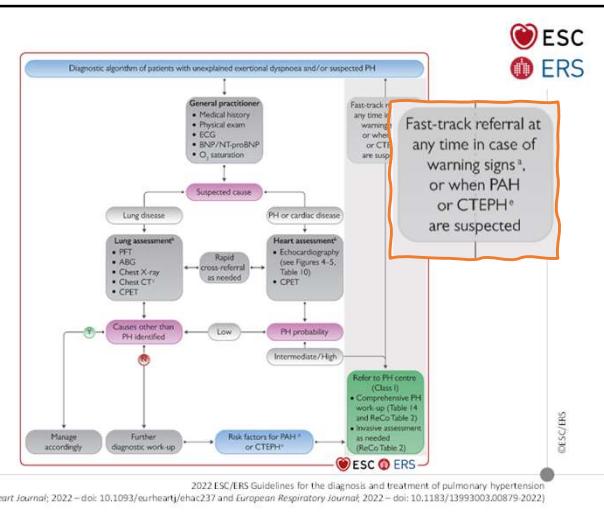

76

19

Figure 6

Diagnostic algorithm of patients with unexplained dyspnoea and/or suspected pulmonary hypertension

77

Fall 3 – Kvinna 32 år, upprepade synkoperingar

Resultat från PH utredning:

WHO FC	III
Pre-Syncope	x 5
6MWD	220 m
NT-proBNP	8081
Hemodynamik	Ingen vasoresponder
mPAP	50 mmHg
PAWP	6 mmHg
mRAP	11 mmHg
PVR	14.9 WU
CO	3.0 l/min
Ekokardiografi	TRV >3.4 m/s Ekokardiografiska tecken till PH
Lungscint	Inga tecken till Lungemboli
Spirometri	Måttligt nedsatt diffusions kapacitet
HRCT	Inga tecken till fibros eller emfysem. PVOd?

*mPAP = mean pulmonary arterial pressure
PAWP = pulmonary arterial wedge pressure
mRAP = mean right atrial pressure
PVR = pulmonary vascular resistance
CO = cardiac output*

78

Fall 3 – Kvinna 32 år, upprepade synkoperingar

- A: pre-kapillär PH
- B: Post-kapillär PH
- C: Kombinerad pre- och post-kapillär PH

Fall 3 – Kvinna 32 år, upprepade synkoperingar

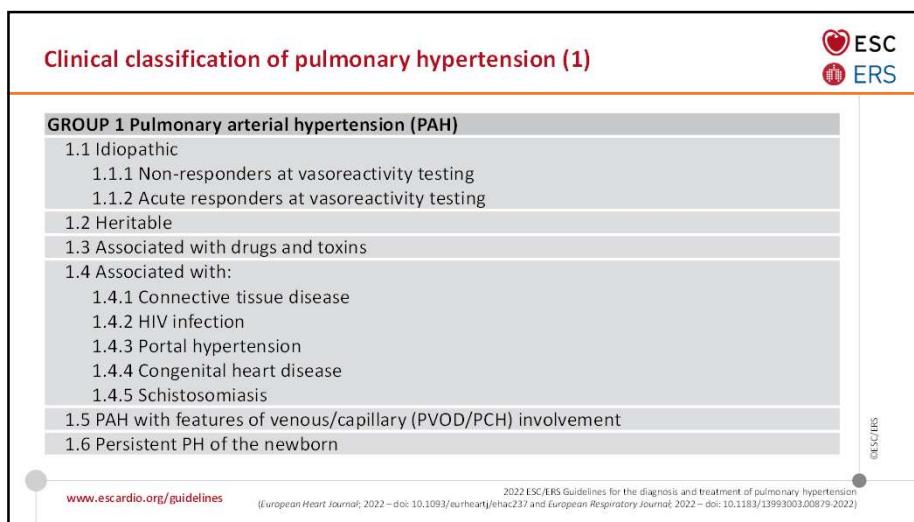
Resultat från PH utredning:

WHO FC	III
Pre-Syncope	x 5
6MWD	220 m
NT-proBNP	8081
Hemodynamik	Ingen vasoresponder
mPAP	50 mmHg
PAWP	6 mmHg
mRAP	11 mmHg
PVR	14.9 WU
CO	3.0 l/min
Pre-capillary PH	<i>mPAP >20 mmHg PAWP ≤15 mmHg PVR >2 WU</i>
HRCT	<i>Inga tecken till fibros eller emfysem. PVOd?</i>

*mPAP = mean pulmonary arterial pressure
PAWP = pulmonary arterial wedge pressure
mRAP = mean right atrial pressure
PVR = pulmonary vascular resistance
CO = cardiac output*

79

80

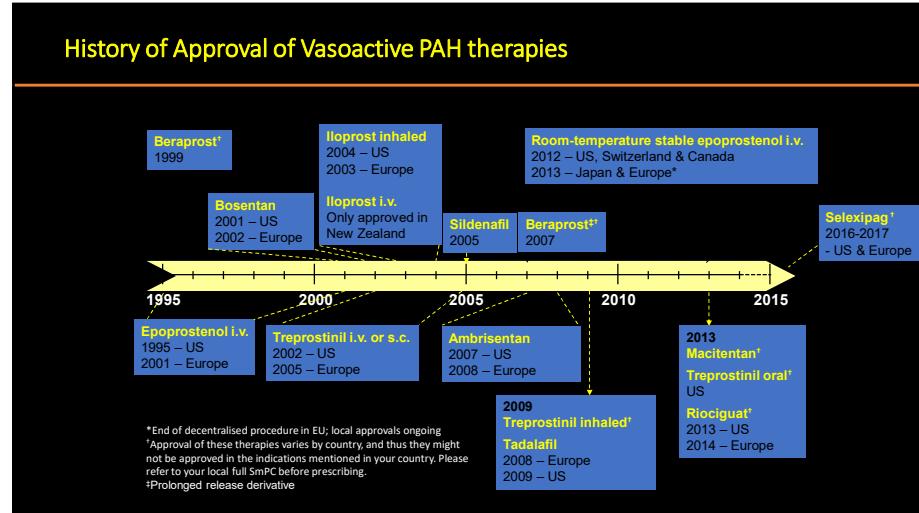

81

Sammanfattning

Fall 3

- Pre-kapillär PH
- PAH
- Insattes på PAH behandling ...

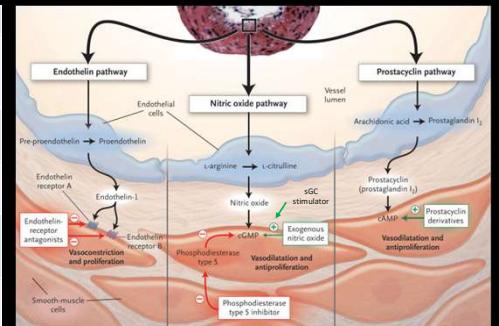

83

82

PAH - Treatment alternatives in relation to individual Decisions

Oral therapies	
ERA	Dual Bosentan, Macitentan Single Ambrisentan
PDE5i or sGC stimulators	Sildenafil, Tadalafil Riociguat
Prostacyclin analogues or receptor agonists	Treprostин, Selexipag
I.V, S.c and inhalation therapies	
Prostacyclin analogues	Epoprostenol, Treprostин

Image adapted from Humbert M, et al. *New Engl J Med* 2004; 351:1425-36.

84

21

Behandlingsalgoritm vid I/H/D-PAH eller APAH-CTD

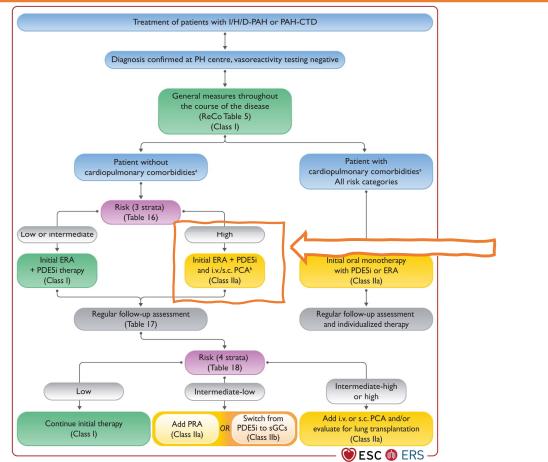

Figure 9

Eur Heart J, Volume 43, Issue 38, 7 October 2022, Pages 3618–3731,
<https://doi.org/10.1093/euroheart/ehac237>

85

The New ESC/ERS 2022 PH guidelines - Risk stratification in PAH

- The expanded 3-strata model at baseline

Determinants of prognosis (estimated 1-year mortality)	Low risk (< 5%)	Intermediate risk (5–20%)	High risk (> 20%)
Clinical observations and modifiable variables			
Signs of right HF	Absent	Absent	Present
Progression of symptoms and clinical manifestations	No	Slow	Rapid
Syncope	No	Occasional syncope*	Repetited syncope*
WHO-FC	I-II	III	IV
6MWD*	>440 m	165–440 m	<165 m
CPET	Peak VO ₂ >15 mL/min/kg (>65% pred.) VE/VO ₂ slope <36	Peak VO ₂ 11–15 mL/min/kg (35–65% pred.) VE/VO ₂ slope 36–44	Peak VO ₂ <11 mL/min/kg (<35% pred.) VE/VO ₂ slope >44
Biomarkers: BNP or NT-proBNP*	BNP <30 ng/L NT-proBNP <300–1100 ng/L	BNP 50–800 ng/L NT-proBNP 300–1100 ng/L	BNP >800 ng/L NT-proBNP >1100 ng/L
Echocardiography	RA area <18 cm ² TAPSE/pAP >32 mm/mmHg No pericardial effusion	RA area 18–26 cm ² TAPSE/pAP 0.19–0.32 mm/mmHg Minimal pericardial effusion	RA area >26 cm ² TAPSE/pAP <0.19 mm/mmHg Moderate or large pericardial effusion
cHRt*	RVEF >54% SVI >40 mL/m ² RVEF/SVI 42–54 mL/m ²	RVEF 37–54% SVI 26–40 mL/m ² RVEF/SVI <42 mL/m ²	RVEF <37% SVI <26 mL/m ² RVEF/SVI <54 mL/m ²
Hemodynamics	RAP <8 mmHg CI >2.0 L/min/m ² SVI <38 mL/m ² SvO ₂ >65%	RAP 8–14 mmHg CI 2.0–2.4 L/min/m ² SVI 31–38 mL/m ² SvO ₂ 60–65%	RAP >14 mmHg CI <2.0 L/min/m ² SVI <31 mL/m ² SvO ₂ <60%

ESC/ERS 2022

86

Fall 3 – Kvinna 32 år, upprepade synkoperingar - Insatt på trippelbehandling

Datum	RA area (cm ²) PEX	mPAP mmHg (PAWP, mmHg)	mRAP mmHg (SvO ₂ , %)	CO l/min (L) (Cl)	PVR WU	FC/6MWT NTproBNP	ERA mg	PDE5i mg	PC ng/kg/min
Baseline	27 +++	50 (6)	11 (44.4)	3.0 (1.4)	14.9	3 / 220 8031	-	-	-
2.5 veckor	25 +++	51 (14)	22 (61.9)	5.7 (2.7)	6.5	3 / 240 577	3. Bosentan => Macitentan 10x1	2. Sildenafil => Tadalafil 40x1	1. Flolan => Treprostinal 20
2.5 mån	23 +	34 (5)	4 (70.0)	5.9 (2.9)	4.9	1 / 375 140	Macitentan 10 x 1	Tadalafil 40 x 1	Treprostinal 27.5
9 mån	18 -	23 (3)	3 (64.2)	6.0 (2.9)	3.4	1 / 430 178	Macitentan 10 x 1	Tadalafil 40 x 1	Treprostinal 35
18 mån	18	-	-	-	-	1 / 455 158	Macitentan 10 x 1	Tadalafil 40 x 1	Treprostinal 35
22 mån	17	29 (5)	2 (71.6)	6.4 (3.0)	3.7	1 / 475 < 50	Macitentan 10 x 1	Tadalafil 40 x 1	Treprostinal 35

RA = right atrium
 mPAP = mean pulmonary arterial pressure
 PAWP = pulmonary arterial wedge pressure
 mRAP = mean right atrial pressure
 FC = Functional Class
 6MWT = 6 minute walking test
 PDE5i = PDE5 inhibitor
 PC = Prostacyclin

Fall 3 – Kvinna 32 år, upprepade synkoperingar - Insatt på trippelbehandling

Baseline HK – Utlatat dilaterad HK – Utlatat nedsatt funktion HK/HF - 66 mmHg PASP - 85 mmHg TAPSE/PASP - 0.13 PEX - Inget			2.5 veckor HK - Utlatat dilaterad HK - Utlatat nedsatt funktion HK/HF - 61 mmHg PASP - 76 mmHg TAPSE/PASP - 0.18 PEX- 20-30 mm
2.5 månader HK – Måttigt dilaterad RV – Måttligt nedsatt funktion HK/HF - 51 mmHg PASP 54 mmHg TAPSE/PASP - 0.37 PEX - Inget			9 månader HK – Lindrigt dilaterad RV – Lindrigt nedsatt funktion HK/HF - 50 mmHg PASP 53 mmHg TAPSE/PASP - 0.36 Peric. exudate - Inget
18 månader HK – Lindrigt dilaterad RV – Normal funktion HK/HF - 36 mmHg PASP - 39 mmHg TAPSE/PASP - 0.53 PEX - Inget			22 månader HK – Lindrigt dilaterad RV – Normal funktion HK/HF - 32 mmHg PASP - 35 mmHg TAPSE/PASP - 0.71 PEX - Inget

87

88

Key Message - Launch of a new tool for Riskstratification

- Riskstratification - www.svefph.se

89

Summary

90

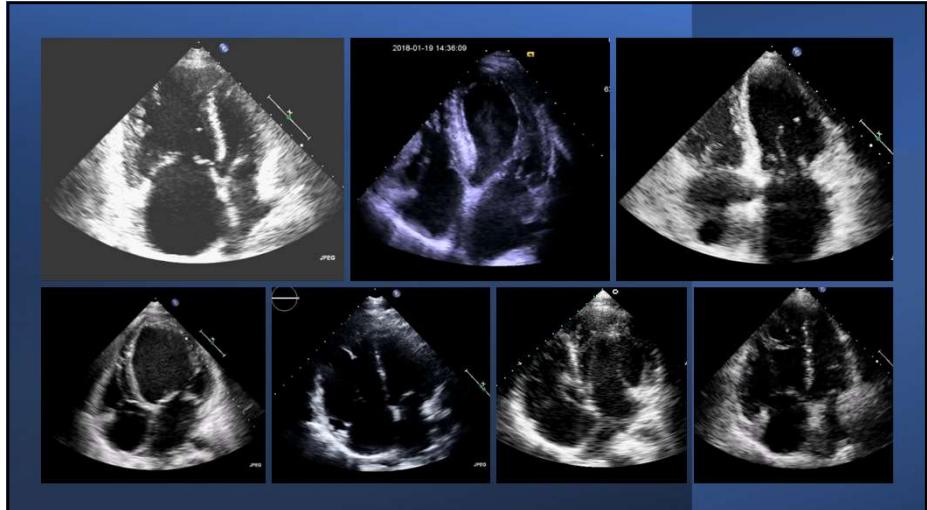
Hemodynamisk definition av pulmonell hypertension	
Definition	Haemodynamic characteristics
PH	mPAP > 20 mmHg
Pre-capillary PH	mPAP > 20 mmHg PAW ≤ 15 mmHg PVR > 2 WU
Isolated post-capillary PH	mPAP > 20 mmHg PAWP > 15 mmHg PVR ≤ 2 WU
Combined post- and pre-capillary PH	mPAP > 20 mmHg PAWP > 15 mmHg PVR > 2 WU
Exercise PH	mPAP/CO slope between rest and exercise > 3 mmHg/L/min

Diagram: A schematic diagram of the right heart and superior vena cava showing the placement of ports for a catheter. Labels include: Proximal Port (1), Port to the Thermistor (2), Port to the Balloon (3), Distal Port (4), Superior Vena Cava, Right Atrium, and Right Ventricle. A legend indicates: EBC/EFS.

Footnotes:

- www.escardio.org/guidelines
- (European Heart Journal; 2022 – doi: 10.1093/euroheartj/ehac237 and European Respiratory Journal; 2022 – doi: 10.1163/13993030079-2022)

91

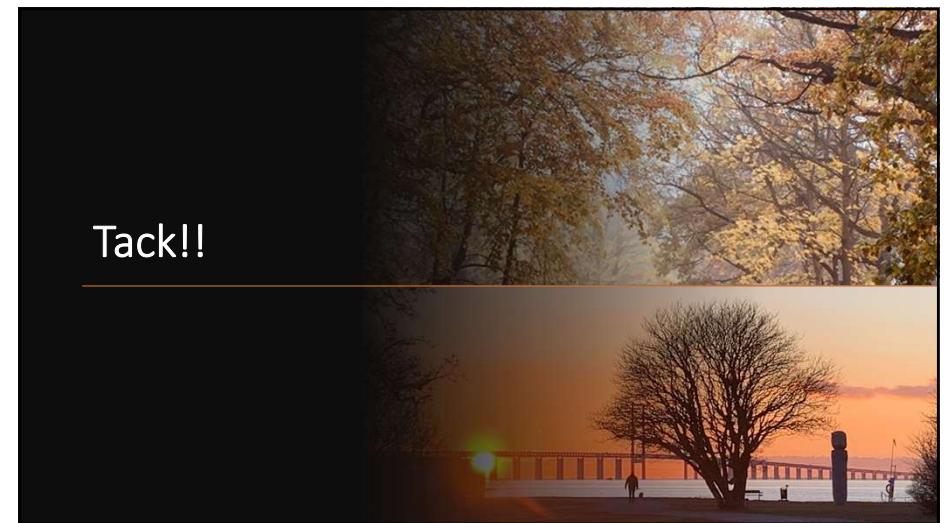

92

23

SAMMANFATTNING		
	Utredning av oklar dyspné	
	Vid hög klinisk misstanke om PH, med misstanke om PAH eller CTEPH, bör RHC utföras för att säkerställa diagnos	
	Ny hemodynamisk definition av PH - mPAP > 20 mmHg vid RHC	
<p>Ekokardiografi rekommenderas som första linjens modalitet vid misstänkt PH</p> <p>Sannolikheten för PH baseras på $TI_{vmax} > 2.8 \text{ m/s}$ + andra ekokardiografiska tecken till PH</p> <p>Vid PAH/CTEPH finns riktade behandlingar</p> <p>För differentiering mellan pre- och post-kapillär PH hemodynamiskt → volym- eller arbetsbelastning för att demaskera förhöjda fyllnadstryck</p> <p><small>TI (tricuspidalinsufficiens) RHC (Högersidig hjärtkat)</small></p>		

93

94

DT-kranskärl

Kari Feldt

Torsdag 25 januari 2024, 12.35-14.30

DT kranskärl – diagnostik för framtidens kardiologer

Sv. Kard. Föreningen 2024/01

1. Bakgrund – Riktlinjer & CCTA i Sverige.
2. Lite om DT fysik & premedicinering
3. CCTA – Hur gör vi? + Kliniska case
4. Pivotala studier
5. Sammanfattning

Kari Feldt, Bitr. Överläkare, Kardiolog
PO Kranskärl/Klaff/DT Hjärtlab
ME Kardiologi & ME Radiologi
Karolinska Universitetssjukhuset

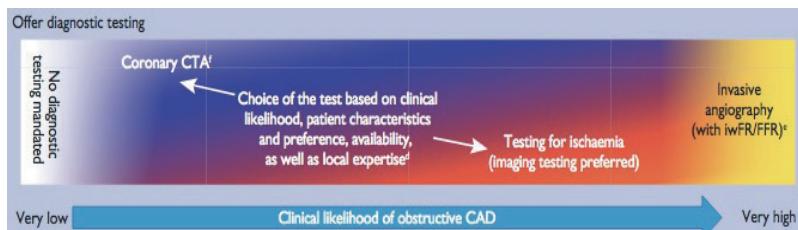
European Heart Journal (2020) **41**, 407–477
doi:10.1093/eurheart/ehz425

ESC GUIDELINES

2019 ESC Guidelines for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes

The Task Force for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes of the European Society of Cardiology (ESC)

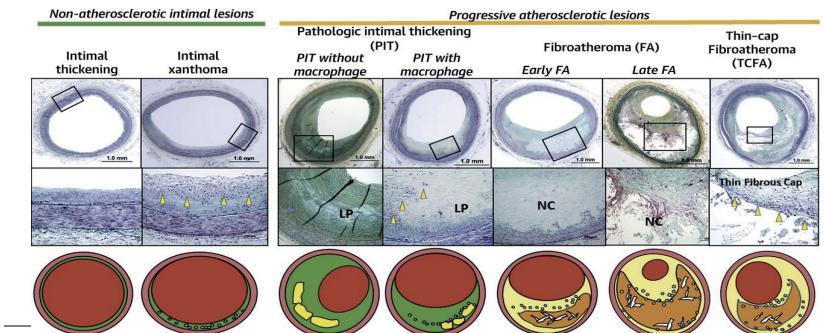

3

Epikardiell kransartärsjukdom (CAD)

Icke-obstruktiv CAD

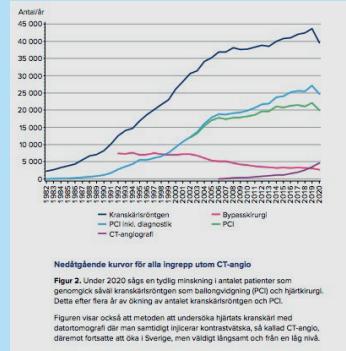
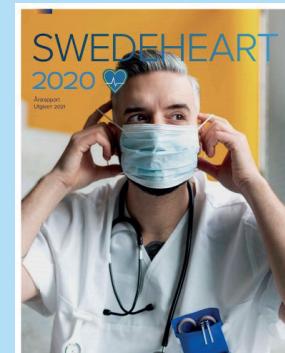
Plack, <50% stenos
FFR >0.8 (föga flödesbegränsning)
Koronar dysfunktion kan finnas

Abdelrahman KM, JACC
2020

Nationellt: CCTA ökade trots pandemi

Swedeheart Årsrapport 2020

CT-angio fortfarande underutnyttjad undersökningsmetod

Undersökning av hjärtat kranskärl med datortomografi där man samtidigt injiceras kontrastvätska, så kallad CT-angio, ökar i Sverige, men väldigt långsamt och från en låg nivå (Figur 8).

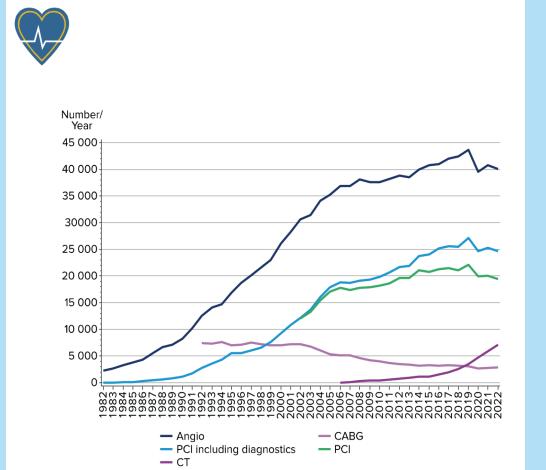
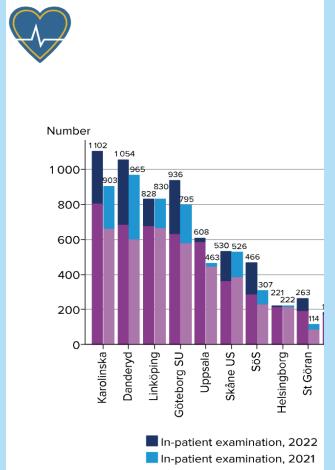
Metoden är mycket träffsäker när det gäller att utesluta förträningar i kranskärlen och har flera fördelar framför kranskärlsröntgen. Patienten behöver inte genomgå onödiga undersökningar och onödiga resurser tas inte från vården. Först om metoden visar någon form av förträning kan man behöva gå vidare med kranskärlsröntgen.

Vid de CT-angio som gjordes i Sverige under 2020 visade 80 procent inga förträningar eller icke-signifikanta förträningar (Figur 8). En 1-årsuppföljning av de CT-angio som gjordes 2019 verkar bekräfta CT-angios pålitlighet – i 80 procent av fallen behövdes ingen form av intervention (Figur 9).

SWEDEHEART anser att användningen av CT-angio bör öka i Sverige.

CCTA och Cor-ai i Sverige (SWEDEHEART 2022)

CCTA i Sverige. Ca. 80 mL kontrast och 2mSV stråldos

Trend: cor-ai (överst) och CCTA (nederst) i Sverige sedan 1982

Arlig genomsnittlig bakgrundstrålning är 2.4 mSv för icke rökare i Sverige

Nordamerikanska riktlinjer 2021-

The cover of the 2021 ACC/AHA/SCCT Multi-Society Chest Pain Guideline. It features the title 'ARTICLE IN PRESS' at the top, followed by '2021 AHA/ACC/ASE/CHEST/SCCT/SCMR Guideline for the Evaluation and Diagnosis of Chest Pain'. Below the title is a small paragraph: 'A Report of the American College of Cardiology/American Heart Association Task Committee on Clinical Practice Guidelines'. The cover also includes the names of the writing committee members and their titles.

Fig. 1. Top 10 messages from cardiac CT.

JCCT Editorial, Oct 2021

Patient <65/70 år med oklar bröstsmärta ska i första hand utredas med DT kranskärl
Patient >65/70 år med känd kranskärlssjukdom (mm.) kan utredas med fysiologiskt test
Även svårvarberad AKUT bröstsmärta (intermediär risk) kan utredas med DT kranskärl

SCCT 2023...

Use of exercise electrocardiogram in the initial diagnostic management of patients with suspected coronary artery disease

Recommendations	Class ^a	Level ^b
Exercise ECG is recommended for the assessment of exercise tolerance, symptoms, arrhythmias, BP response, and event risk in selected patients. ^c	I	C
Exercise ECG may be considered as an alternative test to rule-in and rule-out CAD when non-invasive imaging is not available. ^{73,83}	IIb	B

^a13 Knuuti J, et al. 2019 ESC Guidelines for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes

DT kranskärl – en metod för framtidens kardiologer

Sv. Kard. Föreningen 2024/01

1. Bakgrund – Riktlinjer & CCTA i Sverige.
2. Lite om DT fysik & premedicinering
3. CCTA – Hur gör vi? + Kliniska case
4. Pivotala studier
5. Sammanfattning

Kari Feldt, Bitr. Överläkare, Kardiolog
PO Kranskärl/Klaff/DT Hjärtlab
ME Kardiologi & ME Radiologi
Karolinska Universitetssjukhuset

Computed Tomography (CT) history

Godfrey Hounsfield, inventor of clinical CT in 1971

Nobel prize, 1979 (Medicine and Physiology)

Shared with Allan Cormack (SA)
1st October 1971; 1st patient

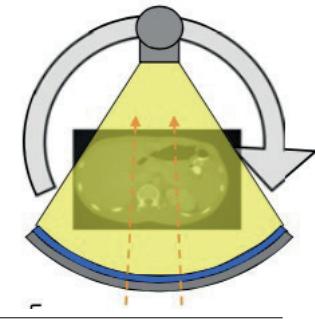
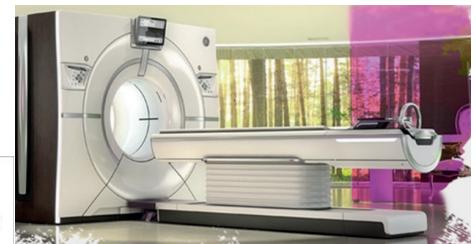
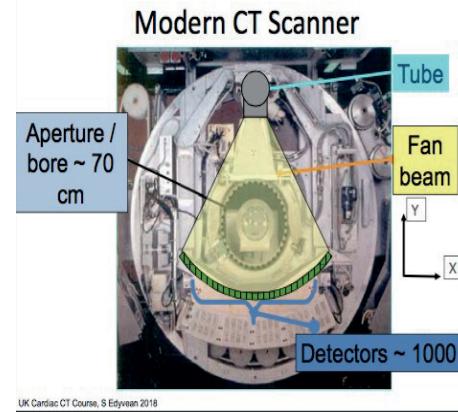
Godfrey Hounsfield – Nobel Speech 1979

A further promising field may be the detection of the coronary arteries.
It may be possible to detect these under special conditions of scanning.

How does CT work

DT kranskärl – en metod för framtidens kardiologer

Sv. Kard. Föreningen 2024/01

1. Bakgrund – Riktlinjer & CCTA i Sverige.
2. Lite om DT fysik & premedicinering
3. CCTA – Hur gör vi? + Kliniska case
4. Pivotala studier
5. Sammanfattning

Kari Feldt, Bitr. Överläkare, Kardiolog
PO Kranskärl/Klaff /DT Hjärtlab
ME Kardiologi & ME Radiologi
Karolinska Universitetssjukhuset

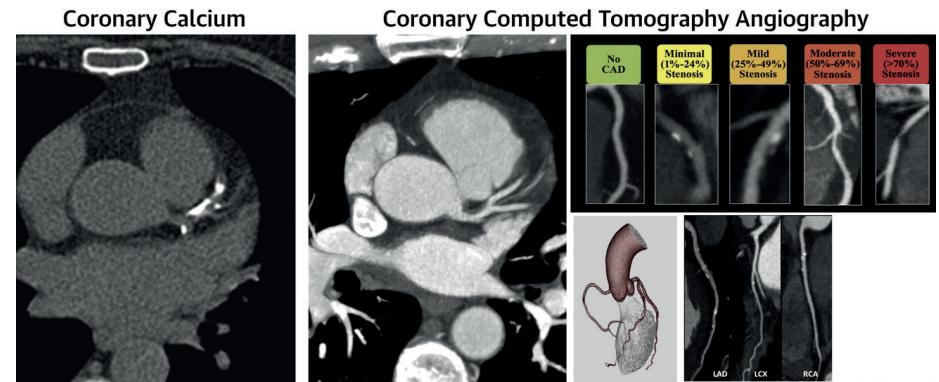

Kalk i kranskärl: kvantifierbart (**calcium score**), men kan även orsaka artefakter som försvårar angiografisk bedömning

DT Hjärta-Kranskärl (Cardiac CT), avbildar:

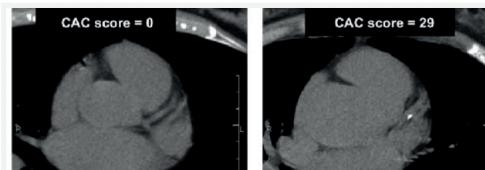
- 1) Aterosklerosbörd (kärvägg)
- 2) Stenosgrad (lumen)
- 3) Placktyp (icke förkalkad, förkalkad, blandad) +/- högrisk karakteristika

Journal of Cardiovascular Computed Tomography 2021 1593-109 DOI:
(10.1016/j.jcct.2020.11.002)

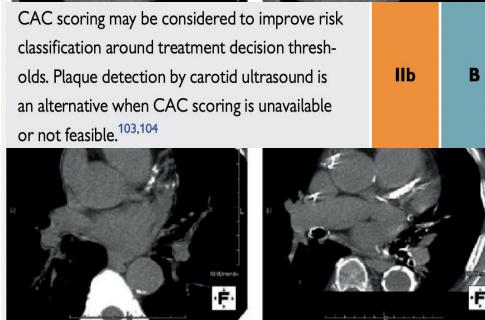
Coronary Artery Calcium Score (CAC) – bildserie utan kontrast

CAC scoring may be considered to improve risk classification around treatment decision thresholds. Plaque detection by carotid ultrasound is an alternative when CAC scoring is unavailable or not feasible.^{103,104}

+ kvantifierar åderförkalkning
+ oberoende riskmarkör för kardiovask. händelse (utöver kliniska riskfaktorer)

- avbildar inte åderförfettning ("mjuka", icke-förkalkade plack förbises)
- avbildar inte stenoser
- bör relateras till ålder, kön (t.ex. MESA calcium calculator ger normalvärden för åldrarna 45-83)

Overall amount of coronary plaque CAC

Mild	1-100
------	-------

Moderate	101-300
----------	---------

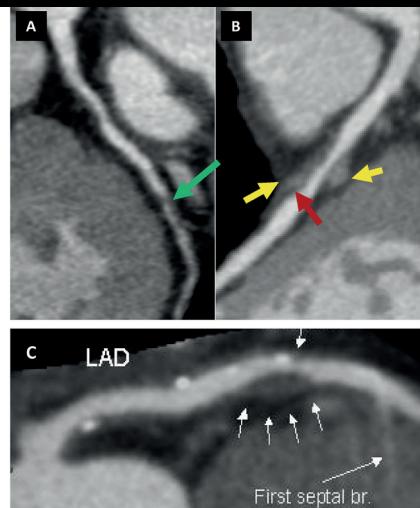
Severe	301-999
--------	---------

Extensive	>1000
-----------	-------

Non-contrast CT scans showing different scores from a calcium score test.

DT kranskärl (CCTA) - avbildar både kärvägg (plack) OCH lumen (stenos)

A: Icke förkalkat plack med >90% stenos
(hos pat med stabil angina).

B: Icke förkalkat plack, 70-90% stenos och två högrisk-karakteristika
(pat med plackruptur, NSTEMI)
- lågattenuerande plack (röd)
- positiv remodellerering (gul)

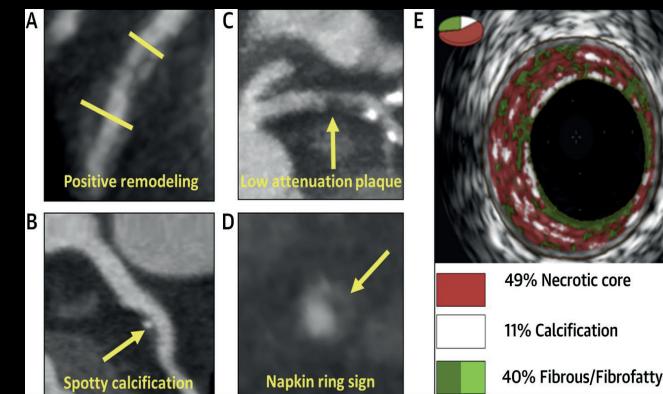
C: "Vulnerabelt" plack, 40-60% stenos i prox LAD.
Tre högriskkarakteristika.
(lägattenuerande plack, pos. remodellering av kärväggen, fläckvis förkalkning)

Journal of Cardiovascular Computed Tomography 2021 1593-109 DOI: (10.1016/j.jcct.2020.11.002)
[Terms and Conditions](#)

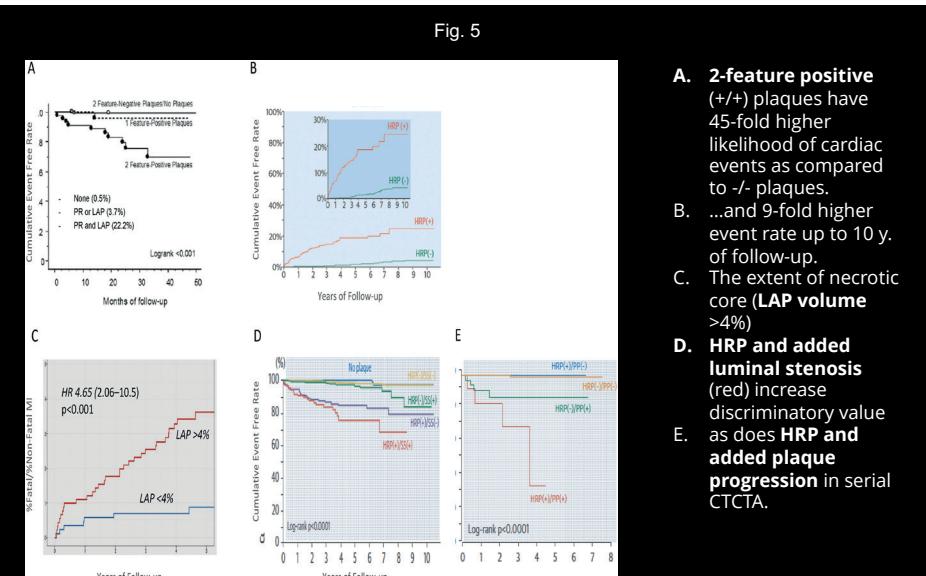
High Risk Plaque (HRP) features - CCTA and IVUS (intravascular ultrasound of arterial wall)

If 1 or more adverse plaque feature -> **x3** risk of CHD death or MI
If both >70% stenosis and adverse plaque -> **x10** risk

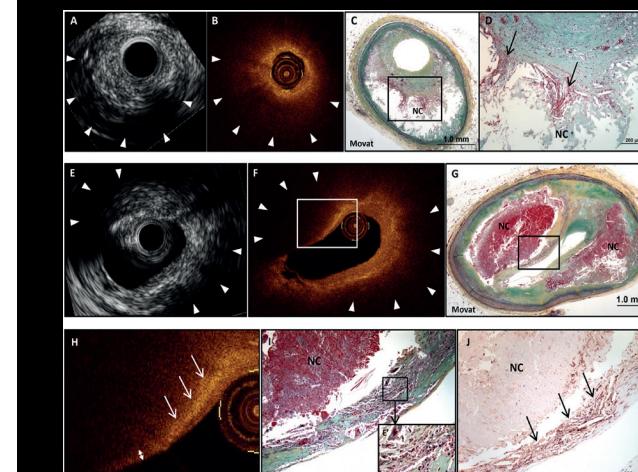
Williams, M et al JACC Jan. 2019, vol 73 (SCOT-HEART trial data)

Shaw et al. Journal of Cardiovascular Computed Tomography
Volume 15 Issue 2 Pages 93-109 (March 2021)
DOI: 10.1016/j.jcct.2020.11.002

Journal of Cardiovascular Computed Tomography 2021 1593-109 DOI: (10.1016/j.jcct.2020.11.002)
Copyright © 2020 [Terms and Conditions](#)

CCTA avbildning av atherosclerotiska plack:

1. Hög grad av korrelation mellan CCTA, Cor-ai med IVUS/OCT, och PAD (histopatologi).
2. Observationsstudier tyder på hög precision för detektion av pat. med ökad risk för CV events
3. **Plackbörd på CCTA associerad m. framtidiga koronara händelser även hos FH-pat.**

(1-2) Journal of Cardiovascular Computed Tomography 2021 1593-109 DOI: (10.1016/j.jcct.2020.11.002)
(3) Tada H, Kawashiri MA, Okada H, et al. Assessment of coronary atherosclerosis in patients with familial hypercholesterolemia by coronary computed tomography angiography. Am J Cardiol 2015;115:724-29.

Copyright © 2020 [Terms and Conditions](#)

Stabilt plack
=fibroaterom med tjock fibrös "kappa"

Högriskplack
- tunn fibrös kappa
- Stor plackvolym
- Nekrotisk kärna
- Positiv remodellering

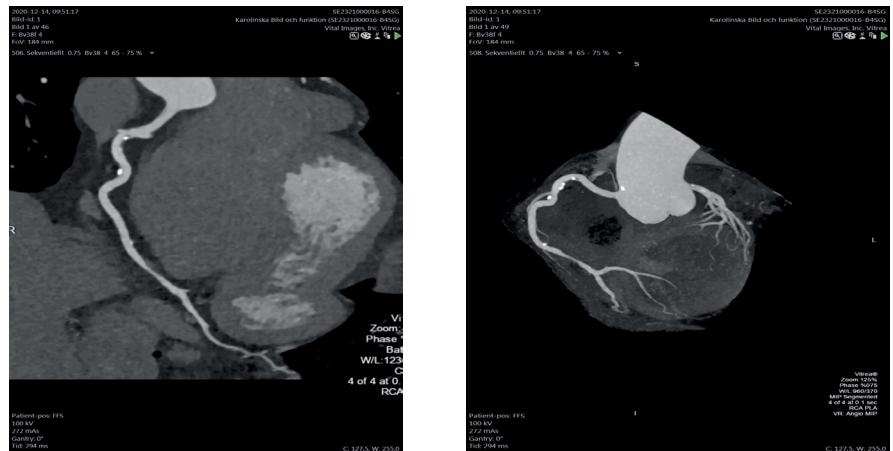
Kvinna <50 år med typiska bröstmärter och högt LDL
(PTP 10%).

Feldt,K & Damlin A. 2023

65 y/o man med låggradiga CBS sedan månader.
Arbetsprov: 170W (89%), inga CBS, arb-EKG i gråzon (ST-sänkningar med snabb regress)

Distala RCA: icke-förkalkat plack, 50-70% stenos, två högrisk-karakteristika (lågattenuerande, pos. remodellering av kärväggen).

Feldt,K & Damlin A. 2023

CCTA: Pivotala studier att
känna till

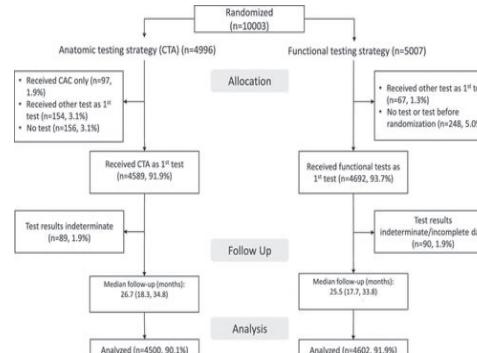
Sv. Kard Föreningen 2024-01-25

- PROMISE
- SCOT-HEART (5 årsdata)
- DISCHARGE
- RAPID-CTCA

Kari Feldt, Bitr. Överläkare, Kardiolog
PO Kranskärl/Klaff/DT Hjärtlab
ME Kardiologi & ME Radiologi
Karolinska Universitetssjukhuset

PROMISE- Comparing CCTA & Functional testing

10 000 patients with stable chest pain of intermediate risk (mean age 61, 2.4 risk factors, mean PTP 53%)

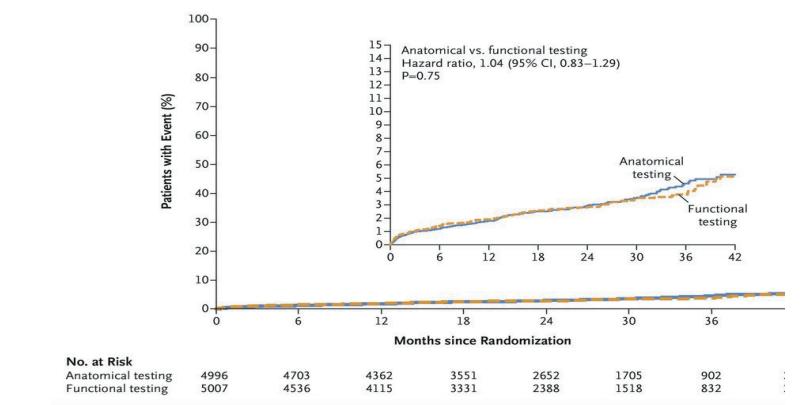
Randomized to CTCA or Functional Testing

Follow up: 26 months

Udo Hoffmann. Circulation. Prognostic Value of Noninvasive Cardiovascular Testing in Patients With Stable Chest Pain, Volume: 135, Issue: 24, Pages: 2320-2332, DOI: (10.1161/CIRCULATIONAHA.116.024360)

PROMISE

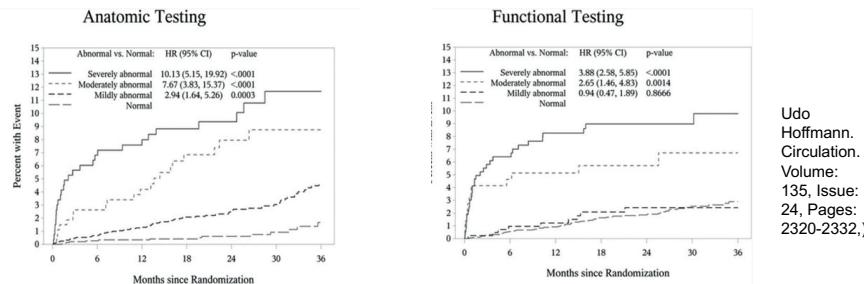
Unadjusted Kaplan-Meier estimates of the primary **composite end point** (death from any cause, nonfatal myocardial infarction, hospitalization for unstable angina, or major procedural complication).

The adjusted **hazard ratio** for a CTA strategy, as compared with a usual-care strategy of functional testing, was **1.04 (95% CI, 0.83 to 1.29)**

Douglas PS et al, N Engl J Med 2015; 372:1291-1300
DOI: 10.1056/NEJMoa1415516

PROMISE- (RCT) DT kranskärl vs. Fysiologisk ischemidiagnostik

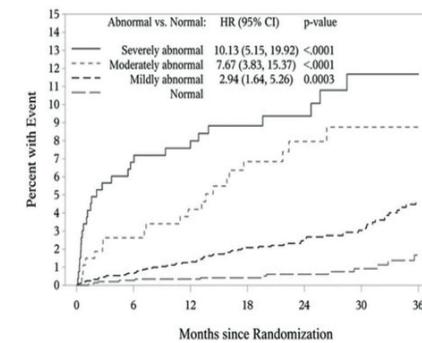
Anatomic Testing

- Clinical trials report a higher diagnostic sensitivity for CCTA compared with stress testing for detecting obstructive CAD on ICA (2, 3, 4, 37, 38, 88). CCTA without stenosis or plaque has a low CAD event rate. From the PROMISE trial, the 3-year CAD event rate for negative test findings was 0.9% for CCTA versus 2.1% for stress testing (17). = **2 års garantitid vid normal/negativ DT kranskärl**

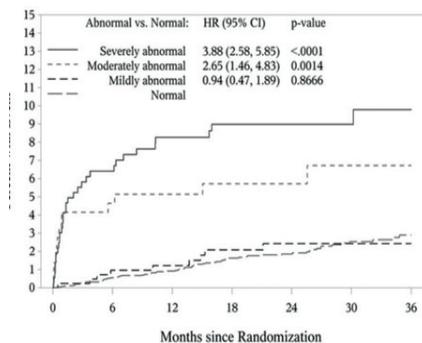

PROMISE- Comparing CCTA & Functional testing

Anatomic Testing

Functional Testing

The discriminatory ability of CTA in predicting events was significantly better than functional testing (c-index, 0.72; 95% CI, 0.68–0.76 versus 0.64; 95% CI, 0.59–0.69; P=0.04).

= Normal CCTA → Nearly excludes CV events (<1% over 2 years)

= Stenosis 1-69% on CCTA ("non stenotic", but abnormal) → Most CV events occurred in this group

Udo Hoffmann, Circulation. Prognostic Value of Noninvasive Cardiovascular Testing in Patients With Stable Chest Pain, Volume: 135, Issue: 24, Pages: 2320-2332,

© 2017 American Heart Association, Inc.

PROMISE

Low prevalence of myocardial ischemia and obstructive CAD in contemporary stable chest pain populations. Of those randomized:
12.6% (n=582/4602) had a positive functional test
11.9% (n=534/4500) had >70% coronary stenosis (or >50% in LM)

CTCA adds the detection of nonobstructive CAD = identification of additional at risk patients

Outcomes of Anatomical versus Functional Testing for Coronary Artery Disease

Pamela S. Douglas, M.D., Udo Hoffmann, M.D., M.P.H., Maneesh R. Patel, M.D., Daniel B. Mark, M.D., M.P.H., Hussien R. Al Khalidi, Ph.D., Brendan Cavender, M.D., Jason Cole, M.D., Rowena J. Dolor, M.D., Christopher B. Fordyce, M.D., Megan Huang, Ph.D., Michael H. Khan, M.D., Andrzej S. Kosinski, Ph.D., Mitchell W. Krouseff, M.D., Vinay M. Mehta, M.D., Michael H. Miller, M.D., M.D., James E. Udstein, M.D., Eric J. Velazquez, M.D., Eric Yow, M.S., Lawton S. Cooper, M.D., M.P.H., and Kerry L. Lee, Ph.D., for the PROMISE Investigators*

Circulation
Volume 135, Issue 24, 13 June 2017, Pages 2320-2332
<https://doi.org/10.1161/CIRCULATIONAHA.116.054560>

ORIGINAL RESEARCH ARTICLE

Prognostic Value of Noninvasive Cardiovascular Testing in Patients With Stable Chest Pain
Insights From the PROMISE Trial (Prospective Multicenter Imaging Study for Evaluation of Chest Pain)

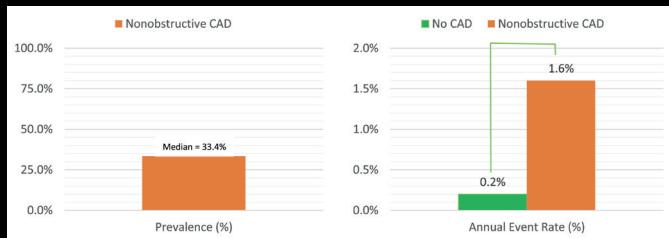
Editorial, see p 2333

Udo Hoffmann, MD, MPH, Maros Ferencik, MD, PhD, James E. Udeleon, MD, Michael H. Picard, MD, Quynh A. Truong, MD, MPH, Maneesh R. Patel, MD, Megan Huang, PhD, Michael Pencina, PhD, Daniel B. Mark, MD, MPH, John F. Helmer, MD, Christopher B. Fordyce, MD, Patricia A. Pellikoff, MD, Jean-Claude Tardif, MD, Matthew Budoff, MD, George Nahmias, MD, Benjamin Chow, MD, Andrzej S. Kosinski, PhD, Kerry L. Lee, PhD, and Pamela S. Douglas, MD

Fig. 1

PREVALENS & ÅRLIG ADVERSE EVENT RATE HOS PATIENTER MED ICKE OBSTRUKTIV CAD (1-49% stenos)

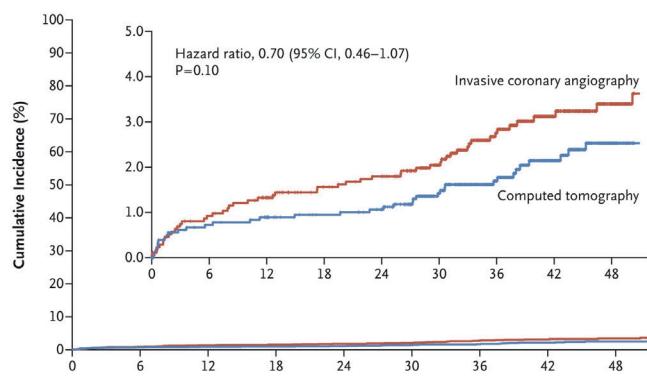
- Meta-analys från 17 publicerade studier (N=49 957)
- Pat som söker för misstänkt angina
- Median uppföljning 2.5 år
- Blandade events: mortalitet (all-cause/CAD), AKS, koronar revaskularisering

Journal of Cardiovascular Computed Tomography 2021 1593-109DOI: (10.1016/j.jcct.2020.11.002)
Copyright © 2020 [Terms and Conditions](#)

Time-to-Event Curves for the Primary Composite Outcome.

The DISCHARGE Trial Group. N Engl J Med 2022;386:1591-1602

Original Article CT or Invasive Coronary Angiography in Stable Chest Pain

N Engl J Med
Volume 386(17):1591-1602
April 28, 2022

The DISCHARGE Trial Group

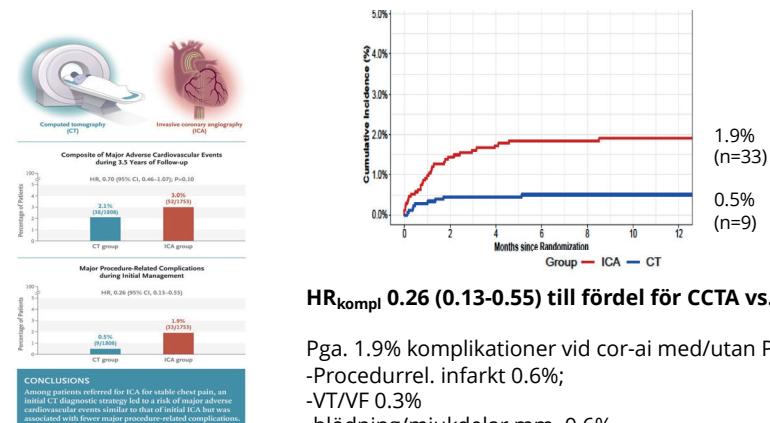
- Multicenter RCT with 3561 patients.
- Stable chest pain, intermediate risk for obstructive coronary artery disease, were randomly assigned to CCTA or invasive coronary angiography.
- Primary outcome: major adverse cardiovasc. events (MACE)
- Secondary outcome: procedural complications

CT or Invasive Coronary Angiography in Stable Chest Pain

The DISCHARGE Trial Group

S5. Cumulative Incidence Curves for Major Procedure-Related Complications

HR_{kompl} 0.26 (0.13-0.55) till fördel för CCTA vs. Cor-ai

Pga. 1.9% komplikationer vid cor-ai med/utan PCI

-Procedurrell. infarkt 0.6%;

-VT/VF 0.3%

-blödning/mjukdelar mm. 0.6%

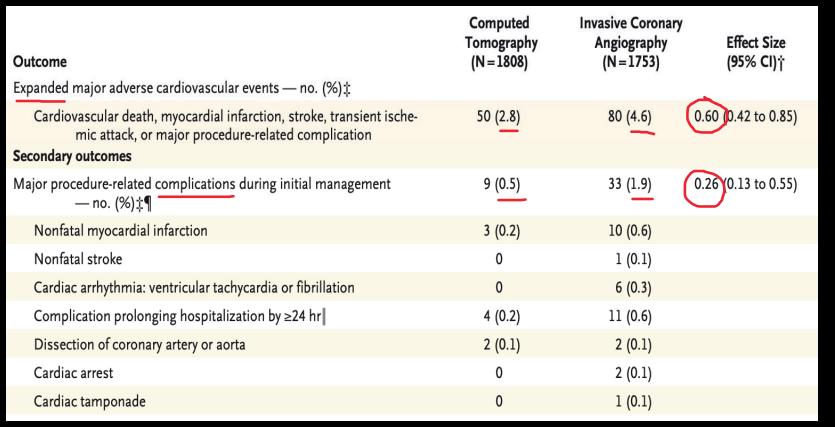
Jämt fördelat mellan ICA med resp. utan PCI (se tabell S8).

The DISCHARGE Trial Group. N Engl J Med 2022;386:1591-1602

Overview/Conclusions

- Over 3.5 years of follow-up, there was no significant between-group difference in the risk of major adverse cardiovascular events.
- Major procedure-related complications were **less common** with CT.

Annals of Internal Medicine®

Ann Intern Med. 2023; 176(4):433-442. doi:10.7326/M22-3027

From: Subclinical Coronary Atherosclerosis and Risk for Myocardial Infarction in a Danish Cohort [A Prospective Observational Cohort Study] - COPENHAGEN GENERAL POPULATION STUDY (N=9533)

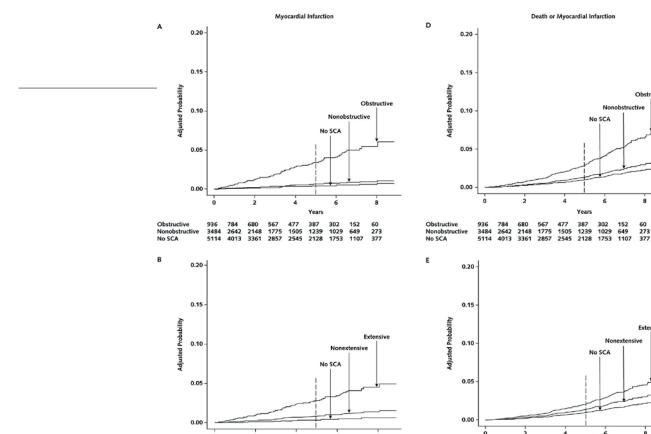

Figure Legend:

Time-to-event curves show adjusted probabilities for primary endpoint of myocardial infarction and secondary endpoints of death or myocardial infarction, stratified by CT findings of coronary artery disease and income class. Analyses were adjusted for sex, age, arterial hypertension, hypercholesterolemia, current smoking, overweight or obesity, diabetes, aspirin, statin, education level, and income class. CTA = computed tomography angiography; SCA = subclinical coronary atherosclerosis. A and D—Nonobstructive and obstructive; B and E—Nonextensive and extensive; C and F—Combined groups of SCA. For combined groups, plots show increased incidence of myocardial infarction in case of either obstructive-nonextensive or obstructive-extensive SCA (C), and increased incidence of either death or myocardial infarction in case of nonobstructive-extensive and obstructive-extensive SCA (F).

Date of Download: 04/18/2023

<https://www.acponline.org>

Annals of Internal Medicine®

Ann Intern Med. 2023; 176(4):433-442. doi:10.7326/M22-3027

From: Subclinical Coronary Atherosclerosis and Risk for Myocardial Infarction in a Danish Cohort [A Prospective Observational Cohort Study]

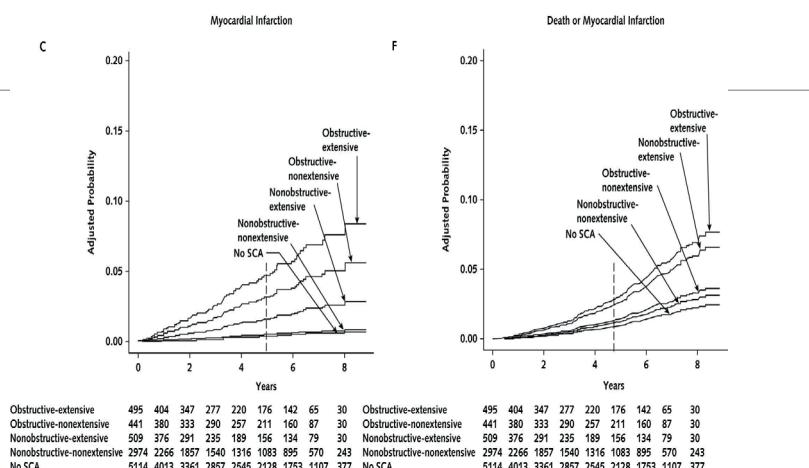

Figure Legend:

Date of Download: 04/18/2023

<https://www.acponline.org>

Figure Legend:

Analyses were adjusted for sex, age, arterial hypertension, hypercholesterolemia, current smoking, overweight or obesity, diabetes, aspirin, statin, education level, and income class. IVD = single vessel disease; CTA = computed tomography angiography; CX = circumflex artery; LAD = left anterior descending artery; LM = left main artery; RCA = right coronary artery; VD = vessel disease.

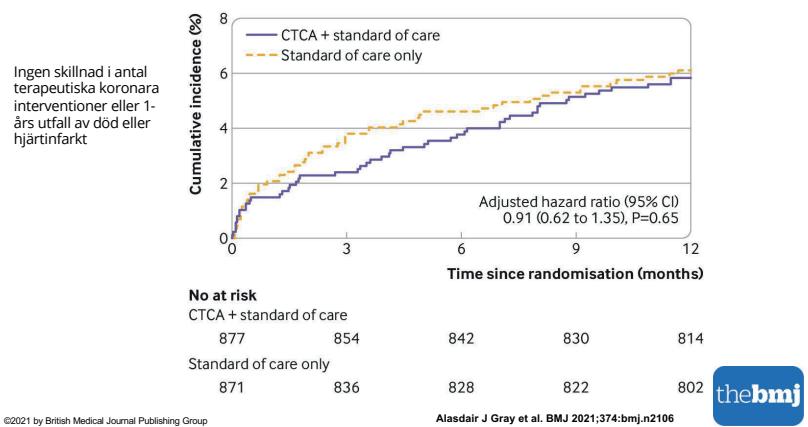
Date of Download: 04/18/2023

<https://www.acponline.org>

RAPID-CTCA

Cumulative incidence of primary endpoint of one year all cause death or non-fatal myocardial infarction (type 1 or 4b).

DT kranskärl – modaliteten för framtidens kardiologer

Sv. Kard. Föreningen 2024/01

1. Bakgrund – Riktlinjer & CCTA i Sverige.
2. Lite om DT fysik & premedicinering
3. CCTA – Hur gör vi? + Kliniska case
4. Pivotala studier
5. Sammanfattning

Kari Feldt, Bitr. Överläkare, Kardiolog
PO Kranskärl/Klaff/DT Hjärtlab
ME Kardiologi & ME Radiologi
Karolinska Universitetssjukhuset

Sammanfattning (1)

- CCTA (vs. scint) är en patientsäker metod (PROMISE).
- CCTA ökar diagnostisk precision (hittar icke-obstruktiv koronar-sjd) och har högt negativt prediktivt värde (PROMISE)
- CCTA kan leda till ökad sekundärprev. behandling (statin, aspirin mfl.) + bättre timing med inv. angio/PCI jmf. arbetsprov och/eller scint (SCOT-HEART)
- CCTA är förenad med färre komplikationer än invasiv angio med/utan PCI (DISCHARGE)

Sammanfattning (2)

- CCTA stratifierar risk för CV event även hos asymptomatiska individer baserat på aterosklerosbörd + stenosgrad (bl.a. Copenhagen Gen. Pop.), samt förekomst av HRP/vulnerabla plack-karakteristika.
- CCTA kan användas vid akut/oklar bröstsmärta med intermediär risk, **men** ev. nyttan jmf. "usual care" är oklar (RAPID-CCTA)
->svensk-nordisk multi-center RCT pågår (**FAST-CCTA**)

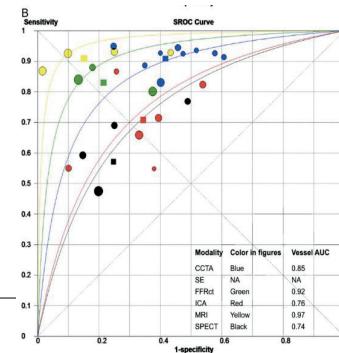
K. Feldt 2024/01

Diagnostic performance of cardiac imaging methods to diagnose ischaemia-causing coronary artery disease when directly compared with fractional flow reserve as a reference standard: a meta-analysis

Ibrahim Danad^{1,2}, Jackie Symonitka^{1,2}, Jos W.R. Twisk³, Bjarne L. Norgaard⁴, Christopher K. Zarins^{5,6}, Paul Knaapen⁷, and James K. Min^{1,2*}

Vessel based analysis	Sensitivity	Specificity
CCTA	0.91 (0.88-0.92)	0.58 (0.55-0.61)
FFR-CT	0.83 (0.78-0.87)	0.78 (0.78-0.81)
Invasiv Angio	0.71 (0.69-0.74)	0.66 (0.64-0.68)
MR	0.91 (0.84-0.95)	0.85 (0.79-0.89)
MPS (scint)	0.57 (0.49-0.64)	0.75 (0.69-0.80)
Stress-eko (patient baserad analys)	0.77 (0.61-0.88)	0.75 (0.63-0.85)

3 - DT kranskärl eller fysiologisk ischemidiagnostik?

- beror på tillgänglighet, lokal expertis, och klinisk frågeställning...

Styrande lokalt dokument

3 (7)

Vägledning vid remittering till DT kranskärl

DT kranskärl är förstahandsetet för diagnostik av kranskärlsstenos inkl. anatomiska avväningar/förslag, graden av ateroskleros och förekomsten av högrisk kranskärlsplock ("adverse plaque", vallervärda plack). DT kranskärl möjliggör drömden tidigt upptäcka att icke-obstruktiv CAD (1-25% stenos). Samtidigt har <50% diasternormalisering i DT tilltigt negativt prediktivt värde avseende förlängning i överlevnaden. Detta är särskilt viktigt eftersom det är svårt att identifiera patienter med "skjult" kranskärlstenos". Stödöklen är i motsats till annan skriven till FO Thoraxradiologi Solna cl. Huddinge.

- Följande faktorer förordrar teknik bedömbart vid DT kranskärl:
 - Geregistrerat takykardi med värmeflux >10/min tretts behandling. (Förmäksflimmer eller extrastrid i sig utgör inte kontraindikation).
 - BMI >30 kg/m²
 - ->50% sten i kranskärlförhållningar (vanligare hos män >70 år; kan ibland bedömas urfria indirekt erfärd DT thorax).
 - Kranskärlstenos med <3 mm stendiameter, komplexa stentade kranskärl (bifurkationer, stent-in-stent, stent i kalk). I regel är funktionellt ischemitest att föredra i dessa fall.
 - GFR <20 ml/min, el. 20–29 ml/min och ej lämplig för uppsättning före/efter DT.

Vägledning i valet om funktionell ischemitest

Doktornäringsmedicin (DSE): Utöver pM1 Kardiologi H, M1 Klinisk fysiologi H. Gör samtidigt information om kammar- och klfunktion. Patienten bör klaras av dobutamininfusion och förväntas ha acceptabla transmissionsförhållanden för ekokardiografi (med kontrast).

Övervägt annat test än DSE om: pacemakerberörande rytmer, svår obesitas, förmäksflimmer, LBBB, ickehemisk kardiovaskulär patologi med omfattande regionalitet, dilaterad kardiovaskulär patologi.

Myskardperfusionsct-ingrepp (MPS): Utöver pM1 Klinisk fysiologi S och H med cyklospasm eller farmakologisk belastning (adenosin, regadenosin). MPS är lämpligt även vid pacemaker, förmäksflimmer, obesitas, LBBB.

Favors use of CCTA	Favors use of stress imaging
• Rule out obstructive CAD	• Ischemia-guided management
• Detect nonobstructive CAD	• High-quality imaging and expert interpretation routinely available
• High-quality imaging and expert interpretation routinely available	• High-quality imaging and expert interpretation routinely available
• Age <65 y	• Age ≥65 y
• Prior functional study inconclusive	• Prior CCTA inconclusive
• Anomalous coronary arteries	• Suspect scar (especially if PET or stress CMR available)
• Require evaluation of aorta or pulmonary arteries	• Suspect coronary microvascular dysfunction (when PET or CMR available)

JACC 2021, October 28.
AHA/ACC/AE/CHEST/SAEM/SCCT/SCMR Guideline for the Evaluation and Diagnosis of Chest Pain

52

3 – Vilken diagnostisk undersökning?

Table 5 Pre-test probabilities of obstructive coronary artery disease in 15 815 symptomatic patients according to age, sex, and the nature of symptoms in a pooled analysis⁶⁴ of contemporary data⁶¹

Diagnostik i regel inte nödvändig	Typical		Atypical		Non-anginal		Dyspnoea ^a	
	Age	Men	Women	Men	Women	Men	Women	
	30–39	3%	5%	4%	3%	1%	1%	
	40–49	22%	10%	10%	6%	3%	2%	
	50–59	32%	13%	17%	6%	11%	3%	
	60–69	44%	16%	26%	11%	22%	6%	
	70+	52%	27%	34%	19%	24%	10%	

^aESC 2019

CAD = coronary artery disease; PTP = pre-test probability.

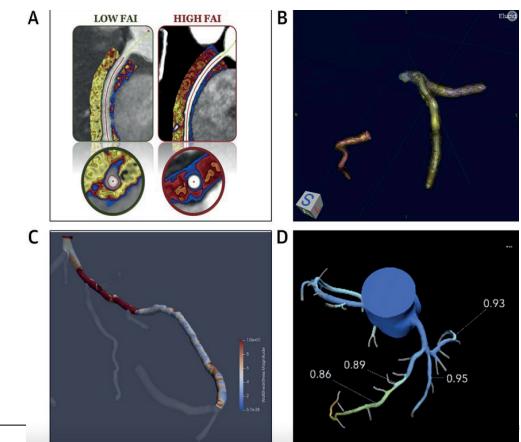
Knuuti J, et al. 2019 ESC Guidelines for the diagnosis and management of chronic coronary syndromes

53

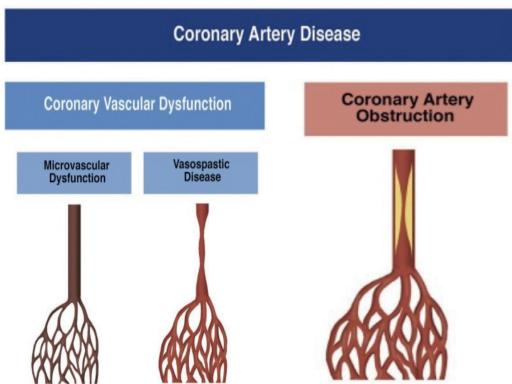

Imaging Atherosclerosis and Beyond - Emerging Technologies

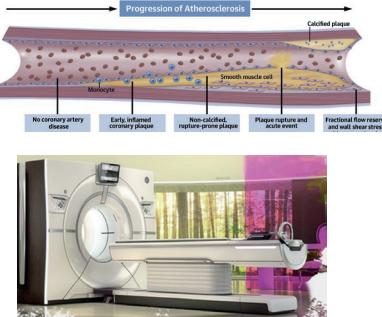
- **Perivascular fat attenuation index (FAI)**, detects phenotypic changes in adipocytes in perivascular fat as a response to vascular inflammation
- **Plaque quantification** and characterization (vascuCAP, Elucid Bioimaging, Boston, MA)
- **Wall shear stress profile**
- **FFR-CT calculations** (HeartFFlow, Redwood City, CA)

Summa summarum

Adapterad från: Jansen, T.P.J. et al. J Am Coll Cardiol. 2021;78 (14):1471-1479.

DT kranskärl - 1' metod för koronar anatomi

- avbildar ateroskleros fr. tidigt stadium
- graderar stenos
- >50% stenos betraktas som obstruktiv
- kan avbilda vulnerabla plack
- färre komplikationer jmf. Inv. Angio.
- endast 2 mSv strålning/80mL IVK

Biokemi för kardiologer

Ola Hammarsten

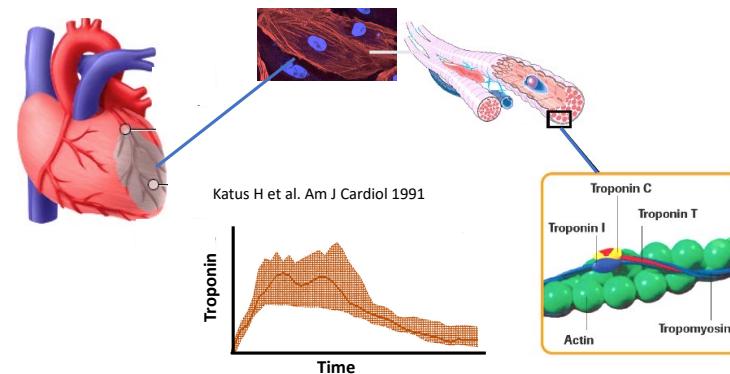
Torsdag 25 januari 2024, 15.00-17.00

Latest news on cardiac troponin

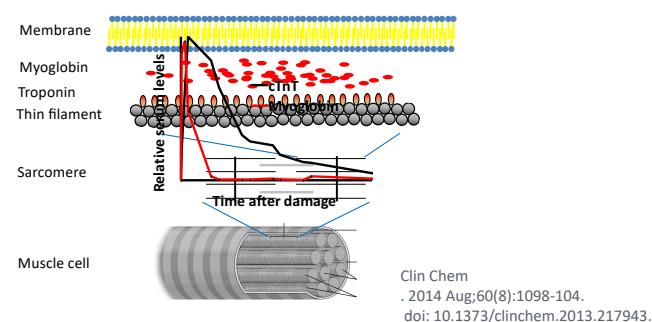
Ola Hammarsten
Professor and Senior
Physician at Sahlgren's
University Hospital
Sweden

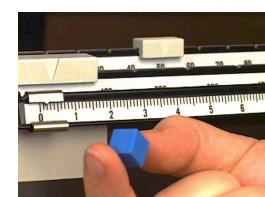
What is cardiac troponin?

Kinetics of troponins

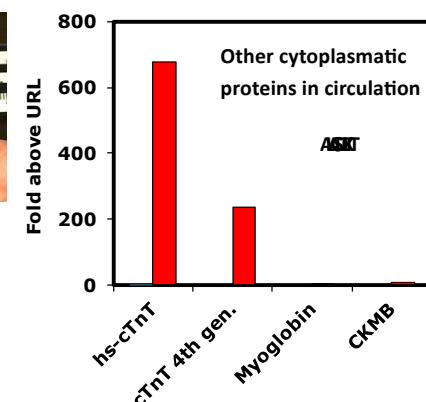
Expected elevations from 1cm³ damaged human cardiac tissue

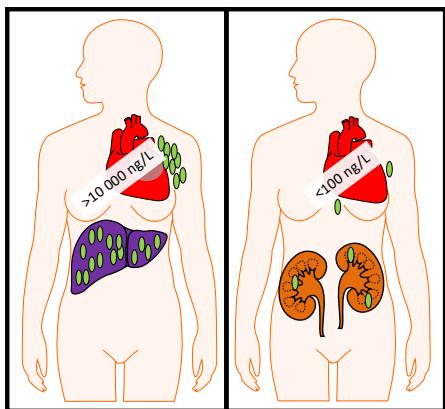
Troponin T 9486 ng/L

Myoglobin 520 µg/L

CKMB 46 µg/L

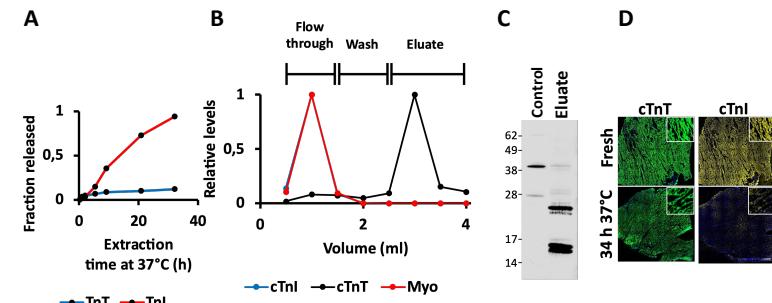

Clearance of troponins

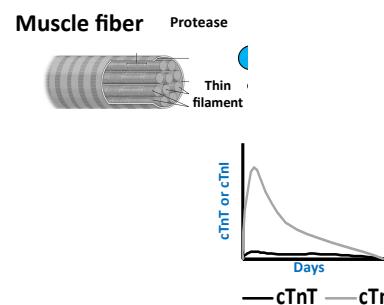

Sci Rep 2020 Apr 22;10(1):6791. doi: 10.1038/s41598-020-63744-8
 Clin Biochem. 2017 Jun;50(9):468-474. doi: 10.1016/j.clinbiochem.2017.02.007.
 Clin Chem. 2020 Feb 1;66(2):333-341. doi: 10.1093/clinchem/hvz003.

cTnT is retained in necrotic cardiac tissue

Kinetics of troponin I and troponin T

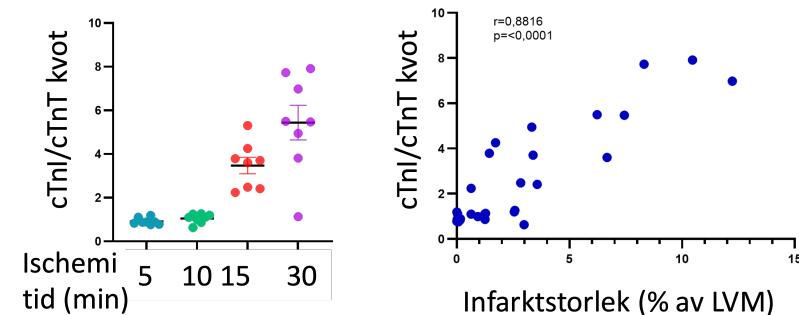

Clin Chem. 2020 Feb 1;66(2):333-341.doi: 10.1093/clinchem/hvz003.

Eur Heart J Acute Cardiovasc Care
 . 2016 Aug;5(4):354-63. doi: 10.1177/2048872615585518.
 Epub 2015 May 5.

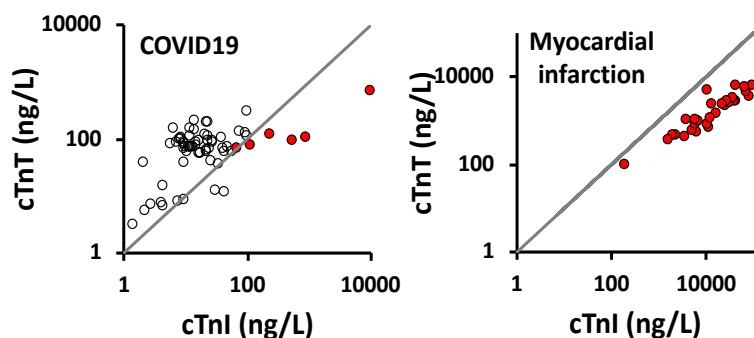
A high cTnI/cTnT ratio may indicate necrosis

Förhållande LAD ischemitid och cTnI/cTnT kvot (råtta)

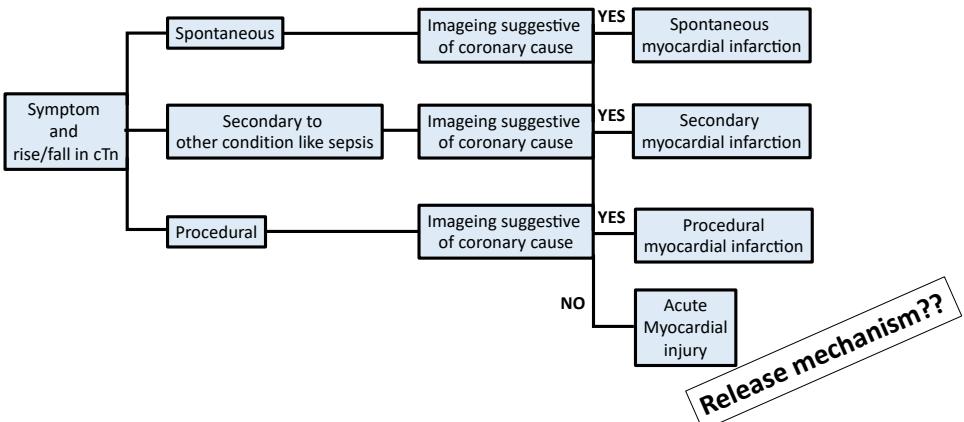
Eur Heart J Acute Cardiovasc Care
 . 2023 Jun 2;12(6):355-363.
 doi: 10.1093/ehjacc/zuad017

A high cTnI/cTnT ratio may indicate necrosis

Clin Chim Acta
2022 Feb 15;527:33-37.
doi: 10.1016/j.cca.2021.12.030.

Retirement of type 2 myocardial infarction?

nature medicine

Perspective

<https://doi.org/10.1038/s41591-023-02513-2>

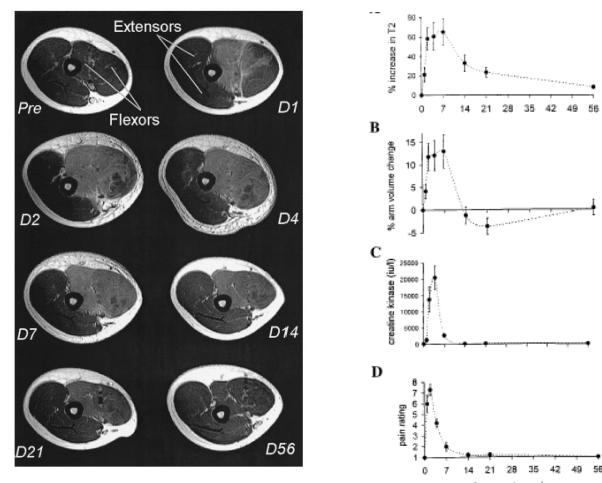
A new clinical classification of acute myocardial infarction

Received: 19 May 2023

Bertil Lindahl^{1,2} & Nicholas L. Mills^{1,2}✉

Accepted: 26 July 2023

CK is released after, not during exercise

J Appl Physiol 87:2311-2318, 1999.

Myoglobin frisättning kommer inte under utan efter ansträngning

Int. J. Sports Med. 7 (1986) 259–263
© Georg Thieme Verlag Stuttgart • New York

Muscle Cell Leakage of Myoglobin After Long-Term Exercise and Relation to the Individual Performances

L.-E. Roxin¹, G. Hedin², and P. Venge¹

Department of Clinical Chemistry¹ and Infectious Diseases², University Hospital, Uppsala, Sweden

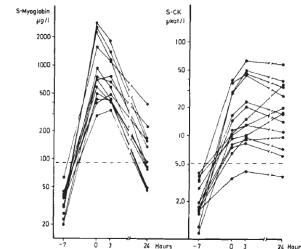

Fig. 1 Myoglobin and creatine kinase (CK) in serum before and after an 89-km ski race. The dotted lines indicate the means + 2 SD for the age-matched reference group.

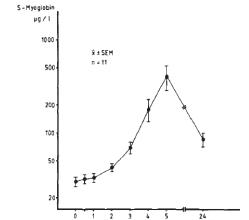
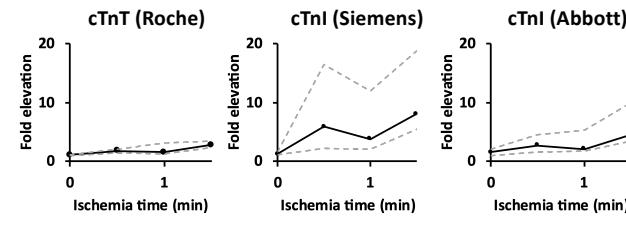

Fig. 6 The alterations of S-myoglobin during 6 h of bicycle exercise in a group of 11 men (mean ± SEM).

Apparent non-necrotic release after short balloon-ischemia

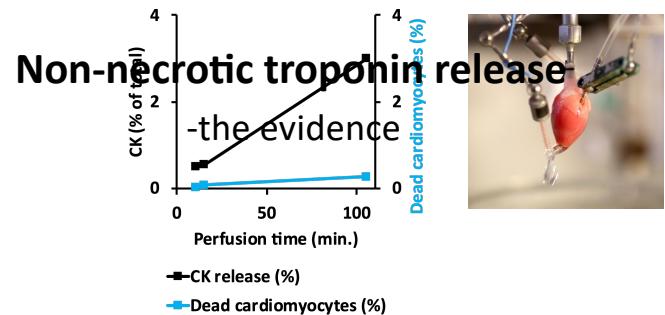

Circulation. 2021;143:1095–1104.

ORIGINAL RESEARCH ARTICLE

Temporal Release of High-Sensitivity Cardiac Troponin T and I and Copeptin After Brief Induced Coronary Artery Balloon Occlusion in Humans

Over tenfold more CK than dead cardiomyocytes

Life Sci. 1996;58(7):545-50.doi: 10.1016/0024-3205(95)02262-7.

Troponin release from turnover of troponin?

300mg troponin per heart

Secretory autophagy

1% turnover per day

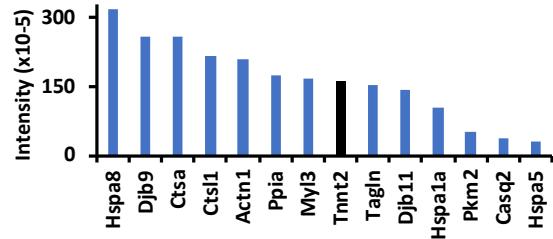

Median troponin T level 1

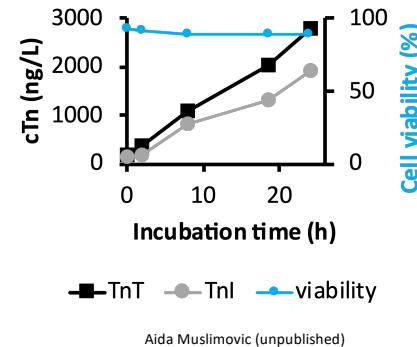
J Cell Biol. 2022 Jun 6;221(6):e202110151.doi: 10.1083/jcb.202110151.
Cell. 2020 Oct 1;183(1):94-109.e23. doi: 10.1016/j.cell.2020.08.031.

<0.025% of mobilized troponin ever in circulation

Top 100, cytoplasmic proteins secreted
by NRVCMS 0-12h

Apparent non-necrotic release from cardiac cell cultures

Aida Muslimovic (unpublished)

Possible troponin release mechanisms

Mechanism	Kinetics
Necrosis	Rise and fall
Cell wounds and/or exocytosis	Rise and fall or stable

158

Skeletal Muscle Fibres

Secretory autophagy

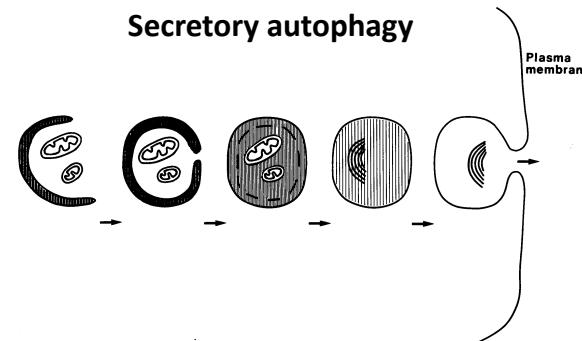

Fig. 77. Diagram summarizing the sequence of events during autophagy in muscle fibres derived from the steps shown in Fig. 76. Shaded area, assumed localization of lysosomal enzymes

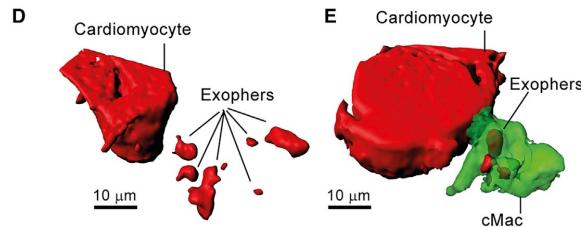
Handbook of Microscopic Anatomy
Volume II/6: Skeletal Muscle
Privatdozent Dr. H. Schmalbruch
1985

Article

A Network of Macrophages Supports Mitochondrial Homeostasis in the Heart

José A. Nicolás-Avila,^{1,2*} Ana V. Leduga-Vicco,^{1,2,3#} Lorena Esteban-Martínez,¹ María Sánchez-Díaz,¹ Elena Díaz-García,¹ Demetrio J. Santiago,¹ Andrea Rubio-Ponce,⁴ Jackson LiangYao Li,^{1,3} Ákhila Balachander,³ Juan A. Quintana,¹ Raquel Martínez-de-Mena,¹ Beatriz Castejón-Vega,⁴ Andrés Pun-García,¹ Paqui G. Tráves,⁵ Elena Bonzón-Kulichenko,^{1,6} Fernando García-Marqués,¹ Lorena Cusso,^{1,7,8,9} Noelia A-González,^{1,10} Andrés González-Guerra,¹ Marta Roche-Molina,¹ Sandra Martín-Salamanca,¹

(Author list continued on next page)

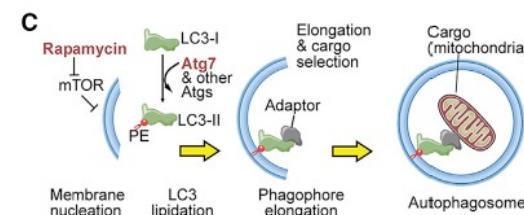

Article

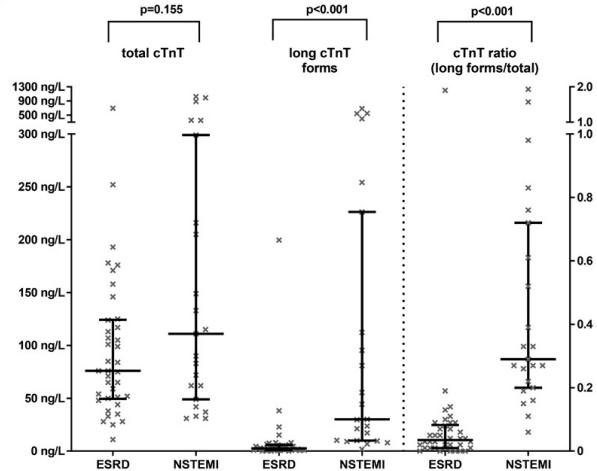
A Network of Macrophages Supports Mitochondrial Homeostasis in the Heart

José A. Nicolás-Avila,^{1,2*} Ana V. Leduga-Vicco,^{1,2,3#} Lorena Esteban-Martínez,¹ María Sánchez-Díaz,¹ Elena Díaz-García,¹ Demetrio J. Santiago,¹ Andrea Rubio-Ponce,⁴ Jackson LiangYao Li,^{1,3} Ákhila Balachander,³ Juan A. Quintana,¹ Raquel Martínez-de-Mena,¹ Beatriz Castejón-Vega,⁴ Andrés Pun-García,¹ Paqui G. Tráves,⁵ Elena Bonzón-Kulichenko,^{1,6} Fernando García-Marqués,¹ Lorena Cusso,^{1,7,8,9} Noelia A-González,^{1,10} Andrés González-Guerra,¹ Marta Roche-Molina,¹ Sandra Martín-Salamanca,¹

(Author list continued on next page)

Circulation**RESEARCH LETTER****Can we develop a necrosis specific cardiac biomarker?****Novel Troponin Fragmentation Assay to Discriminate Between Troponin Elevations in Acute Myocardial Infarction and End-Stage Renal Disease**

K.E. Juhani Airaksinen^{1,2}, MD, PhD*; Rami Aalto, MSc*; Tapio Hellman^{1,2}, MD, PhD; Tuija Vasankari, MSc; Akseli Lahtinen, BSc; Saara Wittfooth^{1,2}, PhD

C

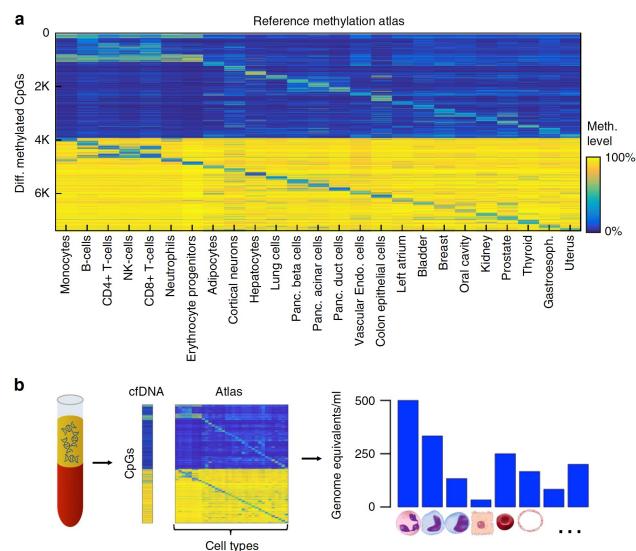
ARTICLE

DOI: 10.1038/s41467-018-07466-6

OPEN

Comprehensive human cell-type methylation atlas reveals origins of circulating cell-free DNA in health and disease

Joshua Moss^{1,2}, Judith Magenheimer¹, Daniel Neiman¹, Hai Zemmour³, Netanel Loyfer², Amit Korach³, Yaakov Samet⁴, Myriam Maoz⁵, Henrik Druid^{6,7}, Peter Arner⁸, Keng-Yeh Fu⁹, Endre Kiss⁹, Kirsty L. Spalding^{8,9}, Giora Landesberg¹⁰, Aviad Zick⁵, Albert Grinshpun⁵, A.M.James Shapiro¹¹, Markus Grompe¹², Avigail Dreazan Wittenberg¹, Benjamin Glaser¹³, Ruth Shemer¹, Tommy Kaplan^{1,2} & Yuval Dor¹

ARTICLE

DOI: 10.1038/s41467-018-03961-y

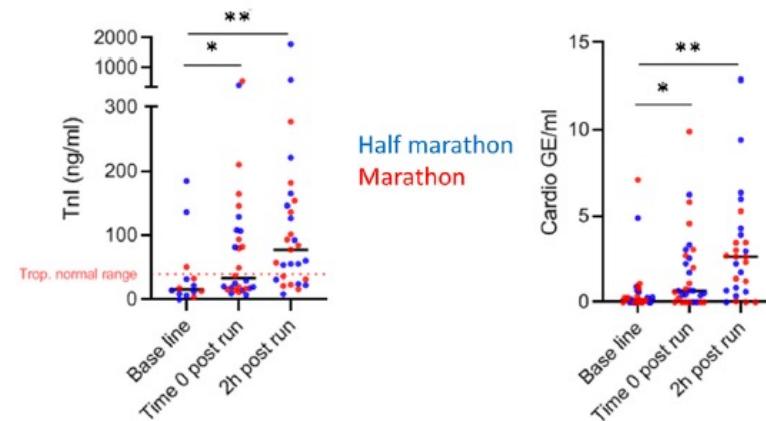
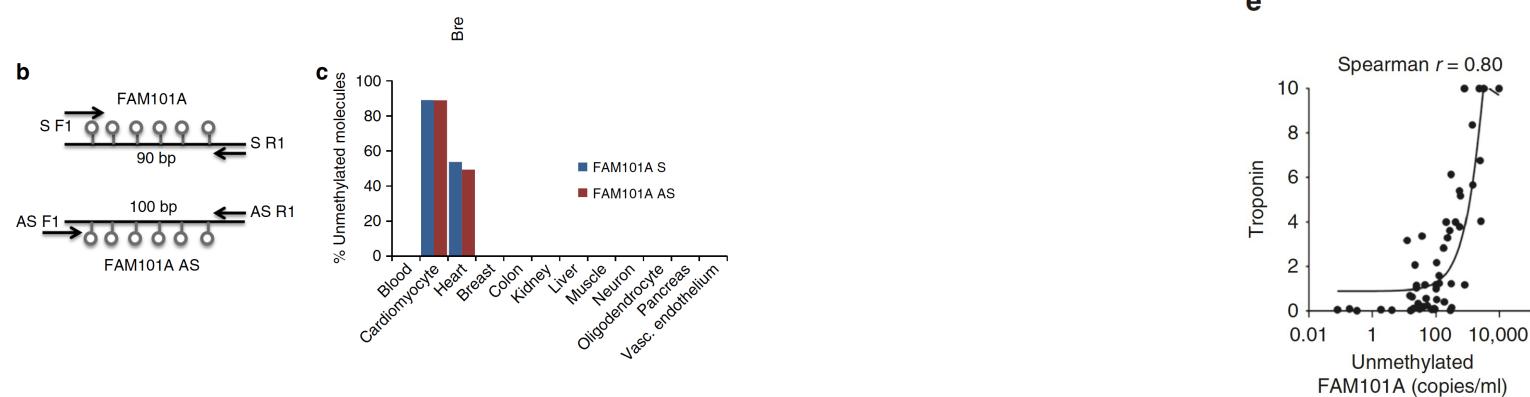
OPEN

Non-invasive detection of human cardiomyocyte death using methylation patterns of circulating DNA

Hai Zemmour¹, David Planer², Judith Magenheimer¹, Joshua Moss¹, Daniel Neiman¹, Dan Gilon², Amit Korach³, Benjamin Glaser^{1,4}, Ruth Shemer¹, Giora Landesberg⁵ & Yuval Dor¹

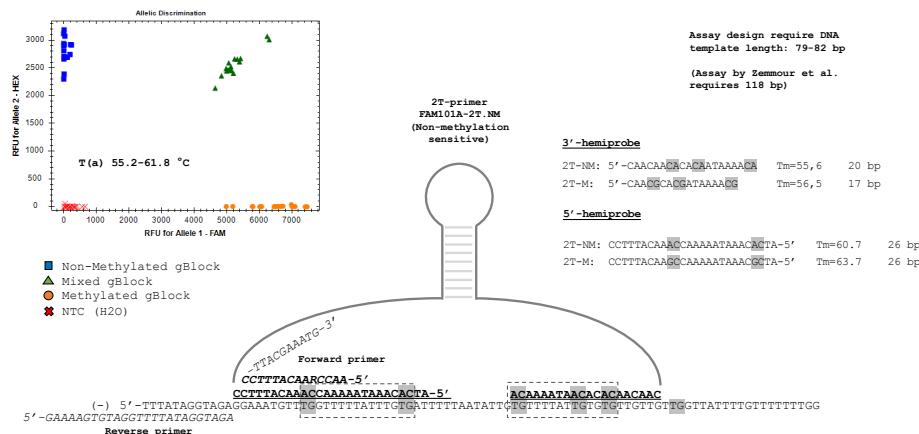
Elevated cfDNA after exercise is derived primarily from mature polymorphonuclear neutrophils, with a minor contribution of cardiomyocytes

Cell Reports Medicine 4, 101074, June 20, 2023 ^a 2023

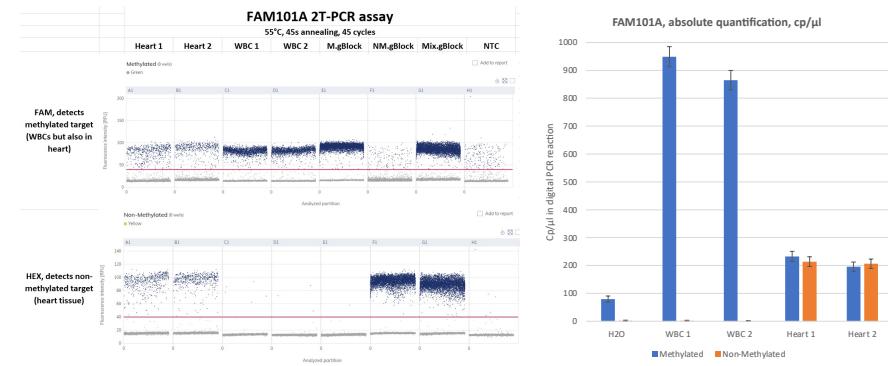

Cell Reports Medicine 4,
101074, June 20, 2023 ^a
2023

2T-PCR interrogating methylation status of FAM101A

Detection of tissue specific DNA in heart and white blood cells (WBCs) – digital 2T-PCR with FAM101A assay

Janet V. Warner* and George A. Marshall

High incidence of macrotroponin I with a high-sensitivity troponin I assay

A few months after the introduction of the Architect high sensitive troponin-I (hsTnI) assay into our laboratory we noticed an increase in enquiries regarding possible false-positive troponin I results. Initial investigations revealed that the false-positive results were likely to be due to a high molecular weight complex in the patients' plasma.

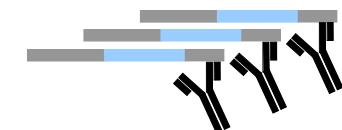
cTn-assay

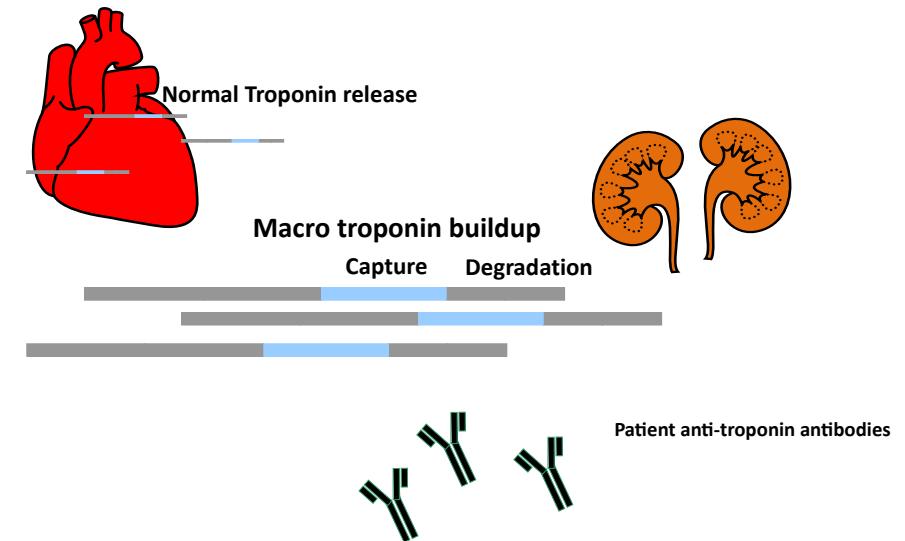
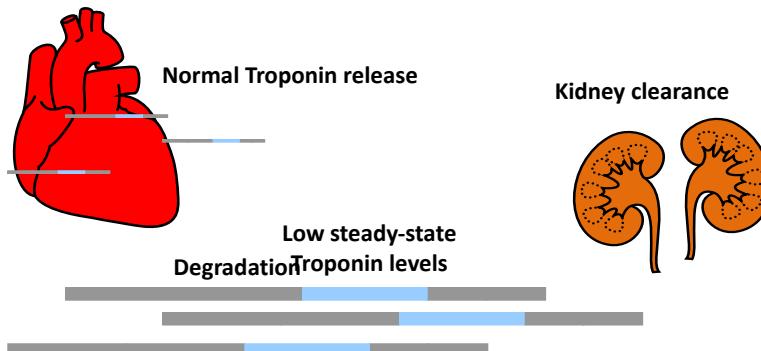

Heterophile antibodies

Macro troponin

Typical findings if troponin interference

*Stable increased levels of troponin that do not match the clinic.

*Elevated levels persist long after a cardiac event, such as myocarditis

*Abnormal variation when reanalyzing the same sample or after dilution

*Abnormal difference between different troponin methods.

IFCC Guidelines 2023

DE GRUYTER

Clin Chem Lab Med 2023; aop

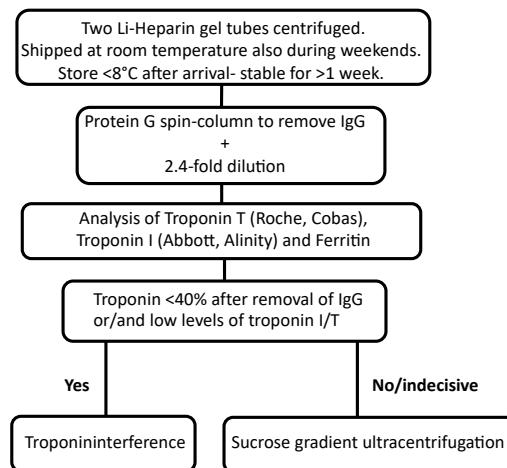

Guidelines and Recommendations

Ola Hammarsten*, Janet V. Warner, Leo Lam, Peter Kavsak, Bertil Lindahl, Kristin M. Aakre, Paul Collinson, Allan S. Jaffe, Amy K. Saenger, Richard Body, Nicholas L. Mills, Torbjørn Omland, Jordi Ordonez-Llanos and Fred S. Apple

Antibody-mediated interferences affecting cardiac troponin assays: recommendations from the IFCC Committee on Clinical Applications of Cardiac Biomarkers

The Sahlgrenska Troponin interference investigation protocol

Analyze cTnI (Abbott) and cTnT (Roche)
before and after removal of IgG

Clear result (70%)

Unclear result (30%)

cTn-assay interference

Sucrose gradient ultra centrifugation

Number of refferrals	109
Median age	50 yrs (45-62)
Male sex	68%
Median cTnI if cTnI interference	72 ng/L (24-199)
Median cTnT if cTnT interference	36 ng/L (22-83)
Median recovery if cTn interference	8% (3%-26%)
cTnT or cTnT interference	97
cTnI interference	93
cTnT interference	22
cTnI and cTnT interference	18

Case 1: Classical troponin I interference

Male. 42yrs. STEMI two years ago. Six months ago stent thrombosis. Now presents at ER with infection and stable cTnI elevation around 100 ng/L. CMR show scarring from previous events. No clear sign of myocarditis. Lab workup normal.

Protein G affinity chromatography spinn column
 cTnI 74 ng/L before IgG removal (URL <35 ng/L)
 cTnI 1 ng/L after IgG removal
 cTnT 6 ng/L before IgG removal (URL <14 ng/L)
 cTnT 4 ng/L after IgG removal

Interpretation: Macro troponin I likely. Two necrotic events that immunized.

Case 2: Unclear troponin assay interference

Male. 40yrs. Previously healthy. ER due to chest pain. Elevated cTnI. Normal heart workup during a few weeks.

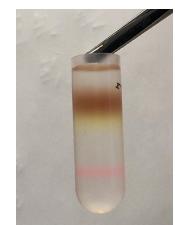
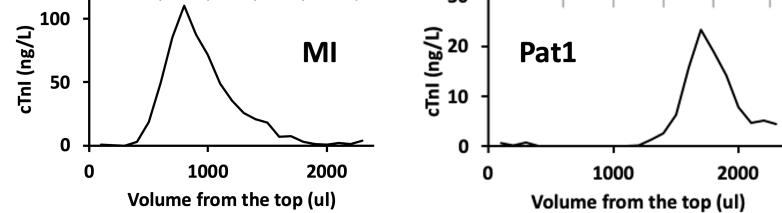
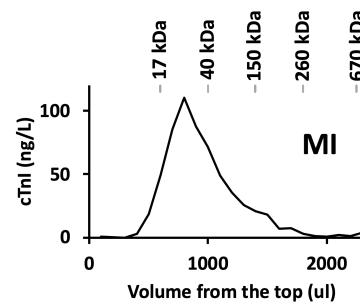
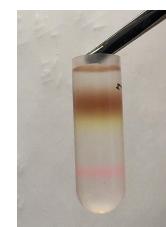
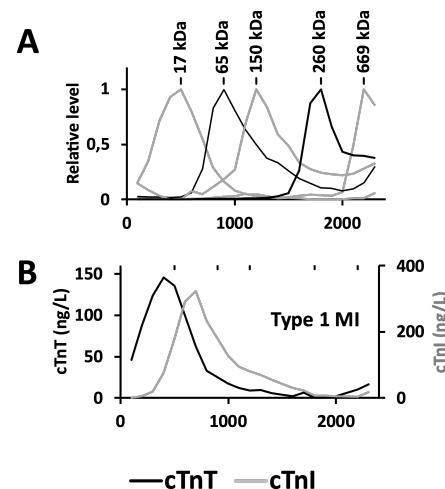
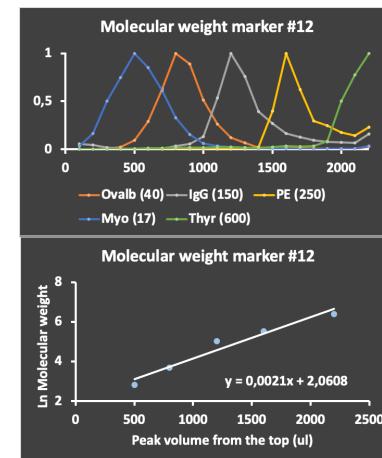
Protein G affinity chromatography spinn column
 cTnI 34 ng/L before IgG removal (URL <35 ng/L)
 cTnI 24 ng/L after IgG removal
 cTnT 3.5 ng/L before IgG removal (URL <14 ng/L)
 cTnT 3.5 ng/L after IgG removal

Interpretation: Cardiologist distrusts cTnI level. Discordant cTnT and cTnI levels. Likely troponin I assay interference.

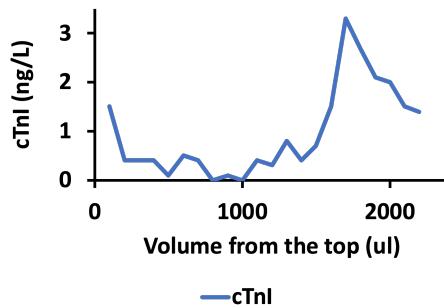
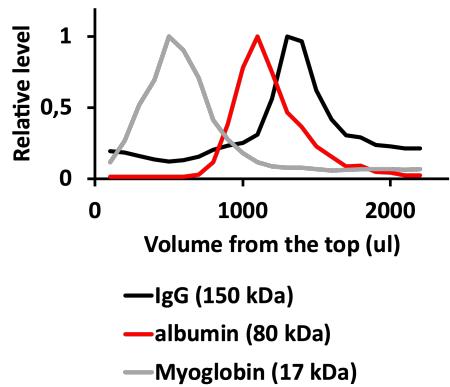
Case 2: Unclear troponin interference

	cTnI
Before Ig removal	34 ng/L
After removal of IgA	15 ng/L
After removal of IgM	32 ng/L
After removal of IgG	24 ng/L

Sucrose gradient ultracentrifugation

Case 2: Unclear troponin interference

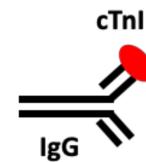
Sahlgrenska akademien
VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

Läkare på Hjärtmottagningen NÄL
Norra Älvborgs Länssjukhus
461 85 Trollhättan

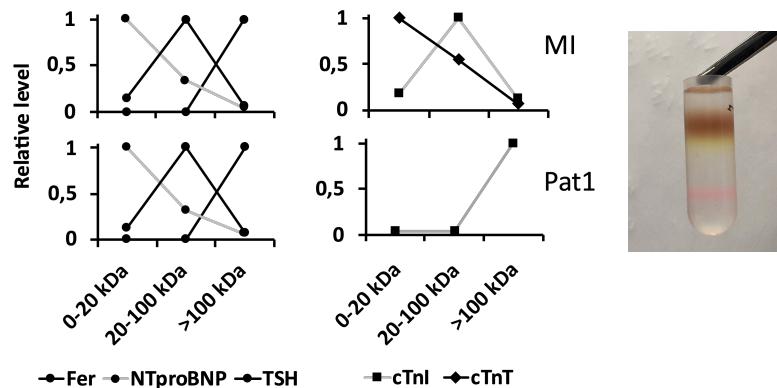
Tack för remissen på man född 1969
Din patient har makro Troponin I, det vill säga ett långlivat komplex mellan Troponin I och en antikropp av typen IgG. Det leder till stabila ökningar av Troponin I utan ökat läckage från hjärtat och anses vara ofarligt. Hos vissa patienter ebbar makro troponin bort, hos andra kvarstår antikropparna under lång tid i de få långtidsuppföljningar som finns.

Din patient har en total nivå av Troponin I på: 218 ng/L
Din patient har en obunden Troponin I nivå på: 2 ng/L

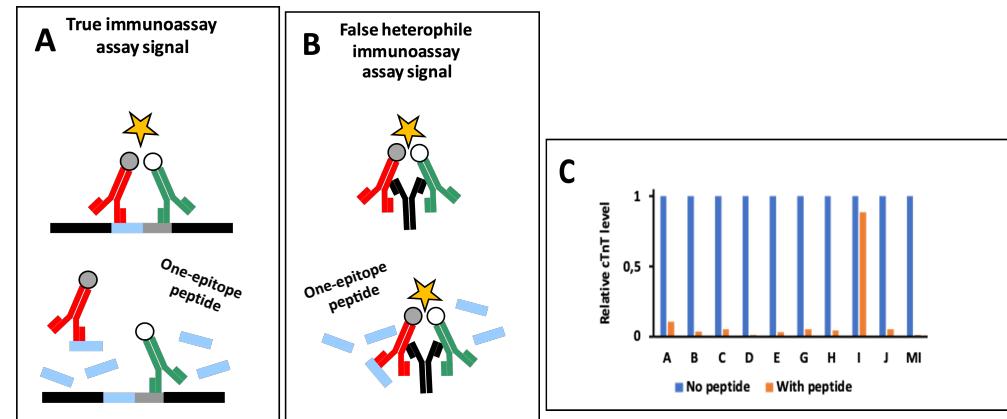
Din patient har normala nivåer troponin T på ca 10 ng/L som inte är bundet till IgG.

Further development of sucrose gradient ultracentrifugation

Ny metod att avslöja Heterofila antikroppar

Thanks

Ärftliga arytmisjudomar – diagnos och handläggning

Kristina Haugaa

Fredag 26 januari 2024, 08.15-10.15

Framtidens kardiologer

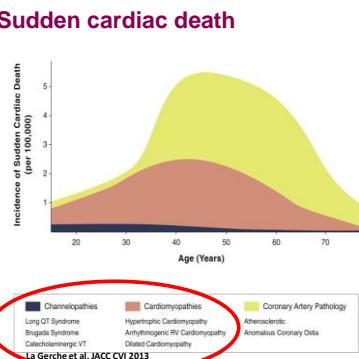
Ärftliga arytmisjukdomar – diagnos och handläggning

Kristina Haugaa, MD, PhD
Prof MedH Karolinska institutet,
ÖL Karolinska universitetssjukhuset

Seksjonsledare Oslo universitetssjukhus
Professor Universitetet i Oslo

1

Genetic cardiac diseases
Exercise induced sudden cardiac death
Autosomal dominant inheritance

3

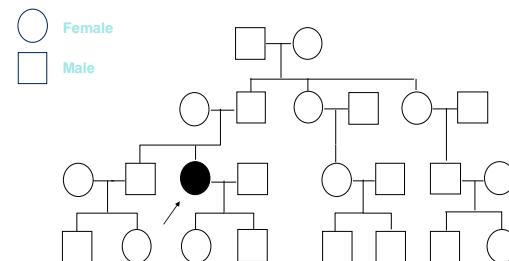
Cardiogenetics

- **Cardiomyopathies**
 - Progressive disease
 - Rare during childhood
 - Hypertrophic HCM
 - Dilated DCM
 - Arrhythmogenic ACM/ ARVC
 - Left ventricular non-compaction
 - Syndromic connective tissue disease
 - Marfan etc
- **Ion channelopathies**
 - Non progressive disease
 - Risk from birth
 - Risk can change during life
 - Long QT syndrome (LQTS)
 - Brugada syndrome (BrS)
 - Catecholaminergic polymorphic ventricular tachycardia (CPVT)
 - Early repolarization syndrome

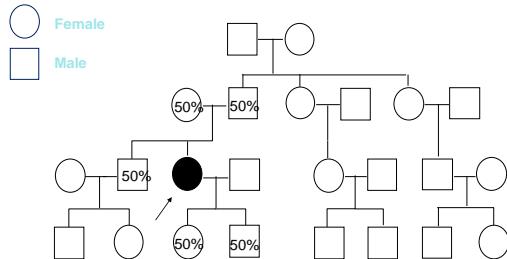
2

Autosomal dominant inheritance

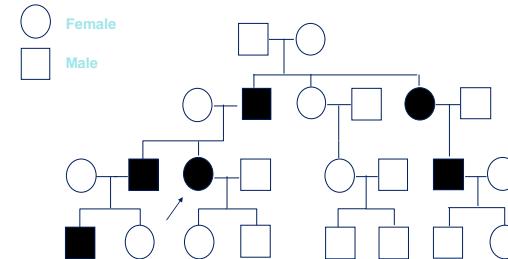
4

Autosomal dominant inheritance

5

One index patient - 5 genetic positive family members

6

Cardiogenetic disorders, management

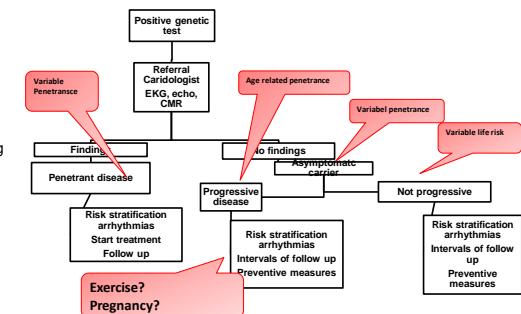
- **Counselling**
- Inheritance
- Penetrance
 - What is my risk of developing disease?
 - What is the risk for my (future) children?
 - When should children be genetically tested?
- Professions
 - Athletic profession
 - Driving licenses
- Insurances
- Pregnancy
 - Preimplantation genetic testing

- **Clinical management**
- Ventricular arrhythmias
 - SCD risk stratification
 - Anti arrhythmic drugs
 - Ablation
 - ICD
- Afib
 - Anti coagulation
- Heart failure
 - Medication, CRT-D
 - Heart transplant
- Exercise advice
- Pregnancy

7

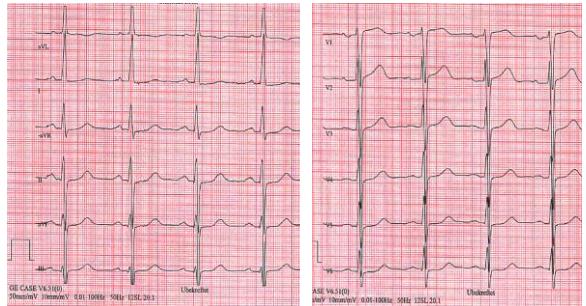
Why is it important to perform genetic testing?

- A positive test result:
 - Helps diagnosis
 - Allows focused family examination
 - Prognostic information by genotype
- A negative test result
 - Does not exclude inherited disease
 - Different yield of genetic testing
- Therapeutic consequences
 - Patients
 - Family members

8

24 år kvinna, dyspne vid ansträngning

9

Utredning?

KARDIOLOGISK AVDELING

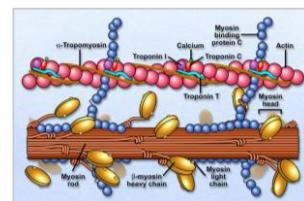

10

10

Hypertrofisk kardiomyopati

- Prevalens: 1:500
- Vänster ventrikulär hypertrofi > 15 mm utan någon annan förklarande orsak
- Genbärare: diagnos HCM vid 13 mm

11

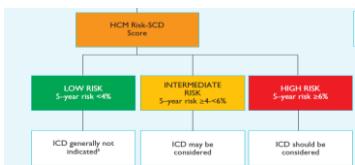
12

HCM behandling**Medikamentell behandling og livsstilsråd**

- Symtom dyspn, hjärtsvikt, plötslig död, AF, angina
- Minska pulsen
- Betablock /Ca antagonist
- Antärritmisk
- Betablock / Amiodarone
- Antikoagulation på AF
- Antikoagulation oavsett CHADS VASC-score
- Holter var 6 mån vid förmäksdiameter > 45 mm
- *

13

MR corKARDIOL
GISK

15

Arytmirisiko

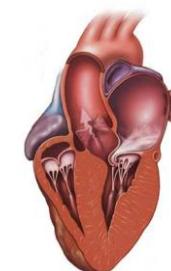
- Ventrikulär arytmier
- ICD
- HCM-risk calculator
- *
- ICD forblir en klinisk vurdering
- bedömnings

14

HCM
Vem ska utredas genetisk?

- Septum > 1.5cm utan någon annan förklarande orsak.
- Indikationen stärkt:
 - HCM i familjen
 - plötslig död i familjen
- Positivt gentest:
 - Familie undersökning
 - koncentrera kliniska resurser till mutationspositiva individer
- Ktr var 1-5 år i friska mutationsbärande (EKG, eko)
 - Barn
 - Ungdom
 - Vuxen
- Negativt gentest
- EKG utan hypertrofitecken – Avlagringssjukdom?
- Muskelsjukdomar?

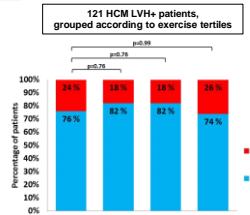

16

Kan HCM patienterna träna?

Inget samband mellan idrott över tid och incidens av ventrikulära arrytmer
Större kaviterer hos dem som tränade och förbättrad diastolisk funktion
Neutral eller gynnsam effekt av träning hos HCM-patienter

Lars Dejgaard

17

Exercise

→ Patients with HCM should avoid competitive sports activities, but should maintain a healthy lifestyle

→ Advice on recreational activities should be tailored to symptoms and the risk of disease-related complications including sudden cardiac death

→ Asymptomatic family members, no restrictions

18

22 år kvinne

- Hjertestans ved helsekontroll
- Ekko
 - Lett dilatert RVC
 - EF normal
 - PKP2 positiv
 - sikert sykdom
 - Genetisk test
- Familiemedlemmer

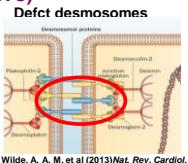

19

20

Arrhythmogenic right ventricular cardiomyopathy (ARVC)

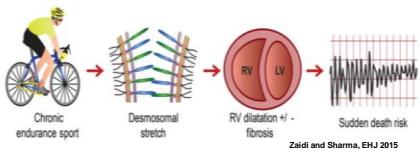

Wilde, A. A. M. et al (2013) *Nat. Rev. Cardiol.*

adressa.no
2001

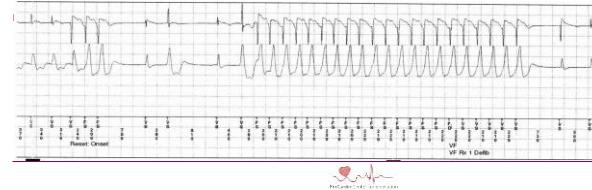
Karolinska
Institutet

21

ARVC Symptomer

- Ventrikulär takykardi från höger kammare
 - Monomorf VT
 - vänster grenblock
- Plötslig hjärtdöd (50% debutsymptom!)
- Hjärtsvikt

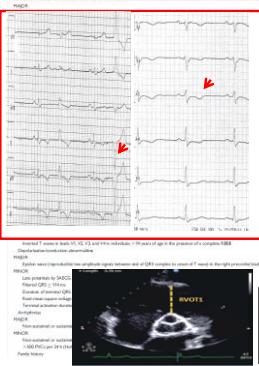
22

Karolinska
Institutet

Table 1: Modified task force criteria from 2016

Gödel et al. Hypothetical and structural alterations

Task force criteria for ARVC diagnosis

Karolinska
Institutet

- Imaging
 - Echo
 - CMR
- Biopsy
- ECG
 - Repolarization
 - Depolarization
 - Signal average ECG
- Holter
 - Ventricular arrhythmias
 - Ventricular premature complexes
- Genetic findings / Family history

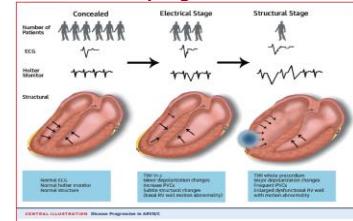
Arytmogen höger ventrikulär kardiomyopati
Förebyggande av plötslig död och behandling

Karolinska
Institutet

- Diagnositera screening?
- Genetisk testning
- Aktivitetsgränsningar
- Icke-tävlings sparter
- Läkemedelsbehandling
 - Beta-blockerare
 - Sotalol
 - Amiodaron
 - Hjärtsviksbehandling efter indikation
- Icd
-

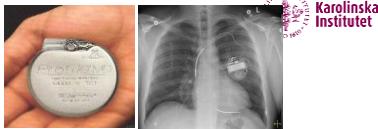
Disease progression in AC

23

24

ICD behandling

ICD sekundär prevention
Överlevd hjärtstopp
Syncope
Dokumenterad VT

ICD primär prevention

I

CD komplikationer

Tunnväggig höger kammare, unga patienter växer

25

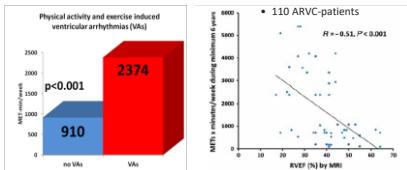
Vigorous physical activity impairs myocardial function in patients with arrhythmogenic right ventricular cardiomyopathy and in mutation positive family members

European J Heart failure 2014

Jørg Saberniak^{1,2}, Nina E. Hasselberg^{1,2}, Rasmus Borgqvist³, Pyotr G Platonov³, Sebastian I. Sarvari^{1,2}, Hans-Jørgen Smith¹, Margrethe Ribe^{1,2}, Anders G. Holst³, Thor Edvardsen^{1,2}, and Kristina H. Haugaa^{1,2*}

Can ARVC patients exercise?

Exercise aggravates and accelerates ARVC disease

Jørg Saberniak

KARDIOLOGISK

AC risk calculator arvcrisk.com

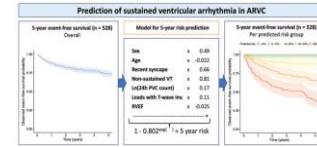

ARVC Risk Calculator

ARVC Risk Calculator

A new prediction model for ventricular arrhythmias in arrhythmogenic right ventricular cardiomyopathy

Julia Cadene-Tourtrel^{1,2}, Laurence P. Bonnefond^{1,2}, Anne-Hélène³, Weiwei Wang⁴, Gyndal H. Lin^{5,6}, Arden M. Saperstein⁷, Annemari Svennberg⁸, Antoine Andriantsiferanana⁹, Cristina M. Brancaccio¹⁰, Arne H. Wille¹¹, Andrew D. Krahn¹², Martin W. Assmann^{13,14}, Stephan Charron¹⁵, Stefano L. Zinnowitz¹⁶, Mario Talajić¹⁷, Leisa K. Nishimura¹⁸, Stephen C. Howell¹⁹, Paul A. Josephson²⁰, James F. van der Heijden²¹, Haraldine Tanck²², Jan D.H. Jongbloed²³, Floris J. den Engelse²⁴, Michael J. Ackerman²⁵, Daniel J. Stein²⁶, Richard N.W. Hauer²⁷, Hugh Calkins²⁸, Kristina H. Haugaa²⁹, Paul Khairy³⁰, Richard H.W. Hauer³¹, Hugh Calkins³², Annabelle S.J.M. te Riet³³, and Cynthia A. James³⁴

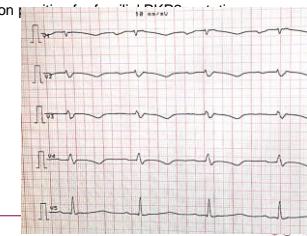

EJH 2019

26

Biventricular ARVC

- 38 y o male, previous competitive swimmer, DCM
- EF 15%, repetitive VTs
- ECG: low voltage, T-wave inversion V1-V4
- Cardiac Tx at 41 y (2005)
- 2 years post Tx, cousin diagnosed with ARVC (2007)
- Mutation:

- Diagnosis of AC was missed in 2005
- Genetic diagnosis from 2007

27

29

Summary

- ARVC is a highly arrhythmogenic disease
- Risk stratification include
 - Male sex
 - nsVT
 - Structural changes
 - When structural changes are present – arrhythmic risk is high
- Clear association with exercise
 - High intensity is most harmful
- Close follow up in patients with no ICD
 - Holter monitoring

30

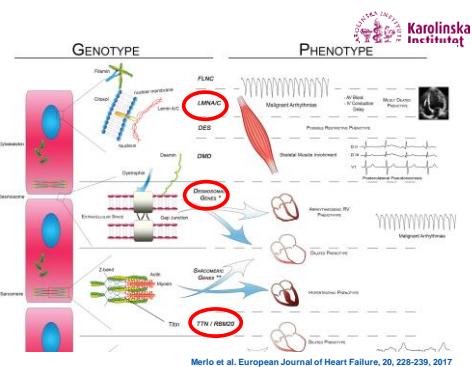
Dilated cardiomyopathy

31

Dilated cardiomyopathy

- Approx 50% of "idiopathic" DCM has a genetic etiology
- **Actionable** prognostic genotype

32

2 cases with dilated cardiomyopathy

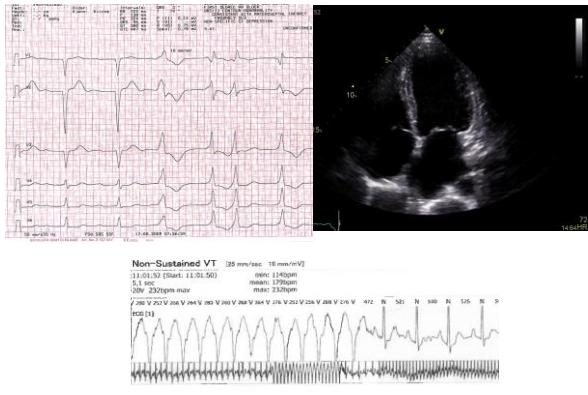

33

Lamin A/C

- 43 y o woman
- DCM
- ECG:
 - AV block
 - Afib
 - VPC
- Holter; nsVT
- Genetic testing:

34

Lamin A/C

- AV-block
- AF
- Frequent VPB / VT
- DCM

Actionable genotype

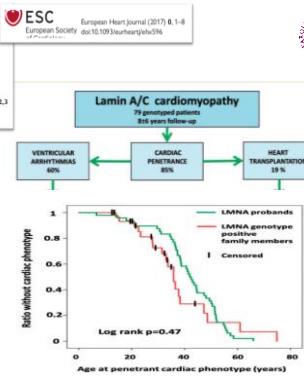
- High penetrance
- High incidence of malignant arrhythmias
 - When AV block requires pacemaker – ICD indication
- Exercise restrictions

Lamin A/C cardiomyopathy: young onset, high penetrance, and frequent need for heart transplantation

Nina Eide Hasselberg^{1,2,3}, Trine Fink Haland^{1,2,3}, Jørg Saberniak^{1,2,3},
Pål Haugr Brekke¹, Knut Erik Berge⁴, Trond Paul Leren⁵, Thor Edvardsen^{1,2,3}
and Kristina Hermann Haugaas^{1,2,3}

ESC
European Society
European Heart Journal (2017) 8, 1–8
doi:10.1093/eurheartj/ehw356

35

Titin

- 48 y o woman
- Dilated LV, reduced EF,
- ECG: low voltage, AV block 1st degree
- Holter: nsVT

Most common genetic cause of DCM

- Higher incidence of malignant arrhythmias
 - ICD awareness before EF<35%
- Monitoring for Afib
- High need of cardiac Tx
- Good response to medical treatment
- Involved in peripartum cardiomyopathy

36

37

15.01.2024

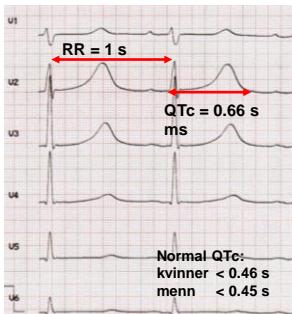
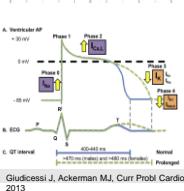
38

38

Lang QT tid syndrom

• Forlenget QTc

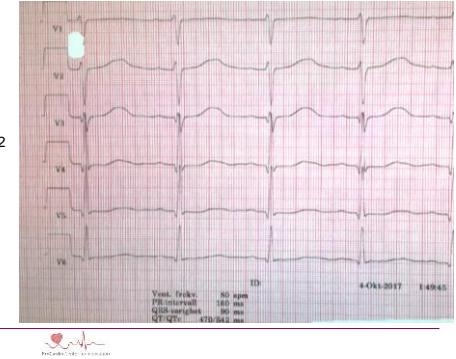
• Synkope / hjertestans

40

Woman 25 y

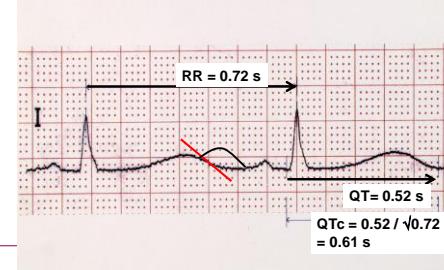
- 6 months post partum
- Seizures during sleep, suspected epilepsy,
- Genetic testing:
- Heterozygous for mutation in KCNH2 =LQT2
- Postpartum risk x18
-

39

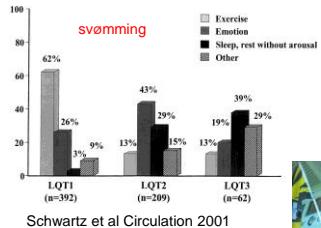
- QTc = QT / \sqrt{RR}
- U-bølge
- AF
- breddeøkt QRS eller PM-rytme? QT-tid antatt forlenget hvis over 0,50s
- Normalverdier:
 - menn: $\leq 0,45$ s
 - kvinner: $\leq 0,46$ s

**QTc > 500 ms
= høyrisikopasient**

41

Trigger for arytmia

Risikostratifiserin g för plutselig död

42

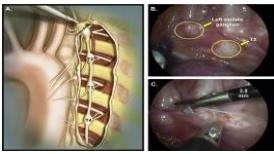
LQTS Treatment / life style advise

- LQT1, LQT2 and LQT3
- Beta-blocker, high doses
- Nadolol
- No competitive sports
- No QT prolonging medication (www.Crediblemeds.org)
- No swimming alone (LQT1)
- Pregnancy, childbirth, postpartum (LQT2)
- ICD
- (Sympatetectomy)

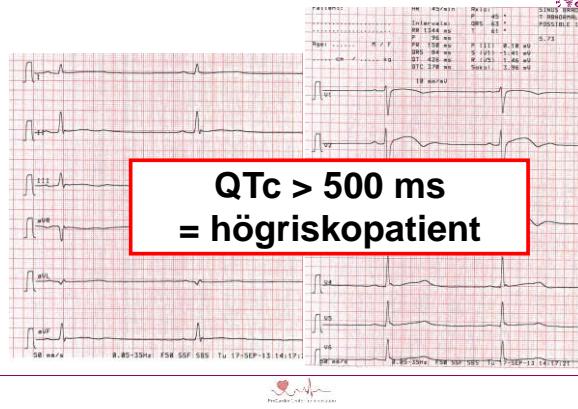
With permission

KARDIOLOGISK AVDELING
PreCordis - Uppsala University

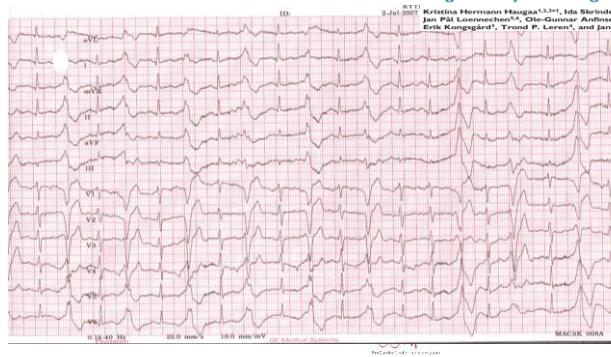
45

17 år gammel mann, hyppige synkoper

43

Arbets EKG 18 år man, rep synkope

46

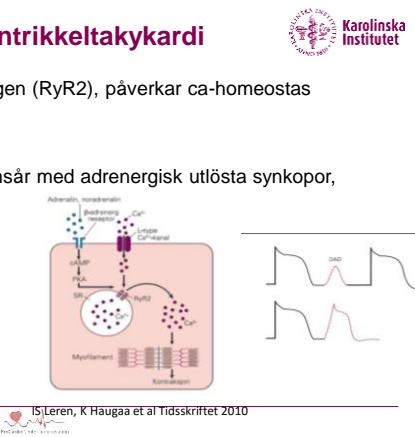
Katekolaminerg polymorf ventrikeltakykardi

- Mutation i ryanodinreceptor 2 gen (RyR2), påverkar ca-homeostas
- Prevalens 1:10 000
-

– Debut oftast i barndomen, ungdomsår med adrenergisk utlösta synkopor, arytmier
 – VES, polymorf VT, VF
 – OBS Simning

Diagnostik

Familj Anamnes
 Arbete EKG
 Gentest RyR2

Leren, K Haugaa et al Tidsskriftet 2010

47

Katekolaminerg polymorf ventrikeltakykardi

- Diagnostisera!
- Högdosera betablock
 - Nadolol
 - Flekainid
- ICD?
- Undvik högintensidrott
- Sympatetectomy
- inte simma/bada ensam

15.01.2024

48

Cardiogenetic testing summary

- Genetic testing gives important actionable information
 → Cardiomyopathies and ionchannelopathies
- Genotype – phenotype specific features
 → Close follow up for ventricular arrhythmias
 - need of ICD
- Penetrance
 - Family counselling
- Exercise dependence
 - Exercise restrictions

49

50

15.01.2024

50

12

15.01.2024

51

Kardio-onkologi – Vad varje kardiolog måste veta

Agneta Månsson Broberg

Fredag 26 januari 2024, 10.45-12.45

Specifika lagar och regler vid hjärtsjukdom

Sofia Kjellberg Lindgren

Fredag 26 januari 2024, 14.05-15.00

Hjärt- och kärlsjukdomar – regelverk och bedömning av medicinsk lämplighet för körkort

Kurs för ST-läkare i kardiologi
26 januari 2024

Sara Magnusson, utredare sektion Trafikanttegler Transportstyrelsen
Sofia K. Lindgren, överläkare sektion Proving Trafikant Transportstyrelsen

TRANSPORT
STYRELSEN

Innehåll i presentationen

- Bakgrund
- Genomgång av reglerna
- Fallbeskrivningar
- Frågor och svar

TRANSPORT
STYRELSEN

Medicinska krav för körkortsinnehav

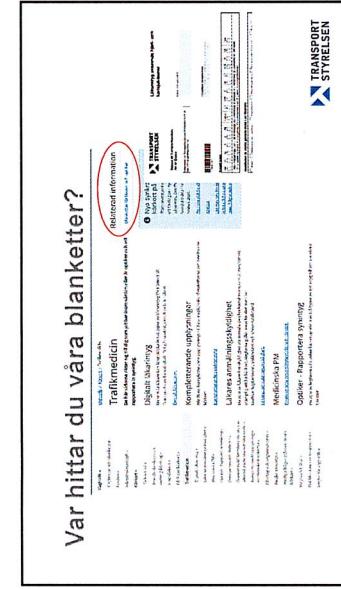
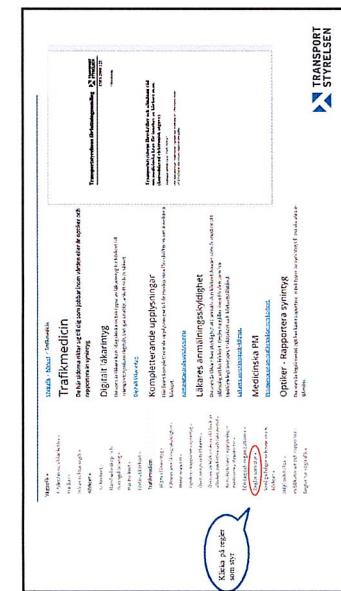
- EU:s körkortsdirektiv – innehåller "minimikrav om psykisk och fysisk lämpighet att framföra motordrivna fordon"
- Kraven är implementerade i körkortslagen, körkortsförordningen och Transportstyrelsens föreskrifter
- Föreskrifterna handlar om vad som gäller för körkortsinnehav vid olika hjärt- och kärlsjukdomar, vid diabetes, syn, epilepsi, demens etc.

TRANSPORT
STYRELSEN

Var hittar du föreskrifterna?

The screenshot shows a search results page from the Transportstyrelsen website. The search term 'körkortsdirektiv' is highlighted in blue. The results include several links to different parts of the legislation, such as 'Körkortsdirektiv (EU)' and 'Körkortsdirektiv (EU) - kompletterande riktlinjer'. There are also links to 'Förordningar', 'Lag', and 'Alternativ till körkort för vissa personer'.

TRANSPORT
STYRELSEN

Definition körkortsbehörigheter

Lägre behörigheter

- Moped, bil, motorcykel eller traktorkort
- AM, A1, A2, B, BE eller traktorkort

Reglerna för körkort vid hjärt- och kärlsjukdomar

5 kap. Hjärt- och kärlsjukdomar

- reglerar förutsättningar för körkortsinnehav vid förekomst av sjukdomstillstånd kopplade till hjärt/kärl

17 kap. Läkarintyg mm.

- innehåller bland annat krav på vilken specialistkompetens som krävs vid utfärdande av vissa intyg

Reglerna för körkort vid hjärt- och kärlsjukdomar

5 kap. Hjärt- och kärlsjukdomar

- reglerar förutsättningar för körkortsinnehav vid förekomst av sjukdomstillstånd kopplade till hjärt/kärl

17 kap. Läkarintyg mm.

- innehåller bland annat krav på vilken specialistkompetens som krävs vid utfärdande av vissa intyg

Reglerna för körkort vid hjärt- och kärlsjukdomar

5 kap. Hjärt- och kärlsjukdomar

- reglerar förutsättningar för körkortsinnehav vid förekomst av sjukdomstillstånd kopplade till hjärt/kärl

17 kap. Läkarintyg mm.

- innehåller bland annat krav på vilken specialistkompetens som krävs vid utfärdande av vissa intyg

Disposition av 5 kap. 2-21§

- Medfödd hjärtsjukdom • Hjärtkäffssjukdom
- Aystmier och synkope • Hypertoni
- Pacemaker och ICD • Kardiomyopatier
- Ischemisk hjärtsjukdom • Perifera kärlsjukdomar
- och stroke
- Hjärtsvikt och • Hjärttransplantation

 TRANSPORT
STYRELSEN

Hjärt-kärl sjukdom är ofta hinder...MEN

- I många fall kan innehav medges under förutsättning att "tillståndet är väl behandlat och i övrigt inte bedöms innebära en trafiksäkerhetsrisk" även om själva diagnosen utgör hinder
- Ofta olika krav för lägre och högre behörigheter
 - strängare kriterier för högre behörigheter

 TRANSPORT
STYRELSEN

Anmälan om olämplighet

- Ange gärna kapitel och paragraf enligt Transportstyrelsens föreskrifter
- Alla läkare kan anmäla, men specialistläkare behöver kontrasignera (för att TS ska kunna återkalla körkortet)
- Informera patienten innan anmälan

 TRANSPORT
STYRELSEN

Så kallat muntligt körförbud?

- Tillsägelse kan användas om ett medicinskt tillstånd är ett hinder, men förväntas blir bättre tex efter insatt behandling eller operation
- Läkaren tar på sig ett stort ansvar - att patienten följer tillsägelsen
- Inget förbud i juridisk mening
- Tillsägelsen bör inte vara längre än 6 månader
- I allmänna råd: exempel på lämplig observationstid

 TRANSPORT
STYRELSEN

**Information om läkares
anmälningsskyldighet**

TRANSPORT STYRELSEN

Portalparagrafen i 5 kap.

- 1 § Hjärt- och kärlsjukdomar, som innebär en **påtaglig risk** för att hjärnans funktioner akut försämras eller som i övrigt innebär en trafiksäkerhetsrisk, utgör hinder för innehav av alla behörigheter
- **Högre berhörigheter** innebär ökad trafiksäkerhetsrisk - ska beaktas

TRANSPORT STYRELSEN

Vad betyder ”**tillståndet är väl behandlat och i övrigt inte bedöms innebära en trafiksäkerhetsrisk**”?

- Det medicinska tillståndet ska vara **effektivt behandlat**
- **Trafiksäkerhetsrisiken** - ska bedomas låg för att medge innehav.

- Innebär graden av sjukdomen, trots behandling, att det finns orörmäga eller risk för påtäglig oförmåga att framföra ett fordon är det inte förenligt med innehav av körkort

TRANSPORT STYRELSEN

Vad betyder att ”**tillståndet är väl behandlat och i övrigt inte bedöms innebära en trafiksäkerhetsrisk**”?

- Det medicinska tillståndet ska vara **effektivt behandlat**
- **Trafiksäkerhetsrisiken** - ska bedomas låg för att medge innehav.

- Innebär graden av sjukdomen, trots behandling, att det finns orörmäga eller risk för påtäglig oförmåga att framföra ett fordon är det inte förenligt med innehav av körkort

TRANSPORT STYRELSEN

Dessa tillstånd är alltid hinder- gäller vid högre behörighet

- ICD (8 §)
- Mekanisk hjärtinpump (11 §)
- Aortaaneurysm som överstiger 5,5 cm i diameter (20 §)

Fallbeskrivning 1 Mentometerfrågor

Dessa tillstånd är alltid hinder- gäller vid högre behörighet

- ICD (8 §)
- Mekanisk hjärtinpump (11 §)
- Aortaaneurysm som överstiger 5,5 cm i diameter (20 §)

Medförd hjärtsjukdom, hjärttransplantation och grav hypertoni 2,12,16§§

Hinder för **alla** behörigheter MEN inget hinder om det är välbehandlat och i övrigt inte innebär en trafiksäkerhetsrisk

- Efter hjärttransplantation: **Lägre: individuell bedömning.**
- **Högre: observationstid *minst 12 månader.***
- Vid hjärt-lungmaskin: bedöm kognitiva funktioner enligt kap. 10.

Arytmier och synkope 3-6 §§

Hinder för **alla** behörigheter MEN kan medges om tillståndet är väl behandlat och inte bedöms innebära en trafiksäkerhetsrisk

- Arytm (avsett typ) samt synkope
- Takyarymi, vid strukturella hjärtsjukdomar och VT
- Vasovagal synkope (ingen anymi och ingen hjärtsjukdom)

Observationstid *minst 3 månader, uppredad synkope 6 månader.*

Arytmier 3-6 §§

Hinder för högre behörigheter MEN innehav kan medges om tillståndet är väl behandlat och inte bedöms innehålla en trafiksäkerhetsrisk.

- bradyarytmier med AV-block II (Mobitz typ 2), AV-block III eller alternerande skänkelblock
- takarytmier med förekomst av polymorf kortvarg VT, inhländade VT eller med indikation för implantbar defibrillator (ICD)

Observationstid minst 3 månader.

Pacemaker och ICD 7-8 §§**Behandling med pacemaker**

- inte hinder för lägre behörigheter
- hög behörighet kan medges om tillståndet är väl behandlat och inte bedöms innehålla en trafiksäkerhetsrisk

Behandling med ICD

- alltid hinder för högre behörigheter

lägre behörigheter kan medges om tillståndet är väl behandlat och inte bedöms innehålla en trafiksäkerhetsrisk

Ischemisk hjärtsjukdom 9 §

Hinder för innehav av alla behörigheter, MEN kan medges vid välbehandlat tillstånd utan trafiksäkerhetsrisk

- observationstid **minst 4 veckor lågre behörighet**
- observationstid **minst 6 veckor några behörighet**

Ok vid **stabil angina pectoris** förutsatt att symptom inte uppträder vid lindrig ansträngning

Fallbeskrivning 2**Mentometerfrågor**

Hjärtsvikt 11 §

Hinder för innehav av **alla** behörigheter ...

- ... men **lägre** behörigheter kan innehav medges vid **NYHA I-III** vid välbehandlat tillstånd och som inte innehåller trafiksäkerhetsrisk
- ... men **högre** behörigheter kan innehav medges vid **NYHA I-II** vid EF är minst 35 % vid välbehandlat tillstånd och som inte innebär trafiksäkerhetsrisk

Mekanisk hjärtkump är hinder vid högre behörighet

Hjärtklaffsjukdom 13-15 §§

Sötre paragrafer - kolla nästa föreskriften!

- Hinder för innehav av **alla** behörigheter vid förekomst av aortastenos, aortansurfovens, mitralstenos, mitralinsufficiens med episoder av synkope eller om funktionsförmågan bedöms till **NYHA IV**
- Hinder för innehav av **högre** behörigheter vid:
 - funktionsförmåga **NYHA III** eller **IV**
 - ejektionsfraktion under 35 %
 - mitralstenos med uttalad pulmonell hypertension
 - uttalad aortastenos vid ekokardiografi
 - aortastenos med synkope

Hjärtklaffsjukdom 13-15 §§

- Efter klaffkirurgi innehav medges av **alla** behörigheter om tillståndet är väl behandlat och inte innebär en trafiksäkerhetsrisk

Observationstid:

Lägre - individuell bedömning i det enskilda fallet

Högre - minst 4 veckor

- Vid hjärt-lungmaskin: bedöm kognitiva funktioner enligt kap. 10.

Kardiomyopatier 17-19 §§

- Mer reglerat i föreskriften
- Hinder för innehav av **alla** behörigheter, men massa OM och MEN utifrån sjukdomstillståndet....

Har du en patient med kardiomyopati hänvisar vi till att läsa mer detaljerat i föreskriften.

Perifera kärlsjukdomar 20-21 §§

- Thorakalt eller abdominellt aortaanerism: om aortadiametern kan medföra **avsevärd risk för plötslig birstning och därför plötsligt nedsatt funktionsnivå.**
 - Hinder alla behörigheter
- Aortadiametern överstiger **5,5 cm**
 - Hinder högre behörigheter
- Karotisstenos
 - Kan vara ett hinder vid **högre behörighet**. Kardiologisk utredning bör göras. Risk för stroke? Risk för hjärtinfarkt?

Kap. 1 Inledande bestämmelser

- 4 § anger att förhållanden som innebär en trafiksäkerhetsrisk utgör hinder för körkort
- 5 § anger att ledning ska hämtas från andra kapitel om det medicinska förhållandet har nära anknytning till krav som finns där.
 - "Vid en sammantagen bedömning av olika medicinska förhållanden kan hinder för innehav föreiliga även om förhållandena var för sig inte utgör hinder enligt 2-15 kap."

Take-home message: Kolla föreskrifterna
och läs allmänna råd

Frågor?

Framtidens kardiologer
25-26 januari, 2024
Clarion Hotel Sign, Stockholm

Kardioonkologi-Onkokardiologi
Kardiovaskulär toxicitet vid cancerbehandling.

Agneta Måansson Broberg överläkare, docent
ME Kardiologi Karolinska Universitetssjukhuset
agneta.mansson.broberg@ki.se

1

Disclosures

Talarersättning: Pfizer, Orion/ Abbott Heart Failure and Cardio Oncology, BMS, Ipsen

Forskningsstöd: Amgen 2023

2

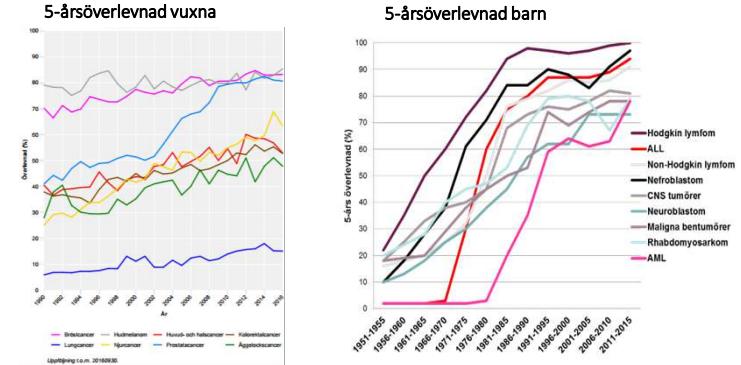
Dagens program

- Introduktion
- Riskvärdering och hantering av hjärt- och kärlsjukdom i relation till cancerbehandling
- Exempel på kardiotoxiska behandlingar (antracykliner, antimetaboliter, antiHer2, tyrosinekinasehämmare, immuncheckpointhämmare)
- Kardioonkologisk approach och kardioprotektion
- Hjärtkärlsjukdom under cancerbehandling
- Uppföljning

3

Ökande andel långtidsöverlevande

5-årsöverlevnad vuxna

5-årsöverlevnad barn

Källa – Registerdata från Svenska Cancerregistret och Svenska barnanceraregistret. G Gustafsson, P Lithell, Lundberg, T Wiktorin

www.rcc.se

4

Kardiovaskulär toxicitet vid cancerbehandling.

❖ Är det viktigt- patienterna är ju botade från cancer?

(Är det ens relevant? Hur ser längtidsprognos ut för patienterna?)

❖ Vad vet vi mer om risken?

(Vilken behandling är värt? Är vissa mer känsliga än andra? Har riskvärdering betydelse i förväg?)

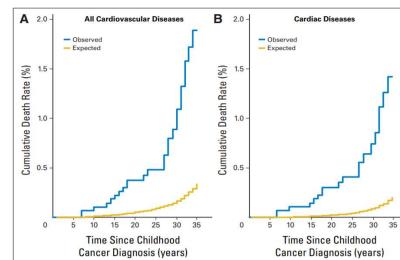
❖ Finns det skyddande behandling?

(Strategier för multith, neurohormonell protektion, specifik protektion)

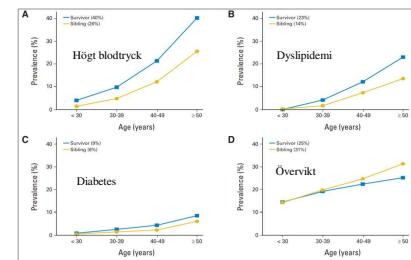

5

Ju längre man lever efter cancerbehandling desto större risk att få hjärt och kärlsjukdom

Tukenova M et al. J Clin Oncol (2010) 28:1308-1315.

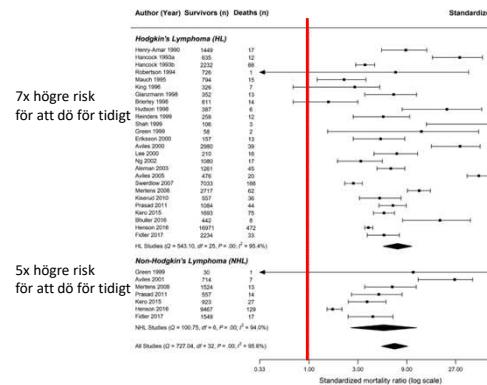
Armstrong GT et al. J Clin Oncology 2013.

6

Ökad risk för kardiovaskulär död

(median ålder 25 år vid behandling, median followup 13,8 år)

7

Sämre prognos vid hjärtsvikt pga cancerterapi
(Cancer Therapy Induced Heart Failure, CTRHF)

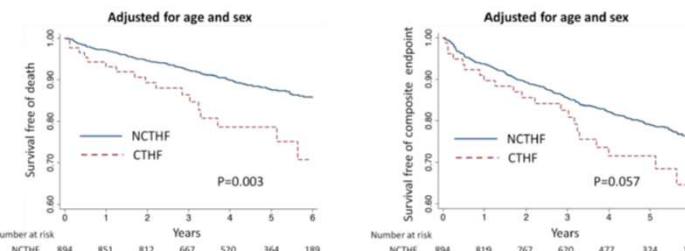

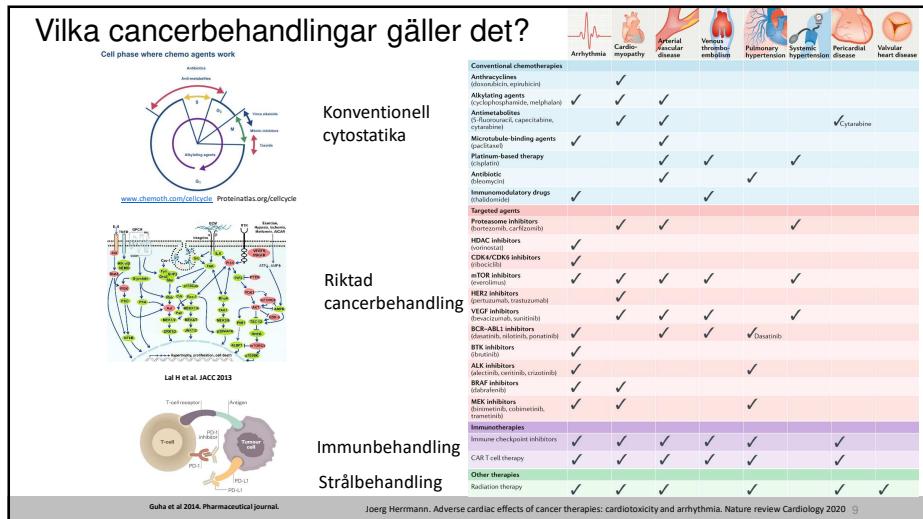
Figure 1 Kaplan-Meier curves for death and composite endpoint. The composite endpoint was defined as the composite outcome of left ventricular assistant device implantation, heart transplantation or all-cause mortality. CTHF, cancer therapy-induced heart failure; NCTHF, non-cancer therapy-induced heart failure.

Kombinerad endpoint död, LVAD eller hjärt-trx

Nadruz W et al. Heart 2019 105(1):34-41

8

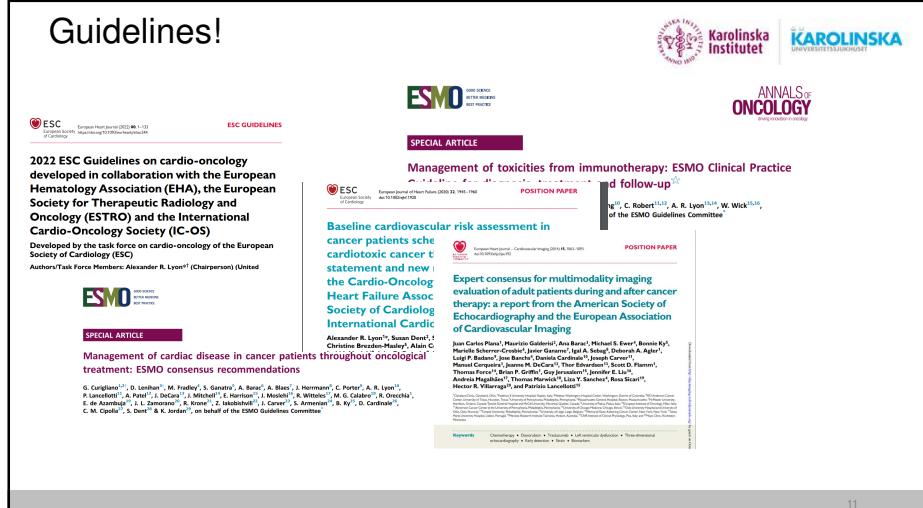
9

CANCERTERAPIER DÄR BASELINE RISKVÄRDERING REKOMMENDERAS

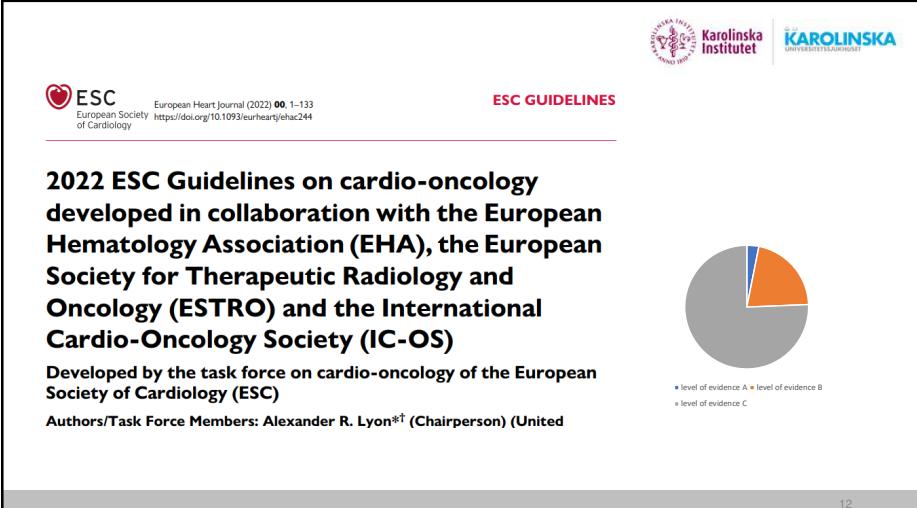
Cancer treatment class	Cancer indication	Treatment-related CV toxicity
Antracycline chemotherapy (doxorubicin, epirubicin, daunorubicin)	Breast cancer, lymphoma, acute leukaemic, sarcoma	Heart failure Arrhythmia, LVD Atrial fibrillation, ventricular arrhythmia
HER2-targeted therapy (trastuzumab, pertuzumab, trastuzumab deruxtecan (T-DXd), lapatinib, neratinib)	HER2+ breast cancer HER2+ gastric cancer	Heart failure Arrhythmia, LVD Atrial fibrillation
VEGF inhibitors (TKIs (sunitinib, pazopanib, sorafenib, axitinib, sunitinib, cabozantinib, regorafenib, vandetanib), anti-angiogenic antibody (bevacizumab))	VEGFR TKIs (renal cancer; hepatocellular cancer, thyroid cancer, colorectal cancer, sarcoma, glioma, metastatic breast cancer, ovarian cancer, gastric cancer, non-small cell lung cancer, hepatocellular cancer, colorectal cancer, chronic myeloid leukaemia)	Hypertension Heart failure Arrhythmia, LVD Atrial fibrillation Pulmonary hypertension Myocardial ischaemia and infarction QTc prolongation
Multikaraktäristiska inhibitory (second and third generation BCR-ABL TKIs (imatinib, nilotinib, dasatinib, bosutinib))		Arrhythmia Hypertension Heart failure and symptomatic LVD Atrial fibrillation Pulmonary hypertension Myocardial ischaemia and infarction QTc prolongation
Proteasome inhibitors (carfilzomib, bortezomib, ixazomib)	Multiple myeloma	Arrhythmia Hypertension Heart failure and symptomatic LVD Atrial fibrillation Pulmonary hypertension Myocardial ischaemia and infarction QTc prolongation
Immunomodulatory drugs (lenalidomide, pomalidomide)		Arrhythmia Hypertension Heart failure and symptomatic LVD Atrial fibrillation Pulmonary hypertension Myocardial ischaemia and infarction QTc prolongation
Combination RAF and MEK inhibitors (dabrafenib + trametinib, venetoclax + cobimetinib, encorafenib + binimetinib)	Raf mutant melanoma	Arrhythmia Hypertension Heart failure and symptomatic LVD Atrial fibrillation Pulmonary hypertension Myocardial ischaemia and infarction QTc prolongation
Androgen deprivation therapies (GnRH agonists (goserelin, leuprorelin))	Prostate cancer (ER+ breast cancer)	Arrhythmia Hypertension Heart failure and symptomatic LVD Atrial fibrillation Pulmonary hypertension Myocardial ischaemia and infarction AV block Arrhythmic syndromes including atrioventricular block, atrioventricular node dysfunction, atrioventricular plaque rupture and vasculitis
Immune checkpoint inhibitors: anti-programmed cell death 1 inhibitors (includer ipilimumab, nivolumab, pembrolizumab) and anti-CTLA-4/programmed protein 1 inhibitor (ipilimumab)	Metastatic melanoma (and adjuvant) Metastatic renal cancer, non-squamous cell lung cancer, small cell lung cancer, non-Hodgkin lymphoma, metastatic triple negative breast cancer, metastatic castration-resistant prostate cancer, liver cancer, MPR-deficient cancer	Arrhythmia Hypertension Heart failure and symptomatic LVD Atrial fibrillation Pulmonary hypertension Myocardial ischaemia and infarction AV block Arrhythmic syndromes including atrioventricular block, atrioventricular node dysfunction, atrioventricular plaque rupture and vasculitis

- Antracykliner
- Anti Her 2 terapier
- VEGF inhibitorer
- BCR-Ab1 TKI
- Proteasominhibitorer
- MEK/RAF
- Antiandrogerenterapier
- ICI

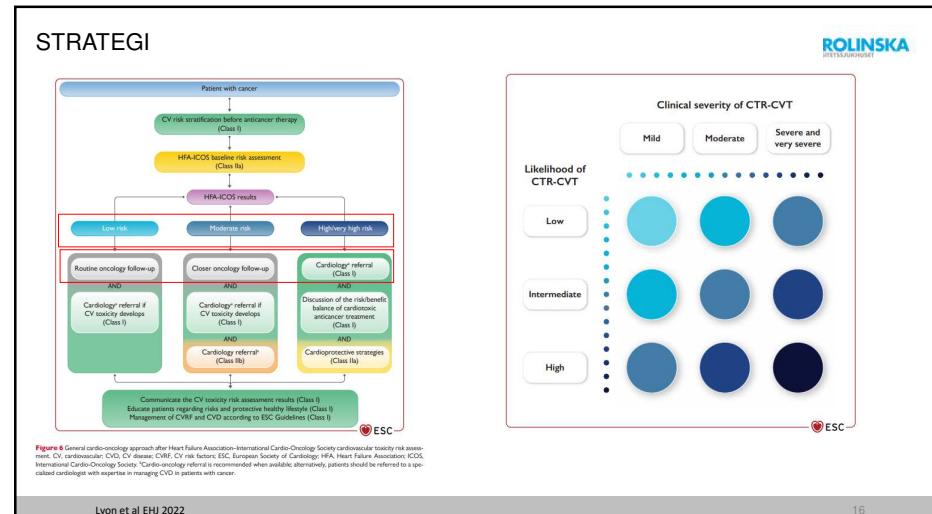
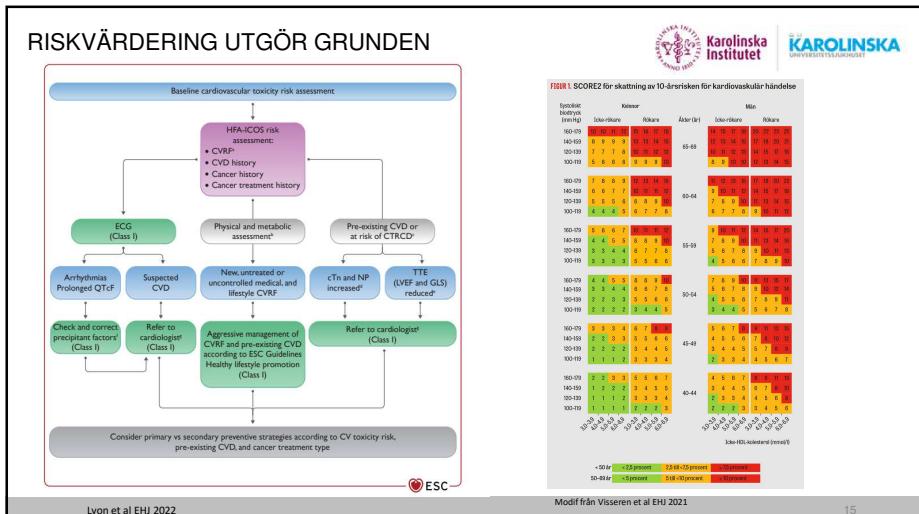
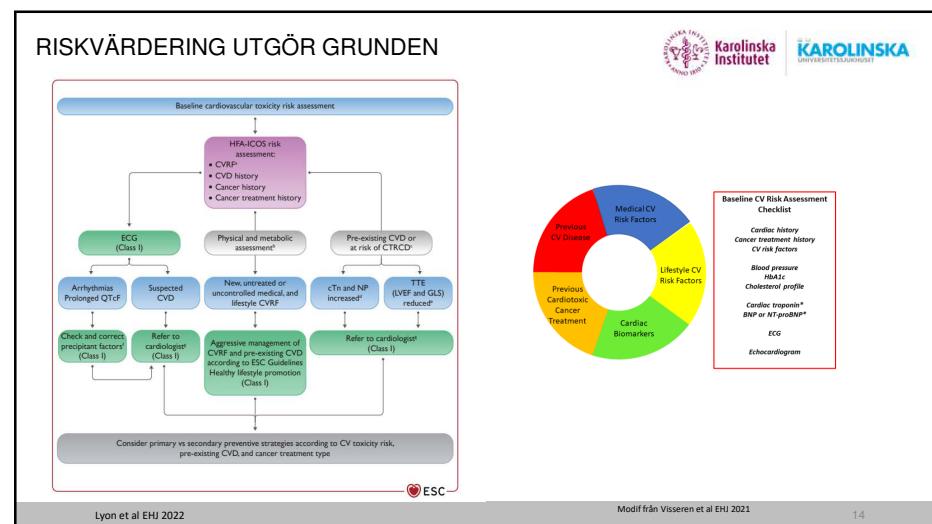
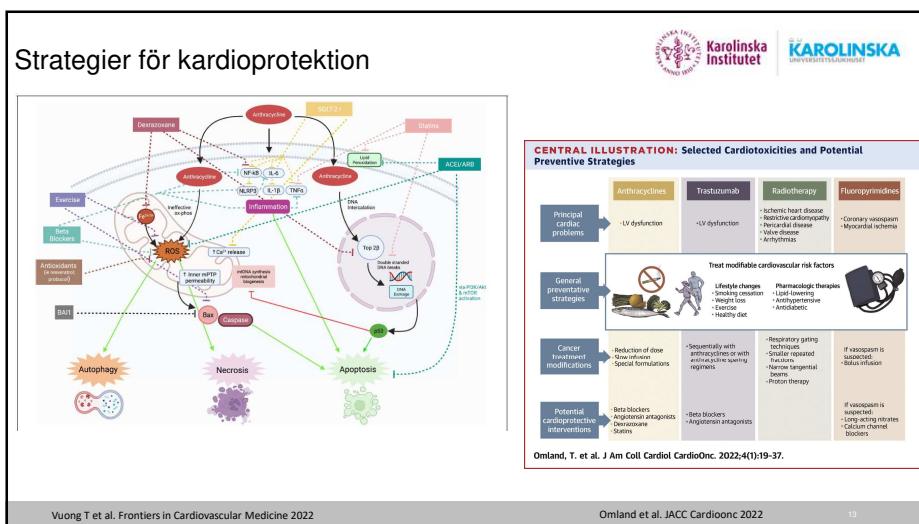
10

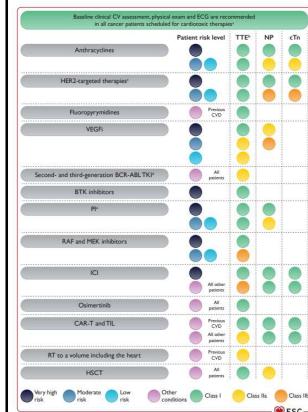
11

12

BASELINEUTVÄRDERING VIKTIGT

Lyon et al. ESC Cardioncology guidelines. EHJ 2022.

17

Recommendation Table 4 — Recommendations for cardiac imaging modalities in patients with cancer

General	Class ^a	Level ^b
Echocardiography is recommended as the first-line modality for the assessment of cardiac function in patients with cancer. ^{4,13,14}	I	C
3D echocardiography is recommended as the preferred echocardiographic modality to measure LVEF. ^{77–79,89}	I	B
GSLs are recommended in all patients with cancer before echocardiography if available. ^{78,79,89,90,91,92,93,100}	I	C
cTn should be considered for the assessment of cardiac function when echocardiography is unavailable or non-diagnostic. ^{4,13,14,88}	IIa	C
MUGA may be considered when TTE is not diagnostic and CTR is not available. ^{104–108}	IIb	C
Baseline cardiac imaging prior to potentially cardiotoxic therapies^c		
Baseline comprehensive TTE is recommended in all patients with cancer at high risk and very high risk of CTRCD if these biomarkers are going to be measured during treatment to detect CTRCD. ^{4,13,5}	I	C

^aESC 2022. © ESC 2022. All rights reserved. Unauthorized reproduction of this document is prohibited.

Recommendation Table 2 — Recommendations for electrocardiogram baseline assessment

Recommendations	Class ^a	Level ^b
An ECG is recommended in all patients starting cancer therapy as part of their baseline CV risk assessment.	I	C

Recommendation Table 3 — Recommendation for cardiac biomarker assessment prior to potentially cardiotoxic therapies^c

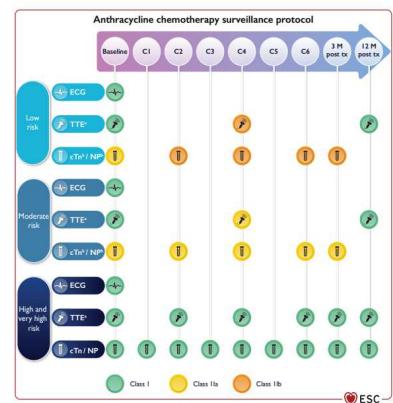
Recommendation	Class ^a	Level ^b
Baseline measurement of NP ^d and/or cTn ^e is recommended in all patients with cancer at high risk of CTRCD if these biomarkers are going to be measured during treatment to detect CTRCD. ^{4,13,5}	I	C

^aESC 2022. © ESC 2022. All rights reserved. Unauthorized reproduction of this document is prohibited.
^bLevel of evidence:
^cSpecific recommendations for baseline CV imaging in patients with cancer at low or moderate risk for CTRCD are excluded in Section 3.
^dExcept asymptomatic patients referred to breast/cluster region/Abelson oncogene locus therapy (BCR-ABL) where baseline TTE should be considered (see Figure 7 and Section 5.3.3).

Lyon et al. ESC Cardioncology guidelines. EHJ 2022.

17

ANTRACYKLINBEHANDLING

Lyon et al. ESC Cardioncology guidelines. EHJ 2022.

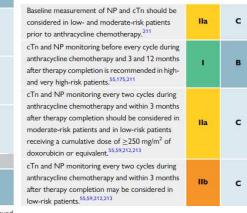
Recommendation Table 7 — Recommendations for baseline risk assessment and monitoring during anthracycline chemotherapy and in the first 12 months after therapy

Recommendations	Class ^a	Level ^b
TTE	I	B
Baseline echocardiography ^c is recommended in all patients with cancer before anthracycline chemotherapy. ^{124,138–140}	I	B
In all patients with anthracycline chemotherapy, an echocardiogram is recommended within 12 months after completing treatment. ¹⁰⁸	I	C
In high- and very high-risk patients, echocardiography is recommended every two cycles and within 3 months after completing treatment. ^{124,138–140}	IIa	C
In moderate-risk patients, additional echocardiography should be considered after a cumulative dose of $\geq 250 \text{ mg/m}^2$ of doxorubicin or equivalent. ^{108,131,131}	IIb	C
In low-risk patients, additional echocardiography may be considered after a cumulative dose of $\geq 250 \text{ mg/m}^2$ of doxorubicin or equivalent. ⁷	IIa	C
Cardiac serum biomarkers		
Baseline measurement of NP and cTn is recommended in high- and very high-risk patients prior to anthracycline chemotherapy. ^{108,131,131}	I	B
cTn and NP monitoring every two cycles during anthracycline chemotherapy and within 3 months after therapy completion may be considered in moderate-risk patients. ^{108,131,131}	IIb	C

^aESC 2022. © ESC 2022. All rights reserved. Unauthorized reproduction of this document is prohibited.
^bLevel of evidence:
^cBaseline measurement of NP and cTn should be considered in low- and moderate-risk patients prior to anthracycline chemotherapy.
^dcTn and NP monitoring before every cycle during anthracycline chemotherapy and 3 and 12 months after therapy completion is recommended in high- and very high-risk patients.^{108,131,131}

^ecTn and NP monitoring every two cycles during anthracycline chemotherapy and within 3 months after therapy completion should be considered in moderate-risk patients.^{108,131,131}

Continued

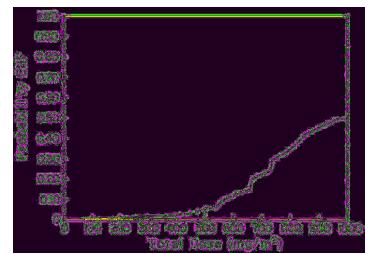

18

ANTRACYKLINBEHANDLING

Klassiska dos-relaterad riskbehandling

kumulativ dos av doxorubicin	incidens av hjärtsvikt
300 mg/m ²	1.7 %
400 mg/m ²	4.7 %
500 mg/m ²	15.7 %
650 mg/m ²	48.0 %

Swain et al. Cancer 2002

19

ANTRACYKLINTOXICITET_mekanismer

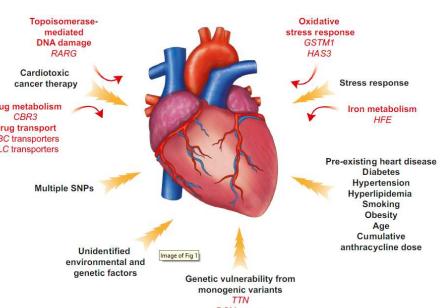
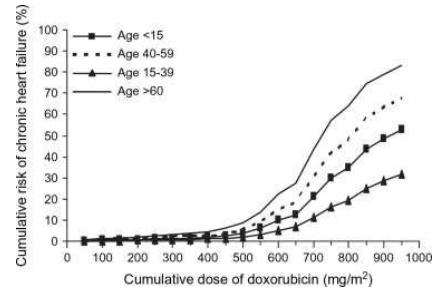
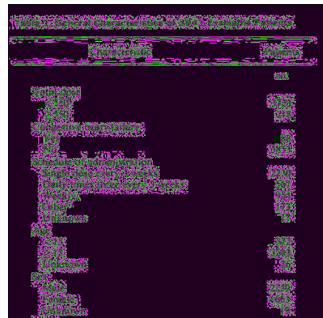

Fig 1. Contributors to cancer therapy-induced cardiovascular toxicity. A combination of clinical and genetic risk factors leads to increased risk of developing toxicity upon cancer therapy treatment. Elucidation of genetic contributors of cancer therapy-induced cardiovascular toxicity facilitates understanding of its molecular mechanism and development of its therapeutic strategies.

Kim et al. 2022_Frontiers in Cardiovascular medicine

20

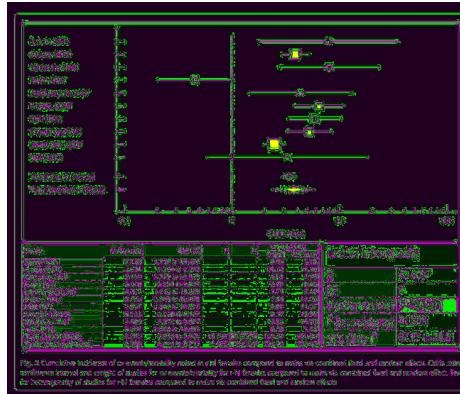
Väldigt unga och gamla har en ökad risk

Von Hoff et al D. Risk factors for Doxorubicin Induced congestive heart failure. Annals of internal medicine 1979

21

Kvinnligt kön = större känslighet?

Khalid et al. Gender disparity. Cardio-Oncology_2020

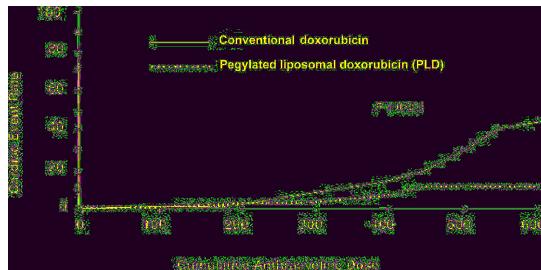
22

Strategier för prevention och protektion

Recommendation Table 5 — Recommendations for primary prevention of cancer therapy-related cardiovascular toxicity

Recommendations	Class ^a	Level ^b
Management of CVRF according to the 2021 ESC Guidelines on CVD prevention in clinical practice is recommended before, ^c during, and after cancer therapy. ^d	I	C
Dexrazoxane should be considered in adult patients with cancer at high and very high CV toxicity risk when anthracycline chemotherapy is indicated. ^{e,f,g}	IIa	B
Liposomal anthracyclines should be considered in adult patients with cancer at high and very high CV toxicity risk when anthracycline chemotherapy is indicated. ^{e,f,g}	IIa	B
ACE-I or ARB and beta-blockers recommended for HF ^h should be considered for primary prevention in high- and very high-risk patients receiving anthracyclines and/or anti-HER2 therapies. ^{i,j,k,l,m}	IIa	B
ACE-I or ARB and beta-blockers recommended for HF ^h should be considered for primary prevention in high- and very high-risk patients receiving targeted cancer therapies that may cause HF. ^k	IIa	C
Statins should be considered for primary prevention in adult patients with cancer at high and very high CV toxicity risk. ^{k,n,o,p}	IIa	B

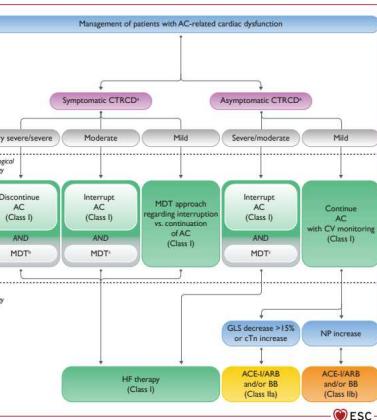
Karolinska Institutet
KAROLINSKA
UNIVERSITÄTSKRANKENHAUS

Cardiac eventfree survival for PLD vs conventional doxorubicin. Metastatic breast cancer. N= 509.

Rahman A. et al. International Journal of nanomedicine
2007

23

Lyon et al, EHJ, 2022

24

Strålning

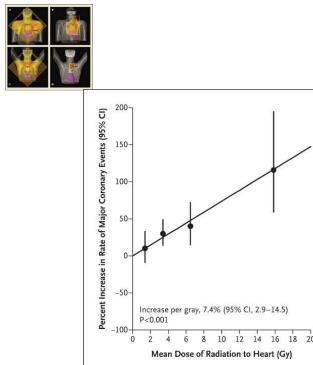
TABLE 2	Risk Factors and Long-Term Manifestations of Chest and Mediastinal Radiation Therapy
Risk factors for radiation induced heart disease (RHD) and RADS	
• Large area at the time of RT (>30 cm ²)	
• Presence of cardiovascular risk factor or established cardiopulmonary disease	
• Use of shielding or cobalt as a source of radiation	
• High cumulative doses (>30 Gy) or high dose of radiation fractions (CDD)	
• Tumor in or next to the heart	
• Adjacent organ irradiation	
• Concurrent chemotherapy (e.g., anthracyclines)	
Potential manifestations of chest and mediastinal RT	
• Constrictive pericarditis due to extensive fibrous thickening, adhesions, chronic constriction can be associated with chronic pericardial effusion. Acute myocarditis may occur and cause arrhythmia and sudden death.	
Cardiac muscle	
• Dilated cardiomyopathy with associated progressive systolic and diastolic dysfunction	
• Nonischemic cardiomyopathy may occur at an advanced stage of the disease due to toxic effects from therapy, severe diastolic dysfunction and signs and symptoms of heart failure (heart failure with preserved ejection fraction more common than reduced ejection fraction)	
• Ischemic cardiomyopathy can occur due to advanced CAD	
Valves	
• Valve apparatus and leaflet thickening, fibrosis, shortening, and calcification predominate on left-sided valves	
• Valve dysfunction is more common than stenosis	
• Valve regurgitation more common than stenosis	
• Aortic valve stenosis most common stenotic lesion	
Constrictive pericarditis	
• Accelerated CAD often seen at a much younger age	
• Coronary artery lesions and risk factors further enhance development of CAD	
• CAD occurs > 10 years after exposure	
• Coronary artery and proximal segments are typically involved	
• CAD significantly increases the risk of myocardial infarction and death	
Conduction system disease	
• Coronary artery lesions are more extensive, involving longer segments and distal areas of cardiac segments	
Other vascular disease	
• Calcification of the ascending aorta and aortic arch (porcelain aorta)	
• Lesions of the coronary and aortic segments persist within the radiation field	
Conduction system disease	
• Ectopy, tachyarrhythmia, baseline sinus tachycardia and autonomic dysfunction	
• Increased risk of pacemaker implantation due to conduction system disease	
Lungs	
• Progressive pulmonary fibrosis	
• Recurrent pleural effusions	
CAD – coronary artery disease, RHD – radiation associated heart disease, RADS – radiation associated pulmonary disease, JACC – journal of the American College of Cardiology	

Desai et al. Radiation associated cardiac disease JACC

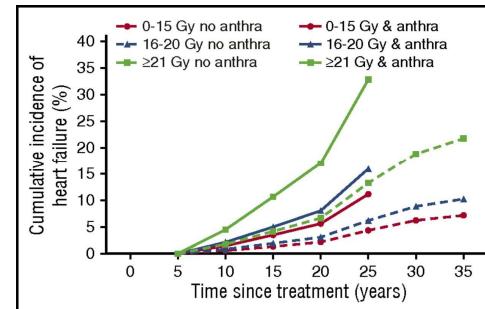
25

- Kranskärlssjukdom
- Klaffsjukdom
- Hjärtsvikt
 - HFpEF
- - restriktiv hjärtsvikt
- Konstriktiv perikardit
- Sinus takykardi
- Fortledningssjukdomar

Strålbehandling-dosrelaterad toxicitet

Darby et al. NEJM 2013

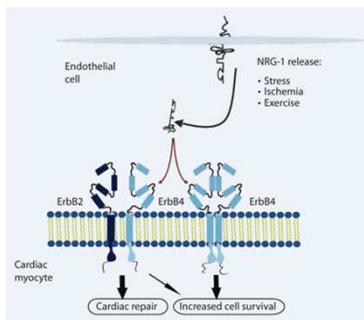

ungefärlig ökning vid 20Gy; 7,5% ökad risk per Gy
Inget tröskelvärde, linjärt
Genomsnittslig debut 19 år efter beh

Van Nimwegen F et al, J Clin Oncol 2016:34

26

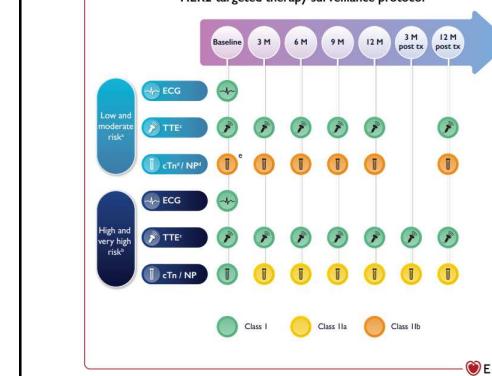
Anti Her2 behandling

Suter TM et al. J Clin Oncol. 2007;25:3859-3865.

- Her 2 tumörmarkör på vissa bröstcancerceller
- uttrycks också på hjärtsmuskelcellen
- antiHer2behandling ökar risken för vänsterkammar-dysfunktion - dos-beroende
- Reversibel (?) men oklart i kombination med antracyklineffekt

27

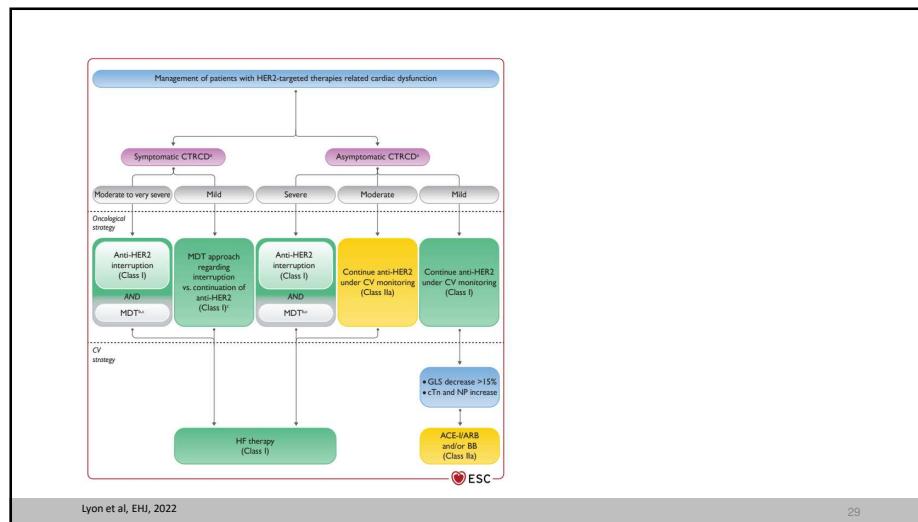

Lyon et al, EHJ, 2022

28

Recommendations Table 3. Recommendations for baseline risk assessment and monitoring during high-risk HER2 targeted therapies and in the first 12 months after therapy		
Recommendations	Class ^a	Level ^b
TTE	I	B
Baseline echocardiography is recommended before starting HER2 targeted therapy. ²² In patients receiving neoadjuvant or adjuvant HER2 targeted therapies, echocardiography is recommended every 3 months during therapy and every 3 months after completion of therapy. ^{23,24} In low-risk HER2+ EBC patients who are asymptomatic, monthly monitoring after 3 months, reducing monitoring to every 6 months may be considered.	I	B
In high-risk HER2+ EBC patients, ²⁵ more frequent echocardiography monitoring ²⁶ should be considered, with monthly echocardiograms recommended every 2-3 months during the first year post-treatment, and every 3-6 months during the second year post-treatment. CV toxicity, this surveillance can be reduced to every 6 months during future treatments. ²⁷ In patients with high-risk HER2+ EBC and very high-risk, more frequent echocardiography monitoring may be considered.	IIa	C
cTnI/ NP	I	C
Echocardiogram	IIa	C
Cardiac CT scan	IIa	A
ECG	IIb	C

^aIC, breast cancer; ^bNP, normal patient; ^ccTnI, cardiac troponin I; EBC, early breast cancer; HER2, human epidermal growth factor 2; NP, non-high-risk patients; TTE, transthoracic echocardiogram.
*Class of recommendation.
†When applicable.
‡When applicable.
§When applicable.
||When applicable.
|||When applicable.
**When applicable.
***When applicable.

29

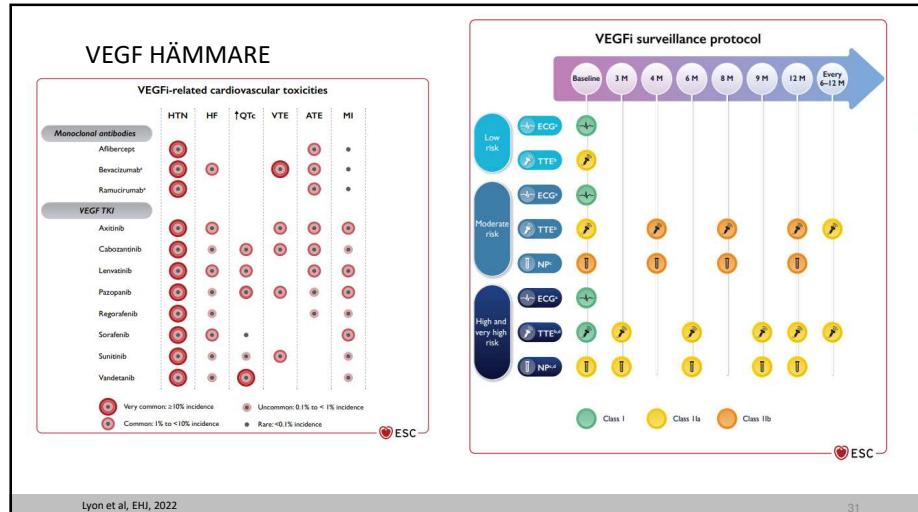
Recommendation Table 9 — Recommendations for baseline risk assessment and monitoring during fluoropyrimidine therapy

Recommendations	Class ^a	Level ^b
Baseline CV risk assessment and evaluation including BP measurement, ECG, lipid profile, HbA1c measurement, and SCORE2/SCORE2-OP ^c or equivalent is recommended ¹⁹ before starting fluoropyrimidines.	I	C
A baseline echocardiogram is recommended in patients with a history of symptomatic CVD before starting fluoropyrimidines.	I	C
Screening for CAD ^d may be considered in patients at high and very high risk of CAD ^e before fluoropyrimidines.	IIb	C

^aClass of recommendation.
^bLevel of evidence.
^cSCORE (<70 years) or SCORE2-OP (\geq 70 years) CV risk stratification: <50 years: low risk <2.5%; moderate risk 2.5% to <7.5%; high risk \geq 7.5%; 50–69 years: low risk <5%; moderate risk 5% to <10%; high risk \geq 10%; \geq 70 years: low risk <7.5%; moderate risk 7.5% to <15%; high risk \geq 15%.
^dAccording to pre-existing CVD and local protocols.
^e© ESC 2022.

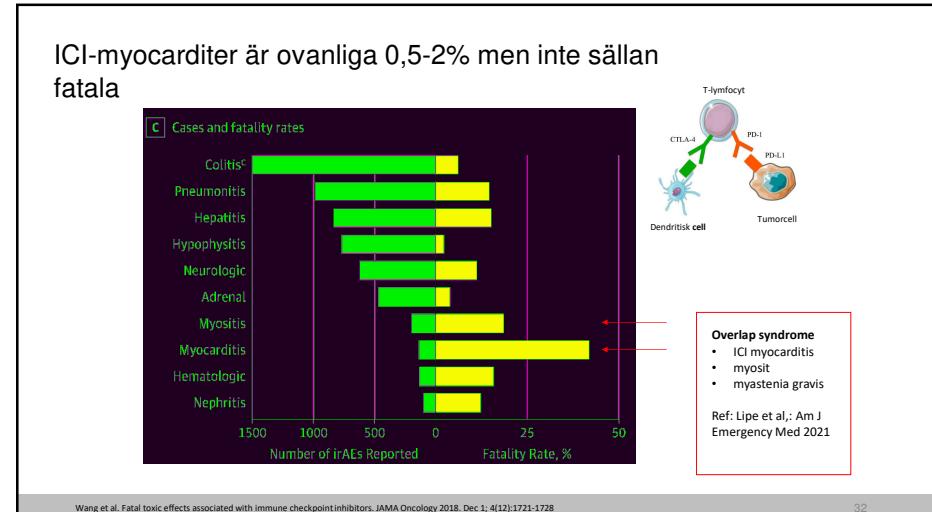
Lyon et al, EHJ, 2022

30

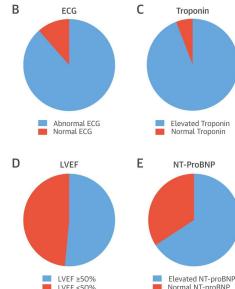
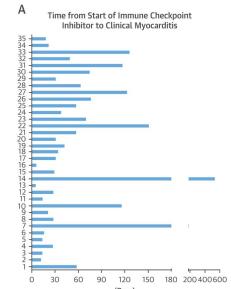
Lyon et al, EHJ, 2022

31

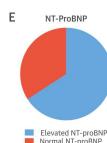
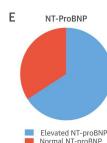
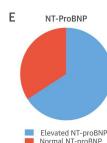
32

Heterogen klinisk presentation

Riskfaktorer oklart:
Tidigare autoimmunsjukdom?
Tidigare hjärtsjukdom?
Kombination med andra ICI dubblerar risken
Samtidig myosit är vanligt

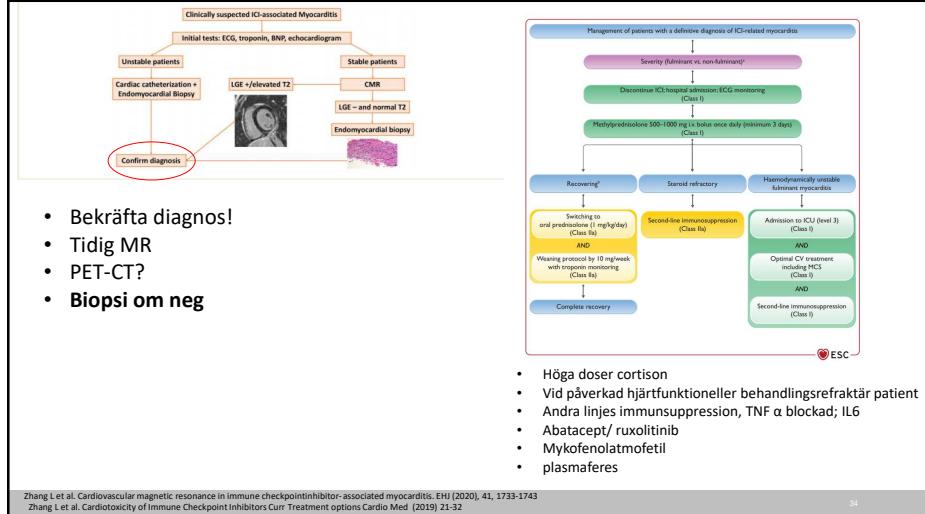
Biomarkörer
Troponin
NT proBNP

Alla symptom och fynd: Dyspné, takykardi, ödem, palpitationer, myalgi, syncope, yrsel, Trötthet, bröstsmärta, arytmier (VT, FFI, retidningshinder), Troponin, NT proBNP

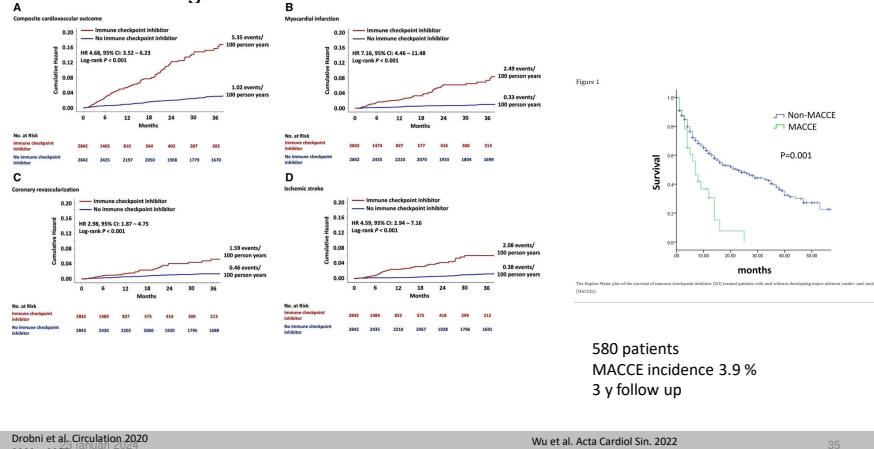
Mahmood et al. Myocarditis in Patients Treated With Immune Checkpoint Inhibitors [J Am Coll Cardiol 2018;71:1755–64]

33

34

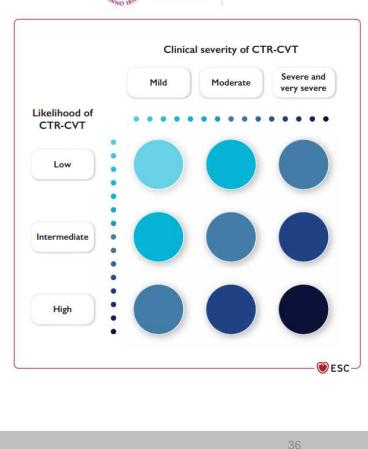
ICI – även hög risk för ischemiska händelser

35

Take home message

- Adekvat cancerbehandling förlänger livet.
- Många cancerbehandlingar kan påverka den kardiovaskulära hälsan under eller efterbehandlingen, vilket i allvarliga fall kan leda till att behandlingen behöver avbrytas.
- En kardiovaskulär riskvärdering där både patient- och behandlingsrelaterade faktorer ingår bör göras före varje cancerbehandling.
- Patienter med hög risk för kardiotoxicitet bör bedömas och optimeras avseende hjärt- och kärlsjukdom för att minska risken för kardiotoxicitet och för att förbättra utfall både för cancer och hjärtsjukdomen = längre liv.

36

PROGRAM - Torsdag 25 januari 2024
Clarion hotel Sign

08.30-09.15	Registrering + fika (ingår)
09.15-09.30	Styrelsen hälsar välkommen
09.30-11.30	PAH – vadå? En föreläsning från grunden Göran Rådegran och Anna Werther Evaldsson (Skånes universitetssjukhus, Lund)
11.30-12.30	Lunch (ingår)
12.30-12.35	AZ
12.35-14.30	DT-kranskärl Kari Feldt (Karolinska universitetssjukhuset, Stockholm)
14.30-15.00	Fika (ingår)
15.00-17.00	Biokemi för kardiologer Ola Hammarsten (Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborg)
17.00-17.05	Årets handledare
17.05-17.20	Quiz
18.00-	Kursmiddag (ingår)

PROGRAM - Fredag 26 januari, 2024
Clarion hotel Sign

08.15-10.15	Ärftliga arytmisjudomar – diagnos och handläggning Kristina Haugaa (Karolinska universitetssjukhuset, Stockholm)
10.15-10.45	Fika (ingår)
10.45-12.45	Kardio-onkologi – Vad varje kardiolog måste veta Agneta Månsson Broberg (Karolinska universitetssjukhuset, Stockholm)
12.45-13.45	Lunch (ingår)
14.00-14.05	Pfizer
14.05-15.05	Specifika lagar och regler vid hjärtsjukdom Sofia Kjellberg Lindgren, Transportstyrelsen
15.05-15.30	Quiz, utvärdering och avslut